

SAVAITNIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
Suvienytose Valstijose - \$2.00
Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
Su visokiais reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States - \$2.00
Foreign Countries - \$3.00
ADVERTISING RATES ON APPLICATION
All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE IR LIETUVIŲ R.-K. PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIVENIJIMO AMERIKOJE IR "LIETUVOS VYČIŲ"

Metai {Vol.} VII.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS 28 D. SAUSIO (JANUARY) 1915 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 28, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

No. 5

LIETUVIŲ KATALIKŲ SPAUDOS DRAUGI- JOS ĮSİKURIMAS.

Senai laukiamas ir pageidaujamas faktas įvyko: lietuviai katalikai užmezgė organizaciją tvarkyti, stiprinti ir platinti savo spaudai (Chicagoje 24 sausio).

Visi jau senai jautėme, jog katalikų spaudos silpnas stovis — tai viena iš didžiausių mūsų gyvenimo žaidžių ir ne-dateklų. Daugelis galvojo, kiti net ir darbavos ir aukas dėjo spaudos sustiprinimui. Tačiau ligšiol visi tie lietuviai katalikai rūpesniai ir pastangos nebuvo sujungti į vieną bendrą, tvarkų ir tikslų veikimą. Įsteigtas Am. Lietuvių Katalikų Spaudos Draugijai ir lietuviai katalikai galės drąsiai eiti rungtimis su kitų srovių spauda ir galės tikėtis netrukus ingyti visų kitų su priderama pagarba.

Draugijos įstatai taip sugalvoti, jog kiekvienas, kurs tik jaučia katalikiškos spaudos svarbą, galės į ją dėti ir savo energiją pritaikinti. Tam nereikės nei didelio turto. Nes metinieji Draugijos nariai mokės tik po \$1.00 metams. Už tą dolerį gaus draugijos leidžiamų knygų už \$2.00 pagal parduodamos kainos. (amžninieji nariai įmokės \$25, dalininkai arba šėrininkai \$50, ir garbės nariai \$100.00).

Bet visas Draugijos svarbumas ne piniguose. Iš anksto galima pranašauti, kad pinigų draugija nestigs. Daug svarbiau tai gyvas narių veikimas, tai spaudos apaštališkas gyvenimas. Čia visiems nariams ir atsidarys plačiausioji veikimo dirva. Jau 5 metinieji nariai by kokioje kolonijoje galės steigti Draugijos kuopą ir ta kuopa turės rūpintis katalikiškos spaudos reikalais visoje savo apylenkėje: ji stiegs ir išlaikys katalikiškos spaudos agentūrą, ieškos emėjų ir geriems laikraščiams ir knygoms, platins laikraščius atskirais numeriais, stengsis įvesti katalikiškus laikraščius į visas viešas įstaigas ir tt. Pačiame centre veikimas atei-tyje eis ypač trimis vagomis: 1) leidimas gerų knygų, 2) katalikiškų laikraščių sąjungos veikimas ir 3) katalikų Spaudos Biūro veikimas; tas Biūras turės tikslą platinimo katalikiškos spaudos, steigimo ir vedimo bendrų agentūrų katalikiškos spaudos po kolonijas ir tt.

24 sausio, besteigiant Katalikų Spaudos Draugiją, įvyko dar vienas begalo svarbus faktas mūsų gyvenime: užmezgė Sąjunga Katalikiškų laikraščių. Tiesa, šeimynelė tų katalikiškų laikraščių ligšiol dar nedidelė: turime jų išviso

vos šešis. Iš tų šešių — keturi 24 sausio užmezgė katalikiškų laikraščių sąjungą, būtent: "Tikyba ir Dora", "Mokslėivis", "Šviesa" ir "Draugas". "Kataliko" leidėjas p. St. Tananevičius, nors ir buvo susirinkime ir pritarė Katalikų Spaudos Draugijai ir jos užmanymams, tačiau prijungti savo dienraščio prie katalikiškų laikraščių Sąjungos dar negalėjo, nes pirma tas klausimas turės būti apsvaistytas "Kataliko" Bendrovės posėdyje. Tačiau galima tikėtis, jog ir "Katalikas" ir "Žvaigždė" neatsisakys prie tos sąjungos prigulėti.

Įsteigiamasis susirinkimas 24 sausio parodė vieną labai svarbų dalyką: tai didelį užsiteresavimą katalikų spaudos reikalais šviesesniųjų darbininkų. Galima tikrai pasitikėti, kad ir kiekvienoje mūsų kolonijoje atsirast nemaža susipratusių katalikų, kurie katalikų spaudos reikalus priims arčiau į širdį.

Draugijos įstatų išspausdinsime sekančiame "Draugo" numeryje.

Visokiais reikalais ir užklausimais reikia kreiptis į Draugijos sekretariją. Adresas: "Draugas" 1800 W. 46th st., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI LAIKRAŠČIŲ LEIDĖJAI IR REDAKTORIAI.

XX amžis, sugrąžinęs Lietuvai spaudą, ligšiol nesu-
pėjo ją, tą spaudą, padaryti pelningą vertelę gybės šaka. Tas ypač teisinga sulyg Tėvynės, bet ir mūsų lietuvų amerikiečių spauda (gal išėjus mūsų "geltonąją spaudą") papras-
tai džiaugiasi lygiomis išėjus. Nenuostabu tad, jei laikra-
ščiuose randame pasigarsinimus visuomenės parazitų, kaip ve, "stebuklingų gydytojų" ir net smuklių ir šiaip jau svaigiamųjų (egzistuočių) gėralų. Netikime, kad egzistuočių re-
dakcija ar administracija, ku-
ri nežinotų, kad pasigarsini-
mai "didelių daktarų" gydan-
čių nuo visų ligų (da gi per laiškus!) yra didelėmis me-
dagistėmis, arba kad girtuoklia-
vimas yra mūsų tautos pra-
gaistis, kuris ne garsinti, bet papeikti ir dažnai atakuoti
reikia, išaiškinant visuomenei girtuokliavimo nelaimingas
pasekmes del asmens, šeimo-
nos ir visuomenės tiek iš do-
riško, tiek materijališko, tiek
tautiško, tiek tikėjimisko at-
žvilgio. Tačiau del tų kelių
ekatikų laikraščių leidėjai
prieš savo sąžinę eina ir pri-
ima tuos suvadžiojančius pa-
sekumus ir tie laikraščiai
virsta apgaudinėtojų įran-
kiais.

Ačiū Dievui, jau keletas mū-
sų laikraščių apsisvalė nuo
"stebuklingųjų gydytojų" pa-
siskelbimų. Tai didelės žin-
snis pirmyn. Tik kalkime ge-
ležį kolei — karšta: pradėj
valyti paskelbimų skiltis nesu-

1-The Messina Earthquake. 2-Map of Present Earthquake. 3-King Victor Emmanuel. 4-Messina Earthquake Survivors

Paskutinis žemės drebėjimas Italijoje beveik toks baisus, kaip ir Me-
sinos žemės drebėjimas 1908 m. Tada
žuvo apie 77,000 žmonių, sužeistų bu-
vo apie 96,000 žmonių. Šitie paveikslai parodo vietas, kur tūkstančiai
žuvusių ir užmūstų dabartiname žemės drebėjime. 1. Messinos žemės drebėjimas. 2. Žemėlapis dabartinio žė-
mės drebėjimo. 3. Karalius Viktoras Emmanuelius. 4. Išlikę nuo mirties Messinos žemės drebėjime.

IŠ KARĖS.

stokime vidurkely. Skelbimai
svaiginamųjų gėralų bei įstai-
gų tuos gėrimus pardavinė-
jančių arba tų įstaičių išgyri-
mai, kad ir paskelbimuose, ne-
ša bledį ir tai didelė bledį. Girtuoklybės platintojai tai
žino ir paprastai yra skubūs
pasigarsinimo proga sunando-
ti.

Blaivininkai, apsvaistę tai
savo IV metiniame seime, 15-
16 rugsėjo, Worcester'yje, Mass., nutarė ir ingaliojo Su-
sivienijimo L. R. K. P. Blaiv-
vininkų centro veldybą kreip-
tis į rimtesnių laikraščių re-
daktorių ir leidėjų su pra-
šymu, kad tie savo laikra-
ščiuose girtuoklybei bei gėri-
mams neduotų vietos nei tarp
paskelbimų.

Lai bus mums leista ir nuo
savęs pridėti žodelis. — Nors,
apskritai imant, lietuvų laik-
raščių, kurie atvirai girtuok-
lybę užtarti taip kaip
ir nėra, tačiau straipsnių
apie alkoholio kenksmingumą bei
apie blaivybės naudą bergž-
džiai ieškotume ne viename
mūsų laikraštyje... Ar gerbi-
mieji mūsų redaktoriai neuž-
kištų tos spragos, reguleriškai
keletą kartų į metus, kviesda-
mi visuomenę prie blaivaus
gyvenimo.

Gražiaus prašome.
Su tikra pagarba,
S.L.R.K.P.B.A. Centro
Valdyba.

Vokiečiai užpuolė Angliją

iš oro. Anglijos pakraštinių
miestų gyventojai pergyveno
didelės baimės ir sumišimo lai-
kus. Vokiečiai, užmiršę tarp-
tautiškos konferencijos nuta-
rimus, ginančius užpildinėti
ramius miestus, iš orlaivių
bombardavo keletą Anglijos
miestų, pridarydami daug
nuostolių. Nuo Helgoland sa-
los, kur randasi vokiečių or-
laivių buveinė, pasikėlė 6 di-
deli orlaiviai ir pasileido An-
glijos link. Orlaivių tikslas
buvo subombarduoti Anglijos
karaliaus rūmus Sandring-
ham'e, kur, kaip jiems buvo
pranešta, apsistojo karalius
su savo šeimyna, bet vokiečių
išrovavimai neišpildė, ka-
lianus su šeimyna nebebuvo
Sandringham'e, jie buvo išva-
žiuę į Londoną. Vokiečių or-
laiviams pasiskė, anglams ne-
patėmyjus, pralėkti per
šiaurines jūras ir neti-
kėtai pasirodyti Anglijos
pakraščiuose. Vieną iš
vokiečių orlaivių patėmyjo
anglų kariškas laivas, stovin-
tis ant sargybos ir paleido
jį keletą šūvių, kurie, įgal
pasakojimų kai-kurių ypatų,
buvo gana pasekmingi, nes or-
laivis tuojau pasuko atgal ir
dingo iš akių.

Gyventojai bombarduojamų
miestų, negalėjo tamsoje už-

tėmyti orlaivių, bet jie aiškiai
girdėjo jų ūžimą.

Nuo bombų nukentėjo 6 An-
glijos miestai, būtent, Yar-
mouth, King's Lynn, Sand-
ringham, Cromer ir Baeton.
Yarmouth mieste numesta
5 bombos, užmušta 3 ypatos,
sužeista apie kelios dešimtys.
Sunaikinta namazai namų.
Žmonės iš išgąčio nežinojo nei
kur slėptis. Gerai apnaikinus
Yarmouth'o miestą, tas pats
orlaivis pasirodė ant Cromer,
kur nubloškė keletą bombų ir
sukėlęs tarp žmonių sumiši-
mą, prasišalino. Vienas iš
orlaivių ypatingai stengėsi
pataikyti bombas ant karališ-
kų rūmų Sandringham'e, tik-
tai jam tas nesisekė, nes bom-
bos nupuolė už rūmų ribų. Di-
desnių nuostolių nepadarėta.

King's Lynn'e bombos už-
mušė keletą vaikų, moterų ir
vieną vyrą. Sudegė keletas
namų.

Anglai baisiai nesmagiame
padėjime jaučiasi, nuolatinis
vokiečių gaudinimas ir net
mėginimas užpulti Angliją iš
oro, sukelia tarp gyventojų
sumišimą. Ligšiol tiesa, vo-
kiečių orlaiviai nepadarė ten
didelių nuostolių, bet galima
tikėtis, kad jie nesiliaus ir
toliaus mėginę savo ataką.

Iš socialistų kongreso. Ko-
penhagoje įvyko tarptautiškas
socialistų kongresas Dele-
gaty buvo nedaug, karė sutruk-
džiusi atvažiavimą delegatų iš

ANGLIJA BOMBARDUOJAMA IŠ ORLAIVIŲ.
TURKIJOS LAIVYNAS SUNAIKINTAS.
KIVIRČIAI TARP ANGLIJOS IR
JUNGT. VALSTIJŲ TEBESITĖSIA.
ŽEMĖS DREBĖJIMĄ ATJAUTĖ IR KITOS VIEŠPATIJOS.

RUMUNIJĄ TEBESIGINKLUOJA.
VOKIEČIAI SUMUŠTI JURESE, — ŽUVO KELETAS LAIVŲ.
ITALIJOS RADIKALAI BALSUOJA UŽ KARĘ.

daugelio vietų. Jungtinių Val-
stijų socialistai visai nebuvo
reprezentuojami. Tarp kitų
kongreso nutarimų išnešta re-
zoliucija, reikalaujanti tuo-
jaus sustabdyti karės veikimą.

Washingtonas. Sekretorius
pramonės ir prekybos Red-
field, savo atskaitoje senato
komitetui, nurodė, kad iš Jun-
gtinių Valst. lapkričio mėne-
sio praėjusių metų išvežta Eu-
ropon ginklų už 1,194,510 do-
lerių, amunicijos už 1,321,235
dolerių, 93,064 svarai, ir t. t.

Anglija nesutinka išpildyti
Jungtinių Valstijų reikalavi-
mą. Jungtinių Valstijų val-
džia gavo šiomis dienomis at-
sakymą iš Anglijos, kad jiniai
negalinti sutikti praleisti pre-
kybos laivų be tam tikros re-
vizijos. Anglijos valdžia pra-
neša ir Jungt. Valst. pasiun-
tiniui Londone, kad karės lai-
ku sunku esą intikėti, jog pre-
kybos laivai nebus sunaudojami
kontrabandos pervedimui.

Žemės drebėjimą atjautė ir
kitos valstijos. Pranešama iš
Zante ir Cefalonja, Graikijos
salų, kad ir ten jautėsi gana
smarkus žemės drebėjimas,
tikrų žinių dar nesulaukta, vis-
gi dauguma neabejoja, kad
galėjo ir ten būti nemažai
nuostolių.

Šveicarijoje, apielinkėse Lu-
gano, Bazylejos ir Lozanos
irgi atjauta žemės drebė-
mą. Daugelis namų sunaikin-
ta.

Pietinėje Prancūzijoje Švei-
carijos parubežyje, Belforto
tvirtumoj buvo jaučiamas su-
drebėjimas ir gana smarkus.

Vidurinėje Italijoje Kalabri-
jos provincijoje įvyko naujas
žemės drebėjimas, rodosi di-
desnių nuostolių nepasitaikė.

Hindenburgui armijai gresia
pavojus. Karės žinovai da-
bartinį Hindenburgui armijos
padėjimą Lenkijoje skaito la-
bai ir labai jos veikimui pavo-
jingui. Hindenburgui armijai
ypač yra baisūs rusų kariuo-
menės pulkai, veikiantieji Pie-
tų-vakaruose nuo Varšavos.
Jeigu rusams pasiseks pra-
vesti savo plenus, tai Hinden-
burgui armijai greitai laiku ga-
lės būti atkirsta nuo šiaurinės
vokiečių kariuomenės.

Rumunija perka ginklus.
Rumunijos valdžia užsakė di-
delį skaičių šautuvų Ispanijos
ginklų dirbtuvėse. Rumuni-

ja žadanti greitai laiku priim-
ti dalyvumą karėje.

Prancūzija norėjusi taikos.
Berlino laikraščiai praneša,
kad Prancūzija būtų jau susitaikius su Vokietija
ir net buvo tame rei-
kale pirmieji žingsniai
padaryti, tiksliai Anglijai
suzinojus apie tai ir pagrasi-
nus, kad ji tuojaus pradės
bombarduoti Prancūzijos uos-
tus, visas darbas nuėjęs nie-
kais.

Lenkų valstybės dūras. Gar-
sus lenkų rašytojas H. Sien-
kevičius ir muzikas J. Pade-
revskis prašo Šveicarijos pre-
zidento, kad Lausanne būtų
sudarytas tarptautinis komi-
tetas lenkams nukentėjusiems
nuo karės šelpiti. Sienkevi-
čius ir Paderevskis nurodo,
jog lenkų padėjimas esąs blo-
gesnis ir už belgų.

Rusai pradeda veikti Prū-
suose. Rusų kariuomenė pra-
deda smarkiau veikti ties
Mlavo miesto ir stengiasi
nustumti vokiečių kareivių ei-
les nuo Mazurijos ežerų. Ki-
tose vietose Lenkijos karės lai-
ko žymių permainų neįvyksta.
Vokiečiai smarkiau užpildinė-
ja rusus Galicijoje, rusai gi ver-
žiasi tarp Bukovinos ir Tran-
sylvanijos, kad užimti ten kal-
nuotas pozicijas.

Rusų oficialis pranešimas.
Rusų armijos generalis štabas
išleista oficialiame prane-
šime pažymi, kad Ryptriuose
svarbesnių permainų nei-
vyko. Ties Mlava rusų ka-
riuomenė atmuša kiekvieną
vokiečių pamėginimą išstumti
juos iš užimamų pozicijų. Ru-
sų artilerijai pasisekė kai-ku-
riose vietose sumušti vokie-
čius.

Austrijiečiams nesiseka. Bu-
kovinijoje rusų kariuomenė pa-
dėjimą Lenkijoje skaito la-
bais atgal austrijiečių kariuo-
menės pulkus. Paimta nelai-
sėn keletas oficerių ir apie
300 kareivių.

Ką sako vokiečiai. Vokiečių
karės ministeris viename iš
oficialių pranešimų nurodo,
kad vokiečiams visur sekasi.
Apelinkėse upės Vistulos,
Lenkijoje šiaurėje nuo Borži-
movo miesto vokiečių atakos
eina pasekmingai. Rusų ata-
kos pietuose nuo Komskių at-
muštos.

Turkai veža žydus iš Palestinos. Londono laikraštis "Daily News" gavo telegramą iš Kairo, kuriose pranešama, kad Turkijos armijos viršininkas Džemal Paša bepaliovos stengiasi sunaikinti žydų kolonizavimosi darbą Palestinoje. Dauguma žydų kolonijų išardyta, namų daugybė sudeginta. Žydai pulkais bėgo iš po Turkijos militariško ir sunkaus persekiojimo.

Vaikai liuosonoriai. Sulyg gauti iš Petrogrado žinių ant geležinkelio sulaikyti apie 60 vaikų, kurie stengėsi pasiekti Galicijos rubežius ir, pastojus į kariuomenę, ginti tėvynę nuo priešo. Visi šie jauni kareiviai — mokiniai vidurinių mokyklų, amžiaus nuo 11 iki 16 metų. Jie mėgino išvažiuoti į Galiciją, bet patėmė, kad parubėžį įvesta priežiūra dėl tokių kareivių, kaip jie, grįžo atgal ir važiuavo Kaukazo link, manydami, kad jiems pasiseks ten parodyti savo narsumą. Dauguma iš jų policijos grąžinama namo.

Areštuotas ukrainiečių veikėjas. Kieve, kaip buvo anksčiau pranešta, suareštuotas žymus ukrainiečių veikėjas prof. M. S. Gruševskis. Užbaigus skaitymą lekcijų Lvovo universitete, Gruševskis su savo šeima apsigyveno Karpatuose. Iškilus kareiviams Rusijos su Austrija jisai, kaip Rusijos pavaldinis, pasiskubino į Rusiją, kur atvykęs apsisistojęs Kieve. Po kelių dienų Gruševskiu neesant namie, padaryta pas jį krata ir paskiausias jis suareštuotas.

Žydų veikėjo — daktaro laikas "Rieč". "Po trijų mėnesių gyvenimo užrubežį, sugrįžęs į Petrogradą, su didžiu džiaugsmu išsiskaidė jų gerbiama laikraštis apie sušitvėrusį Petrograde Lietuvos komitetą šelpti nuo karės nukentėjusius lietuvius.

Aš, kaip Lietuvos išauklėtas, iš mažų dienų dar savo auklės upatoje, karštai pamylėjau tykią, dorą, nelaimėmų nūvargintą tautą. Nuo to laiko prabėgo daugiau 50 metų. Kauno gimnazijoje, paskiaus medicinos — chirurgijos akademijoje, turėjau progos plačiai pažinti lietuvių būdą, susidraugaudamas su lietuviais. Kaip žydas pasakysiu, kad lietuviai geros širdies, teisingi ir ištikimi (ne taip kaip kiti) draugai Lietuvos žydų; dabar, valandoje didžiulį nelaimių, kada lietuvių ir žydų turtas lygiai sunaikintas vandalų — teutonų, mūsų ryšiai dar labiau sustiprės ir stengsimės išvien varyti pagelbos darbą.

Nepažindamas ypatingai sumanytojų komiteto kurio nariu geisčiau ir aš būti, meldžiu redaktoriaus šio laikraščio neatsakyti prisiimti ir perduoti mano auką. Dr. J. N. Natansonas".

Rusų rašytojas Korolenko buvo suareštuotas Prancūzijos mieste Tuluzoj kaip žmogus, ir tik ačiū paaiškinimams rusų gyvenančių šiame mieste, buvo paleistas. Prancūzai miesto Tuluzos nieko ligi negirdėję apie Korolenkos veikalus.

Isteigtas japonų ligonbutis Petrograde. Japonų Raudonojo Kryžiaus skyrius įsteigė Petrograde ligoninę ant 100 lovų sužeistiesiems kareiviams. Vyresniuoją prižiūrėtoją paskirtas dr. Ueno, profesorius Tokijos universiteto.

Balsas iš Vatikano. Popiežius Benediktas XV išleido gražią maldelę, kurioje meldžiama įvykimo taikos. Ši maldelė turės būti atskaityta laike pamaldų viso pasaulio katalikiškose bažnyčiose. Beto

šv. Tėvas paskyrė dvi dienis maldai dėl užbaigimo karės. Europoje paskirta 7 d. vasario, kitose šalyse 21 d. kovos. Šiose dienose visose bažnyčiose bus meldžiamos už sugrąžinimą pasauliui ramybės.

Ir vokiečiams taika parūpo. Paryžiuje gauta iš Rusijos daugybė lapelių, kuriuos vokiečių orlaiviai mėto Rusijos gyventojams ir kareiviams iš pradžių lapeliuose giriamą vokiečių narsumą ir nurodoma, kad greitai laiku vokiečiai užkariaus pasaulį. Pažymima, jog "šventa karė" jau pradėda ingyti savo galę, o ant galo po šių puikių žodžių kone pro verksmus kalba vokiečiai: "Draugai, reikalaukite taikos, kol dar laikas!" Matyti, kad ir vokiečių puikybė pradėda slūgti.

Ar išsipildys pranašavimai? Anglijos, Rusijos ir Prancūzijos spauda bemaž nuo pat pradžių karės, pranašauja, kad Italija, Graikija, Rumunija ir Bulgarija pradėsia tuojau karinti talkininkų pusę, bet ką iš tikrųjų mano pastarosios veikt, niekas gal tikrai nežino, nes pranašavimas vis dar neišsipildė.

9,000 turkų kareivių sušalo. Rusų kariuomenė, vejanč turkus Erzerumo link, vienoje vietoje užėjo 9,000 turkų sušalusius kareivių lavonų.

Turkai apšaudė Adrianopolį. Reinterio telegramas praneša iš Atenų Londonan, kad turkai apšaudė Adrianopolį, nepalikdami ten jokių kareivių skynių. Telegrama jokių paaiškinimų nepaduoda.

Mirė generolas Stesselis. Generolas Stesselis, buvęs apgynėjas Port-Arturo laike rusų — japonų karės, mirė. Kaip visiems žinoma gen. Stesselis, po kelių mėnesių gramosi, kada išsiseimė amunicijos, valgomų daiktų ir anglio produktų, pasidavė. Už tai rusų karės teismo buvo pasmerktas mirtin. Caras mirties bausmę pamainė 10 metų kalėjimo.

51 Turkijos laivų sunaikinta. Gautos vėliau žinios iš Petrogrado geriau nušviečia paskutinius susirėmimus rusų ir turkų Juodoje jūroje. Mūsų vieta buvo turkų portų Siro ir Rizab apilinkės. Rusų laivynas susitiko su turkų kreiseriu "Medjidieh", garlaiviu "Marija Rosetta" ir prasidėjo šaudymas ir garlaivis "Maria Rosetta" po kelių šuvių nukendo. Paskiaus Rizab intakoje rusų laivynas sunaikino 51 mažesnių turkų laivų.

KARĖS APŽVALGA.

Prabėgusi savaitė karės laikuose nieko ypatingo nesuteikė. Del blogo oro visų kariuomenių valstijų kariuomenė negalėjo parodyti didesnio veikimo ir pasitenkino mažomis kariškomis operacijomis. Šiek — tiek svarbesnių atsitikimų įvyko Prancūzijos karės lauke. Jeigu tikėti Anglijos oficialiams pranešimams, tai jų kariuomenė užėmusi La Basse, kuris karės žvilgsniu yra labai svarbiu strategijos punktu.

Prancūzijos karės kanceliarija praėjusios savaitės du ryšius išleido pranešimą, kuriame nurodoma, kokias pasekmes davė karė laike dviejų mėnesių, t. y. nuo 15 dienos lapkričio iki 15 d. sausio.

Tas pranešimas yra labai svarbiu dokumentu, jame smulkiai nurodoma šių dviejų mėnesių atsitikimai ir kaip galima patirti yra teisingai nušviečiama kariškas veikimas anglų, prancūzų, belgų ir jų priešo Vokietijos. Iš šio

pranešimo sužinome, kad vokiečių kariuomenė nustojo savo pozicijų šiaurėje nuo Soissons, bet užtai atsiėmė nemažai tranšėjų Argonnos valstijoje. Vokiečiai Prancūzijoje nagali tinkamai veikti, jie nuolatos turi rūpintis savo kariuomenės sustiprinimu Lenkijos žemėse, kur jiems dažnai pasitaiko pralaimėti. Prancūzai pasinaudodami vokiečių sunkiu padėjimu stengiasi juos išpalengva nustumti vis tolyn ir tolyn, bet tas darbas nelengvas. Vokiečių artilerija prie kiekvienos progos parodo savo didį veikumą ir neretai atmuša prancūzų kariuomenės atakas ir net pasiseka jai užimti naujas pozicijas. Prancūzai laimėjo ketletą mažesnių mūšių ties Lombaertzyde, Belgijoje ir perkėlė savo armijos frontą ant kelių verstų pirmyn. Sulaukėme žinios apie užėmimą La Basse prancūzų kariuomenės. Jau antrą sykį tas pranešimas pasiekia skaitytojus. Pirmasis pasirodė esąs netikras, kaip ten yra dabar sunku pasakyti, gal būti, kad prancūzams ir pasisekė paimti šį svarbų strategijos žvilgsniu punktą. La Basse apilinkėse randasi didelis kanalas, kuris dar tik prieš karę buvo pradėtas kasti. Vokiečiai užėmė La Basse iš to kanalo padarė nepraeinamas tranšėjas, kurios labai apsunkina La Basse paėmimą.

Anglija pergyveno nesmagią valandą. Vokiečių orlaiviai iš oro subombardavo jos keletą pakraštinių miestų, sukeliant baisų sumišimą tarp Anglijos gyventojų. Anglijos karalius Jurgis su savo šeimyna tikiai ačiū netikėtoms aplinkybėms, apėjęs savo buveinę iš vieno bombarduojamų miestų, laimingai išvengė nelaimės. Didelių nuostolių nepadarė, užmušta keletas ypatų, sunaikinta keletas namų. Angliai jaučiasi ne kaip po šio Vokietijos oro laivyno atsilankymo. Dauguma bijo, kad vokiečiai nepaėmė bombarduoti Anglijos sostinės. Anglijos kariškoji valdžia su lordų Kitcheneru priešakyje tikisi, kad vokiečių toks bjaurus pasielgimas sukels tarp anglų karišką ūpą. Jau dabar žymiai padidėjo skaičius savanorių.

Rytų karės laukuose žy-

mi tyluma. Pradėjus nuo Varšavos apilinkių ir užbaigus Karpatų kalnais nieko aiškiaus iš ten negalima sulaukti. Tiesa pranešimų iš ten nestinga, bet iš jų nieko nesužinosi. Susirėmimai, atakos, vieni pralaimėjo, tai kiti išlaimėjo ir taip be galo. Gali būti, kad ten kas nors ir veikiama, arba rengiama veikti, tik tai kam tas viskas apsiereikia, negali atspėti. Gali būti, kad neužilgo paaiškės, tada pamatysime. Pietinėse dalyse Lenkijos būk pasisekė austrijiečiams atmušti rusus, užtai tikrai paaiškėjo, kad vokiečiai išpalengva traukiasi iš savo pozicijų, palikdami karės laukus savo talkininkams austrijiečiams.

Daugiau kiek gyvumo apsiereikia apilinkėse Vistulos ir ties Mlava, kur rusai stengiasi vokiečius išvyti iš jų pozicijų ir jiems tas iš dalies pasiseka. Kazokų pulkai siaučia Rytprūsiose, kuriuose jau nuo senai nebebuvo jokių susirėmimų, bet dabar pradėda kilti karės audra ir gal neužilgo išnaujo Rytprūsiai pavirs karšta karės arena. Kazakai matyti turi pasisekimą ir juos visada stengiasi pastatyti pirmu eilėn. Vokiečių kareiviai neapkenčia šių Rusijos puslankinių kariantų, nes jie nuo senai garšūs savo nuomumu ir begailestingu pasielgimu, dabar — gi, kada ir vokiečių kareiviai, nors pagarsėję augsta kultūra, pasirodė esą karėje nei kiek ne švelnesni už rusų kazokų ordas, tai iš kazokų nebėra ko ir stebėtis.

Rusija stengiasi praversti savo kariuomenės pulkus Vengrijon, nemažas skaičius rusų kariuomenės jau randasi ant Vengrijos žemių ir nors Austrijos pranešimai skelbia, kad rusai atmušti, tik tai jau nelabai norėtusi tikėti Vienos kariškiams pranešimams, visados pas juos gerai, o kaip paskui pasirodo, ir visai ne kaip austrijiečiams pasiseka.

Rumunija baigia apginkluoti savo kariuomenę. Praėjusią savaitę ypač daug atydos atkreipta į ligonbučius ir rūpinasi juos geriaus sutvarkyti. Visi tvirtina, kad Rumunija trumpu laiku prisidės prie karės palaikydama Prancūzijos, Rusijos ir jų talkininkų pusę. Gali būti, jog Rumunija nesi-

kištų į karę, kad jai nerūpėtų atsigausti Transilvanijos nuo Austrijos. Kaip ilgai dar Rumunija lauks, nežinia, bet kad jau prisieis atsidurti karės sukurį, niekas neabejoja.

Turkija stovi anarchijos prieangoje. Turkijos paskutiniai nepasisekimai baisiai visus sujudino, sakoma, kad net Turkijos sultanui buvo grumojama mirtimi, visuose kraštuose Turkijos kilsta riaušės, net "šventos karės" obalsis nieko negali pagelbėti. Turbūt Turkijos valdžia nelabai džiaugiasi susidėjus su Vokietijos politika, nes jai dabar gali visai aišku būti, kad Vokietija ją pastatė į tokį keblų padėjimą, iš kurio vargiai ji vie- na begalės išsikasti.

IŠ AMERIKOS.

100,000,000 žmonių Jungtinėse Valstijose. Garsus Jungtinių Valstijų geografas C. D. Cloane narys Statistikos biuro Washingtono apskaito, jog žmonių skaičius Jungtinėse Valstijose pakilo iki 100,000,000. Kaikurie iš augstųjų valdininkų nesutinka su geografų nuomone ir griežtai tvirtina, kad jau 2 dieną vasario Jungtinių Valstijų gyventojų skaičius sieks 100,016,000 žmonių. Tokios nuomonės prisi- laiko izdo departamento narys J. S. McCay.

Kvotimai jaunavedžių. Indijos valstijoje žadama neužilgo įvesti jaunavedžiams kvotimai. Kiekvieną vyrą ar moterį, norinčius vesti, turės tikrai paskirtas sveikatos skyrius išskvosti ir tik tai su- radus, kad kandidatai prie apsidėdimo yra sveiki, bus leista jiems apsigvesti.

Rusijos prekyba su Amerika. Rusijos konsulas mieste Seattle, Wash. paskelbė, kad Rusijos valdžia padarė sutartį su Jungtinių Valstijų firmomis, gaminančioms geležinkeliams vagonus, padaryti Rusijai 15,000 vagonų. Didėnę dalį užsakymų gavo dirbtuvės Seattle miestelyje. Ir dar Rusija žada užsakyti ir kitokių prekių Jungt. Valstijose. Aplamai dabar visas pirkliavimas, kurį Rusija vedė su Vokietija persikels į Ameriką.

CANNON SHELL HOLE IN WALL OF CONVENT AT NIEUPORT, BELGIUM

Armosos kulpa pramušė vienuolyno sieną, bet kryžius viduje liko nesužeistas.

Šitas paveikslas buvo indėtas praėjusiam "Draugo" numeryje, bet technikos dėlei spaustuvinkai priėmė — ti buvo išimti. Dedame dabar (Red.)

Cenzūra ant moterų papuošalų. Colorados valstijos miesto Denver mokyklų Taryba nusprendė įvesti augštesnėse mokyklose, kur dauguma auklėtinių suaugę mergaitės, nuolatine cenzūra, kurio pareiga bus žiūrėti, kad mokinės ne per daug sektų šių laikų netikusias madas. Pastaruoju laiku daug mokinių taip keitai pradėjo puoštis, kad žmonės net pradėjo piktintis.

Pagerintas telefonas. Pacific Telephone Co. pravedė telefono liniją iš Californijos miesto San Francisco į New Yorką, arba 3,000 mylių pločio. Šis telefonas taip gerai įtaisytas, jog kalbant iš San Francisco New Yorkan aiškiausiai viskas girdėtis, nelyginant kaip vieno miesto.

Sufragietė pasitraukė nuo veikimo, nes susilaukė sūnaus. Amerikiečiams gerai žinoma už moterų teises kovotoja, didelė priešė karčiam ir kitokių nešvarių įstaigų užlaikymo p-ni C. S. Washburne visai atsisakė nuo veikimo ir pasišvenčia vien tikiai sūnaus auklėjimui. P-niai Washburne buvo mokoma po 300 dolerių ir savaitę už jos paskaitas ir prakalbas prieš salūnus, paleistuvystės namus ir tt.

Iš Meksikos suiručių. Valdiški pranešimai skelbia, kad nesenai buvo įvykęs susirėmimas tarp Carranzos ir Villos kariuomenės. Villos kariuomenė skaičiuje 10,000 kareivių užpuolė ant Carranzos kareivių ir po kelių valandų smarkaus mūšio pilnai juos sumušė.

Sumušta Carranzos kariuomenė pasitraukė betvarkėje Tampico miestą, palikdama ant mūšio lauko 500 užmuštų. Dabar eina susirėmimai ant gatvių Tampico miesto, kuris greitai laiku turės pakliuti į Villos rankas.

Carranzos generolas Obregan pasinaudodamas tąja proga, ypač, kad prie Tampico miesto nedaug randasi Villos ir Zapatos kariuomenės, skubiai maršuoja Tampico link su savo kariuomenė, tikėdamas jį užimti.

Susirėmimas policijos su streikieriais. New Jersey valstijos mieste Roosevelt iškilos streikas Agricultural Chemical Company darbininkų tarp. Darbininkams sustreikavus policija įsikilo į jų reikalavimus ir iš to iškilos susirėmimas. 19 streikierių sunkiai sužeista, du mirtinai.

Užlaikymas policijos New Yorke apsieina miestui kas metai 18,000,000 dolerių. Pastaruoju laiku pasirodė, kad suaugusių prasikaltimai sumažėjo ant 10%, užtai nepilnamečių prasikaltėlių skaičius užaugo ant 9%. Pabaigoje 1914 metų policijos pareigas pildė 10,858 žmonės.

Austrijos cisorius atsisakęs nuo sosto. Paklydo gandas, jog Austrijos cisorius Pranas — Juozas atsisako nuo sosto ir šalies valdymą pveda sosto įpėdiniui Karoliui Prami, kuris dabartinio laiku randasi Vokietijos cisoriaus Viliaus kariškoje buveinėje.

Prancūzų pasisekimai. Prancūzijos karės laukuose paskutiniu laiku įvyko smarkūs susirėmimai, bet pasekinių bemaž jokių nebuvo.

Londono laikraščio "Chronicle" korespondentas praneša, kad anglams pasisekė užimti Frelinguysen apilinkes, Prancūzų oficialiai skelbimai pažymi, kad vokiečiams pasisekė užimti dalį tranšėjų šiaurėje. Argonijoj vokiečių atakos atmuštos ir taip pat kitose vietose.

Portugalija siunčia kariuomenę. Portugalijos valdžia išsiuntė kelis pulkus kareivių Angalin, Portugalijos kolonijon Afrikoj.

Trispulkai rusų kareivių sunaikinta. Iš Galicijos pranešama į Berlino laikraštį "Zeitung am Mittag", kad rusų kariuomenės trys pulkai sunaikinti ties Zaklicėnu.

Turkai atakuoja anglus. Konstantinopolyje paskelbta, kad turkai netikėtai užatakavo anglų tvirtumas.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

ŠIAULIAI. Mokslui prasi- dėjus, čia ne visi buvo suvažiavę mokiniai į mokyklą. Vyru gimnazijoje tebuvo 113 mokinių, mergaičių — 132. Dabar gi jų skaičius priaugęs: vyrų gimnazijoje ligi 400, mergaičių — ligi 260.

Per Šiaulius praėjo karta su kitais belaisviais prūsų lietuvių M. Jankus senasai "Aušros" laikų veikėjas. Siunčiamas jis į Voronežio gub.

MESKUČIAI, Šiaulių aps. Lapkričio 23 d. čia buvo Meš-

1-ALIEN PRISONERS ARRIVING AT CANADA'S DETENTION CAMP. 2-PRISONERS SAWING WOOD UNDER ARMED GUARD.

Vokiečių ir Austrijiečių nelaisviai Kanadoje. Nelaisviai prisigystieji Kanadon nelaisvomi dykais, bet duoda ma joms dirbti įvairūs darbai. Pav. 1. Vokiečiai ir austrijiečiai nelaisviai atkeliavę į Kanadą. Pav. 2. Nelaisviai plausto medžius, saugojami kario menės.

kučių vyriškos sueiga, kuri nutarė prašyti vyriausybės, kad būtų palikuosutą iš karės K. Starkauskas: jo brolis serga proto pamišimu ir laikomas reikiu prie sienos pririštas, kad nepuolėtų ant žmonių ir nepadėtų triūbų.

Sueigoje buvo girdėti balsų, kad mūsų kraštui reikalinga būtų daugiau ligininių bėpėdėms gydyti ir laikyti, nes čia esą nemaža panašių ligininių, kurie besivalkiodami, kitiems baimės ir rūpesnio padaro.

ŠIAULIAI. Kauno ūkio Dr-jos skyrius. Ta dvarininkų draugija veikia čia nuo seniau, bet išrodo, kad tuo tarpu ji mažiau populė. Buvo kalbama, kad Kauno ūkio Dr-jos komitetas skiria aukas tikiai Lenkijos nukentėjusiems. Bet, kaip teko iš tikrų šaltinių sužinoti, tas komitetas skiria aukas ten, kur reikiš, nors kiti aukotojai duodami aukas, skiria jos Lenkijai, kad jau iš ten jas skirtų, kur reikia. Varšavos centro šelpimo komiteto laišku praneša, kad geriau surinktus javus parduoti; vietoje jų atsiųsti pinigų, kadangi pietų Rusijoje galima kviečiai pirkti labai pigiai, o mūsų krašte jie labai brangūs ir parvežimas sunkus — arba skirstyti tas aukas ant vietos — mūsų pasienių nukentėjusiems.

PANEVYZYS. Mūsų miestas faktiškai tapo gubernijos miestu. Beveik visos gubernijos įstaigos perkeltos čionai. Kaip girdėjau, šiomis dienomis persikelia pas mus ir apygardos teismo dalis. Teismai veikia, kaip paprastai. Atideda tikai bilas karėn pašauktųjų.

Vietinis "Raud. Kryž." skyrius atidengė liginę sužeistoms. Atsiuntė 59 kareivius, iš kurių vienas lietuvius, du vokiečių nelaisvius; 2 mirė, 19 sugijo ir išvažiavo.

ANYKŠČIAI. Ukmer. aps. Pas mus žmonės apsiropo su kare, ir kurie buvo sukasę žemėn savo turta, jau vėl atgal išsikasė, sakdami, gal vokiečiai ir nebeatėis. Čia yra įsteigtas komitetas sužeistiesiems kareiviams ir šeimynoms šelpiti. Žmonės noromis aukoja visokius daiktus, tik sako, kažin ar teksią tos jų aukos bent vienam lietuviui kareiviui. Vartotojų draugija paukojo "Raud. Kryž." 25 rub. ir sužeistiesiems kareiviams keletą svarų tabakos. Žmonių bankas irgi paskyrė "Raud. Kryž." 50 rub. Apie vietos "Blaiybės" skyrių nieko negirdėti.

PUŠALOTAS. Panev. ap. Atsirado aplinkėje pasiutusių šunų, kurie kartais apdrasko ir žmones. Ne taip seniai apdraskė dvi mergaites, kurios tuojau buvo nugabentos į Vilnių gydyti.

Kenčia taip pat žmonės ir nuo vagių, kurie palikas kitiems šeimynoms be vyrų labai indrjo. Taip, viename sodžiuje pavogė 3 gerus arklius, kitame išvėdė karves.

ALSEDZIAI. Telšių apskr. Čionykščiai žmonės yra pusečiai apsitryne. Į valščiaus ponus jie neberenka netikusių žmonių. Viršila čia buvo išrinktas žmogus doras ir blaivus, kuris žmonėms intikdavo. Pašaukus jį karėn viršilos pareigas pildė jo kandidatas, blaivus ir skaitas laikraščius. Kas nori jam duoti kyšių tą jis susarmatina.

SVEDASAI. Ukmergės ap. Čia susitvėrė komitetas nukentėjusiems nuo karės šelpiti. Aukus renka abudu Svedasų kunigų.

SKAPISKIS. Zarasų apskr. Prasidėjus karėi ir užsidarius monopolijoms bei smuklėms žmonės labai pradėjo skaityti laikraščius, dešimtis sykių daugiau, kaip pirma skaitydavo. J. Juozonis savo krautuvė kas savaitę išparduoda dabar po 80 egzempliorių lietuviškų laikraščių: "Vilties", "Aušros", "Vienybės" ir "Rygos Garso".

Baisioji Nemuno žuvis. Lapkričio 18 d. žuvininkai ramiai sau traukia tinklą Nemuno vandenyse; vienas iš jų sako: bet kas tai yra, kad čion tinklas taip sunkus? Tai didelė žuvis įspainiojo... Vyras vežkim tinklą prie kranto! Antras ūmai pastebėjo: "Ana kaip vanduo kunkuliuoja... — Bėgkim! bomba!" Van du šnypščia kaip pasitęs, suriko trečias nusigandęs. Vos žuvininkai spėjo užbėgti ant kranto ir glustelti, kaip pažirs, rodos, visa upė išsikėlė ore, o nuo trenksmo sudrebėjo toli, toli, visa aplinkė. Net Kukarskės kaimo krosnis sugriuvo, o Kaimelio klebonijos kiemo vartai pavirto.

Žuvininkai lyg apsnudę pagulėjo, bet išliko sveiki tinklo netekę.

Kunigas iš Prūsų Lietuvos. Šiomis dienomis buvo apsiosties Vilniuje važiuodamas Rusijos gilumon katalikų kunigas iš Varmijos vyskupijos (Vokietijoje) būtent Rubkainių, Tilžės apygardos klebonas, Pranciškus Schacht'as. Jisai kaž kaip pasivaikščiodamas savo savo tėvų užklydęs toliau, kur būta rusų ir dabar rusų karės vyresnybės įsakymu gabenamas Voronežium visam karės laikui — kur Schacht'as noris pasinaudoti iš tos savo priverstinės vieškos Rusijoje ir pramokti tuo laiku lietuvių kalbos, ku rios nemokas, nors ir turis parapijonų lietuvių.

Suvalkų gubernijoje visuose apskrčiuose steigiami tam tikri sanitarų būriai, kad sutrukdžius platinimos užsikrečiamųjų ligų, jei jos pradėtų siausti.

Lietuviškas parašas ant liginės. Kauno gubernijos lenkai dvarininkai įsteigė sužeistiesiems kareiviams liginę katalikų labdarų namuose ir buvo padėję parašą tik rusų ir lenkų kalboje. Paskutiniu laiku pasirodė ir lietuviškas parašas.

GELVENISKIAI. Eišiškių par. Viln. gub. Mūsų apelin-kėse buvo atvykęs kažin-koks smagus vyras, kareiviškais rūbais apsilvęs. Sakėsi, kad superkas gyvulius kariuomenėi, jam reikia supirkti net 5 tūkstančių raguočių. Apgavikas žadėjo mokėti brangias kainas. Žmonės jam labai intikėjo. Jisai nebetai surašinė-

jo gyvulius ir davinėjo korteles, sakydams, kad kitą syk atvažiuosius su pinigais ir pasiimsias suderėtuosius gyvulius. Kiaules liepė papiauti ir priuošti. Visur žmonės jį maloniai priiminėjo ir vaišino. Bet apgavikas, kaip išėjo, taip daugiau nebesirodė. Vienas žmogelis paskerdė kiaules ir laukė "kupėias", bet nesulaukė. Kiti gi labai gėrbė šitas korteles, kad net jas maldaknygėse laikė.

LAISKAI IŠ LIETUVOS.

Iš Kauno gub. Vėlianos parap., Naujų sodžiaus J. Bilianaušienės rašo savo dukterei į Gilbertville, Mass.

Miela mano dukrelė... Teisybė pas mus laikai blogi, gyvenimas sunkus. Vokiečiai buvo mūsų krašte ir apie 50 raitelių prajo mūsų kaimu. Niekam nieko nedarė, tik pašaro pareikalavo nuo ūkininkų. Už pašarą nemokėjo vien tikiai išdavė korteles ir pasakė: "Kaip būsimė Kaune atiduosime skolą. Kaip dabar girdėti, vargiai bepasiseks vokiečiams pasiekti Kauną ir mūsų skola turbūt paliks neišmokėta.

Vieną syk vokiečiai atvažio į Svietošyną su kanuolėmis, bet nieko blogo nedarė. Serežiuje tai buvo didelis mūšis. Žuvo nemažai rusų kareivių, vokiečių gi žuvo daug daugiau. Vokiečiai norėjo pereiti per Nemuną upę ir įsiveržti į Kauno gub. gilumą, tikiai rusai prie to neprileido. Didelį trenksmą armočių girdėjome ilgą laiką, matėme didelius gaisrus, baisiai tas viskas mus baugino ir neretai jau manėme, kad prisieis višiemis savo gyvastį padėti. Vokietijos kaizeris pats veda savo kariuomenę į mūšius ir stengiasi pavyzdžiu parodyti, kaip reikia priešus kulti.

Buvo paklydęs čia garsas, kad ir turkai neužligo ateis pas mus, bet tas pasirodė neteisybė. Dauguma žmonių laukia Amerikos ateinant rusams į pagalbą.

Nesirūpink, vaikel, per daug apie mus. Dievo valia... Motina J. Bilianaušienė.

Marijampolės gimnazijos mokinis, išbėgęs nuo karės audros į Rusijos gilumą, rašo savo broliui P. Montvilui į Brooklyn, N. Y.

Mielas broli. Seniai aš tau Petruk rašiau laišką, bet seniai ir nuo tavęs turėjau atsakymą. Turbūt tavo laiškas nepasiekė delto, kad aš atsiduriau Orlo gubernijoje, gyvenau dabar Orle.

Nerašysiu apie visas baisenybes, kurias teko pergyventi mūsų krašto žmonėms, užimtų daug vietos ir laiko, kad viską išpasakoti, o jau gal jūs

šiek-tiek apsipazinę su mūsų Lietuvos vargiais.

Tėvai gyvena po senovei tėviškėje, tikiai labai mažai gaunu iš ten žinių. Nežinau nei kaip jiems sekasi.

Kareį prasidėjus aš buvau Vilniuje, tad ir neprisiėjo paregėti tų visų baisenybių, bet kada sugrįžau iš Vilniaus namo, tai baisiai nustebau išvydęs kokius nuostolius čia pridarė karė. Mūsų visas laukas išardytas granatų, sukniestas, yra duobių gylis nuo sieksnio iki trijų sieksnių, o pločio — kaip geras prūdas. Namiškiai laike mūsų buvo sulindę į tam tyčia iškastas duobes sodne ir turėjo ten išbūti visą parą be valgio ir ramumo. Granatos puolė už kluono. Bet dabar ačiū Augščiausiam jau prūsų pas mus nebėra. Daug prūsokai mūsų krašte pridarė nuostolių. Tiek apie tėviškę.

Parašyk kas gera pas jus? Likk sveikas.

Brolis Kazimieras.

Iš Suvalkų gub., Meidonų kaimo rašo motina savo sūnui A. Steponavičiui į Fitchburg, Mass.

Vokiečiai viską nuo mus atėmė, pašarą sušėrė arkliams, žmonėms nieko nedarė. Danguelio dvarų ir šiaip ūkininkų triobas sudėgino. Punksko bažnytelę vokiečių armotos sugriovė. Pasakyt jums teisybė — mes nebeturime ko valgyt, viskas brangu, pinigų gienėra. Nežinome ko sulauksime...

Sudiev

Iš Marijampolės gub., Oksavilių kaimo tėvai rašo savo vaikams J. ir A. Nenurams.

Negalin visko aprašyti kas darėsi mūsų krašte prasidėjus karėi. Rusų kariuomenė sustojo Rudžių giraitėje. Vokiečiai susistatė savo armotas prie Barbieriškio ir Daubių kalno, kaip tikiai mes atsidurėme pačiame viduryje ugnies.

Dieve sangok nuo tokios nelaimės. Per dvi dieni turėjome labai daug vargo ir baimės iškentėti. Neturėjome nei duobių išsikasyti. Prasidėjus mūšimui išėjome į laukus pasižiūrėti, tik staiga kaip sutarškės šautuvai, sugaus armotos, nebežinojome nei kur dingti. Vieni bėgome Marijampolės link, kiti slėpėmės į sklepus ir ten prabuvome visą dienele. Aptilus šūviams, greitai išsikasėme duobę ir, iš naujo pradėjus užti granatams ir kulkasvadžiams, ten prasidėjome.

Dabar jau mus krašte nebėra nei vieno prūsoko. Visi išlikome gyvi. Sužeidė vieną moterį ir mūsų kaimo Marcinkutį.

Pasilikame su godone — Tėveliai.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

NEW YORKO IR BROOKLYNO VISUOMENEL.

Katalikiškųjų Draugijų atstovų pirmas susirinkimas, kuris įvyko 27 d. gruodžio, 1914 m., Karalienės Aniolų parapijos mokyklos kambariuose, kuriame dalyvavo 11-ka draugijų, ir dvi parapijos, plačiai apsvartė katalikiškųjų draugijų sąjungos reikalingumą, nutarė atsiskirti į kitas visas Draugijas ir Parapijas, kad ir Jos prisidėtų ir prisistytų savo atstovus į sekantį susirinkimą, kuris atsisbus Nedėlioje 31 d. sausio, 1915 m., Apreiškimio Panelės Švenč. parapijos svetainėje, kampas Havemeyer ir North 5-tos gatvės. Susirinkimas prasidės 3:30 val. po pietų. Atstovai priėmė šias formulas: metinė mokesnis į Sąjungą nuo Draugijos \$1.00; atstovų galima siųst nuo kiekvienos Draugijos po penkis.

Tai gi maloniai kviečiame Draugijas imti dalyvumą ir prisistyti savo atstovus į virš minėtą susirinkimą.

Su augšta pagarba,

Dalyvavusiųjų Draugijų ingaliočiai,

P. Montvila,

K. J. Krušinskas.

WATERBURY, CONN.

10 d. sausio, 1915 m. Šv. Juozapo lietuvių parapijos naujoji svetainėje buvo vaidinta "Išganymo Apsireiškimai". Veiklas buvo vaidinamas pir mu kartu. Visą atliko parapijos mokyklos mergaitės.

Vaidinimas atlikta neblogai. Kai kurios didesnės mergaitės atliko visai gerai. Žinoma buvo ir astvonių šimtus. Nežiūrint į dideli susigrūdimą, visi ramiai užsilaukė. Waterburiečiai šiandieną gali pasidžiaugti nepersena užuabta nauja mokykla, kuri yra didžiausia tautos turtas. Nors Amerikoje mokyklų netrūksta, bet lietuviams jos mažą naudą atneša.

Vaikas lankydamas miesto mokyklą, ten jis negirdi kalbos savo tėvų, išmokęs anglų kalbą, jis ir namie ją vartoja, nes jis geriausias prie jos pripratęs. Pabaigęs mokyklą, jis ir su tėvais gėdisi kalbėti lietuviškai, taip ir žūsta tas mūsų tautos žiedelis jaunimams.

Kas kita su parapijos mokykla. Čia vaikai išmoksta. tą pačią anglų kalbą, prie tam mokinami savo kalbos gramatikos, įvairių žaidimų apysakų, dainelių. Tas tai uždega jaunus jų širdis prie tėvynės meilės, nors jie suvis jos neli ra matė, bet jaučia. Jaučia jie, skaitydami istoriją, skaitydami apysakas, deklamuodami eiles, jaučia dainuodami daineles. Ir taip visa jų jauna dvasia persiima tėvynės, ir prigimtos kalbos meile.

Už tai galime tarti nuosirdų ačiū mūsų klebonui, kun. P. Laurinavičiui, kuris nenulidamas dirba, be atlaidos, rūpinasi atvesti tuos mažutėlius ant doros ir išganymo kelio. Ypatingai stengiasi juos išgelbėti nuo baisiausio žudytojo, visos žmonijos — alkolio.

Taip pat negalin užmiršti vargonininko J. Kovo. Jis darbuotumu ir trisiu, gaudžia Bažnyčioje milžiniškas choras.

K. J. — čia.

SHENANDOAH, PA.

(Šitą laišką dedame palikdami atsakomybę už iškeliamus faktus ant paties laiško autoriaus. Red.)

3-čiam "Draugo" numerį, korespondentas X, aprašydams M. Petrausko koncertą, pažymėjo mano pavardę, suteikdamas čielikų vado titulą ir jų rengiamojo koncer-

to didžiausio priešo vardą. To delei esu verčiamas pasiašinti. Pirmiausiai, jokiuo vadu neesu, nes nepriklausau prie Socijalistų Sąjungos. Antra, prieš M. Petrausko koncertą jokios agitacijos nevariau, atpenč, panašioms dailės darbams visados prigelbėjau, ką jau Shenandorio ir aplinkinės visuomenės gerai žino. Bet šį kartą "Sietynas" ir jo "sužiedotinė" "Labdarin-goji Moterų draugija" grie-bės kreivio ir nešvaraus būdo padaryti sau privatistiką biznį, atspaudzinant tikietus su pažymėjimu "Koncertas ant sušelpimo lietuvių nukentėjusių nuo karės". Tas labai puikiai skamba, ar ne? Ir kam tik pasiūlysi tokį tikietą, kiekvienas pirs ir jausis gerą darbą atliekams. Vietiniame anglų dienraštyje taip pat buvo garsinta, kad visas pelnas eis šelpimui lietuvių nukentėjusių nuo karės. Bet kada tikietų buvo apščiai jau išparduota, tuomet "D. Viltis", pagarsino, kad tik du trečdaliu pelno eis nukentėjusių naudai, o likusis pasilikis rengėjams. Čia jau pasirodė mūsų labdariniųjų tikslas. Ir mąstanti visuomenė pamatė, kad čia yra "hambugas" — paprastų gešftmakerių, kurie drįsta pasinaudoti iš tokios žmonių nelaimės. Kur žmonės be pastogės pasilikę, be karnio duonos, o mūsų "labdariniai" lengva širdimi linksmiasi už surinktus jiems centus. O kad toks darbas pa-kenks tikram nukentėjusių šelpimui — tai nėra abejonės: nes kuris pirsio tikietą, tas antru kartu vargiai panorės aukoti. O teisingas aukų rinkimas pas mus žada įvykti jau prie to senai rengiamasi.

31 d. sausio atsisbus stsi-ninkas, o tada manoma išrinkti tam tikras komitetas ir aukų rinkėjai. Susirinkimui parinkta vieta — gans Hall kampas Main ir Centre gatvių.

Šiuomi baigsiu savo paaiškinimą, patikėdamas, kad visuomenei bus aišku, kas yra tais siaurapročiais ir jų vadais.

K. Bubnys.

SPRING VALLEY, ILL.

Sausio 1 d. buvo sušauktas susirinkimas suorganizuoti Tautos Fondo komitetą. Komitetas išrinktas iš sekančių ypatų: P. Ivanauskas — pirmininku, El. Urbonienė — pagal-b., Juoz. Grudas — raštininkas, kun. A. Deksnis ir T. Petraitis kasos globėjai; J. Paulikaitis, U. Draugielienė ir Albinas aukų rinkėjai.

J. Grudas.

BROOKLYN, N. Y.

11 d. sausio buvo aukų rinkimas ir Tautos Fondo komiteto susirinkimas. Svarbiausieji nutarimai šie: surengti iškilmingą apvaikšiojimą Lietuvių Dienoje — 4 d. kovo. Apvaikšiojimo programon — surengti rimtą koncertą su prakalbomis.

Sekantis susirinkimas įvyks 8 dieną vasario Apreiškimio P. Šv. parapijos mokyklos salėje, pusėje aštuntos val. vak.

17 dieną sausio "Rūtos" klubas parengė prakalbą. Jas atidarė pirm. K. Krušinskas, ir už kalbėtoją persta-tė svečią, grįžtantį į Lietuvą kun. Dr. M. Gustaitį. Kalbėtojas ilgąje kalboje daug išreiškė prakilnių dalykų moterų apsišvietime. Po prakalbų rinko aukas Marijampolės Mergaičių progimnazijos naudai. Surinko \$36.00 su centais.

Dar ilgokai kalbėjo p. Krušinskas apie "Rūtos" klubo užduotį ir ragino prie jo dėtis. Prisirašė 7 nauji nariai. Išgirsta, kad neseniai dar už-

Kunigaikštis Hussein Kamel, naujas Egipto Kėdivas.

simezges minėtus klubas, o narių jau turi suviršm 100. Klubo veikimas pradėtas ir tebevaromas krikščioniškoje dvasioje. Visi katalikai kviečiami prie jo dėtis.

Dalyvavęs.

LEWISTON ME.

25 d. gruodžio Lietuvos moterų draugystė, D. L. K. G. dr. svetainėje, parengė vakarą. Vaidino du veikalus: "Vagis" — keturių veiksmų komediją ir "Viens iš mūsų turi apsišvesti" — vieno veiksmo komedija. Scenerija buvo prasta, atvaidinimas išėjo dar prastesnis ir iš veikalu darė tik parodijas. Tegu panašiai būtų atlikus katalikų drauginkamas visų Shenandorio draugų atstovų, tada manoma išrinkti tam tikras komitetas ir aukų rinkėjai. Susirinkimui parinkta vieta — gans Hall kampas Main ir Centre gatvių.

HAZELTON, PA.

Uždirbama neblogai, bet darbo sunku rasti. Mainose darbas eina kasdieną. Žmonės čion tamsūs, mažuma skai to laikraščius, o daugiausiai praleidžia liuosą laiką alinėse. Nors čia lietuvių yra nemažai, tačiau jie ignoruojami. Va, miesto knygnevyne yra daugybė visokių knygų, tik lietuvių surasi. dvi, tris knygas. Paklausi, kodėl lietuviškų nėra, atsako, kad lietuviai neskaity. Būtų gerai, kad kas pasidarbuotų ir pareikalautų, kad miesto knygynas pristatytų daugiau knygų, gal ne vienas turėdamas naudingo pasi-skaitymo, jį pamėgtų, o atprastų nuo girtavimo. Nes ar šiaip, ar taip galvosi, vis žmogus su kuo nors turi būti susirišęs. Tai šūlykime jam naudingesnį žaislą.

P. Zi.

WILKE-BARRE, PA.

12 d. sausio pas mus užsi-dėjo nauja L. Vyčių kuopa. Prisdėjo 9 nariai. Išrinkta valdyba, į kurią įėjo šie as-mens: Andriejus Grejevičius — vienbalsiai išrinktas pirmi-ninku, S. Grikielis pirm. pad., St. Striaukas — prot. rašt., M. Stanaitis — išdininkas, V. Novickas, J. Jasonis — izdo prižiūrėtojai.

Dabar visuomenė, o ypatin-gai jaunuoamė turėtų atkreipti atydą į jaunimo organiza-cijos kuopą ir prie jos dėtis. Visokie reikalai atliekami lai-škais, arba ypatiskai pas kuo-pos raštininką S. Striauką, 38 N. Fulton st., Wikes-Barre, Pa.

S. S.

(Seka ant 7 pusl.)

PRINCE TAKEDA AND STAFF IN FIELD

Japonai rengiasi siųsti savo kareivius į Europą. Paveikslas parodo kunigaikštį Takeda ir jo padėjėjas karės lauke prieš vokiečius Kynuose.

REDAKCIJOS PASTABOS

MAŽOSIOS LIETUVOS
KLAUSIMAS.

Becinant prie susivienijimo.

Vienas iš pirmųjų mūsų tautos politikos reikalavimų yra — susivienijimas Didžiosios ir Mažosios Lietuvos į vieną politinę kūną. Tas susivienijimas žymiai padėtų Prūsų lietuviams tautiskai atgyti ir sustiprėti, visai gi Lietuvai būtų begalo naudingas ir ekonomišku žvilgsniu, nes duotų Lietuvai Nemuno intaką, taigi laisvą didžiųjų prekybos kelių ir prileistų mus platesnės juosta prie Baltijos jūros, — ir kultūrišku žvilgsniu, nes būtume artimuose ryšiuose su savo broliais, dabartiniais Prūsų lietuviams ir iš jų, kaip toliau kultūroje pasukusių, galėtume daug ko pasimokinti, — taip pat tautiskai — politiškai žvilgsniu, nes tauta, sujungta į vieną žiūrą, ir pati savo sąmonėje pakiltų ir pradėtų daugiau reikšti visų tautų koncerte. Rods tai suprato, kaip Didžiosios, taip ir Mažosios Lietuvos veikėjai ir jau gan senai buvo užsiėmę tarp abiejų sričių dvasios vienybės ir nuosirdaus santykių. Tačiau lig šios karės nei sykių nebuvo keliamas viešai klausimas, po kuo geriau būtų Lietuvai būti: ar po rusais, ar po vokiečiais. Nebuvo keliamas klausimas dėlto, kad lig šiol sunku buvo tikėtis, bent artimoje ateityje, Lietuvos abiejų dalių susivienijimo. Milžiniškoji Europos karė ir negalimus daiktus padarė gali- mais ir Rusijos ginklas, kaip matome, jau beveik baigia tautų vienybimo darbą.

Kare iškilus, turėjo apsi-reikšti savaime ir Lietuvos tautos noras, kokios globėjus sau bevelyti turėti, rusus ar vokiečius. Didžioji Lietuva ir jos išeiviai amerikiečiai aiškiai pasisakė labiau simpatizuoję Rusijai. Svarbiausia priežastis ta, jog po rusų lietuviams daug lengviau bus išauginti ir sustiprinti savo tautinę dvasią ir kultūrą, nes rusų tauta ligšiol nepadarė tokių rusinimo gabumų, kaip vokiečiai-vokietinimo prie jos prijungtų tautų.

Mažosios Lietuvos liandis, jau išmokinę garbinti kaizerį, kaip ir galima buvo tikėtis, visai širdimi užjauš vokiečius. Jos nuomone mums pranešė Lietuvos laikraščiai, aprašydami vokiečių atsilankymą į Suvalkiją. Bet ligšiol negirdėjome vadų balso.

Vidūno balsas.

„Am. Lietuva“ šių metų 16 num. paduoda vieną iš tų vadų — Vidūno balsą, paimtą iš jo leidžiamo „Jaunimo“.

P. Vidūnas stebisi ir liūsta, kad ir Didžioji Lietuva ir Amerikos lietuviai norėtų matyti visą Lietuvą po rusu. Jo nuomone daug geriau būtų po vokiečių — del šių priežasčių: 1) rusų kareiviai esą paėmę iš lietuvių paskutinę karvę ir vištą ir nieko už tai nėra davę, tuo tarpu vokiečių kareiviai už visa, ko tik pasiprašė, kuobrangiausiai užmokėjo; 2) vokiečių tvarka yra geriausia ir patys vokiečiai esą stropūs žmonės, slavai gi esą žinomi visam pasauliui apsišėdėliai; 3) kur rusai valdą, ten melas ir vogimas visur viršiję turį, 4) rusai prūsiose elgiasi kaip giriniai ir laukiniai žmonės. Visa tai apsvaistęs Vidūnas sako: „Kaip mes galėtume tik ir manyti kartą prie rusų glaudis! Turėtumėm tai jau visai bepročiai būti“.

Ir istorija nurodanti, jog lietuviai daugiau esą nuo rusų nukentėję, negu nuo vokiečių. Prūsiose lietuviai yra turtingi pastoje, rusuose jie skurstą.

Vidūnas kalbėjęs su augštu valdžios vyru. Tas vyras jam pasakęs, jog Vokietija nei nemananti Lietuvos paversti savą provinciją, priešingai ji norėtų, kad Lietuva pastotų visai saviška. Tai ir galėsią įvykti tik tada, jeigu vokiečiai laimėtų karę. „Bet mes velyjame — rašo Vidūnas —, ir tikime, kad rusai bus ir višiški sumušami, kaip tai lig šiol vis dar atsitiko“.

Lietuviai turi būti pasiruošę prie vokiečių laimėjimo ir turį „savo jausmus visiškai apversti“.

Ką jisai parodo?

Šitą Vidūno laiską atspausdinusi „Am. Lietuva“ spėja, „kad šis straipsnis parašytas po intekto, ar ir sulgę tiesaus prisakymo iš angsto“. Tą mintį „Am. Lietuvai“ paduodas faktas pasikalbėjimo Vidūno su anuo augštu valdininku.

Mes taip negalėtume manyti. Mes net sakytume, jog toksai manymas yra Vidūno užgavimu. Ne! Vidūnas — ne melagis. Jisai visuomet sako, ką mano ir jaučia ir, mūsų nuomone, jo niekas neprivers- tarp kalbėti priešais savo ištikimimus. Ir čia Vidūnas kalba tai, ką jisai pats mano ir jaučia.

Iš to laiško mes turime padaryti labai liūdną išvadą, kad šiame svarbiausiam mūsų tautos klausime mes neturime dar išdirbtos vienos nuomonės ir kad sujungimas abiejų Lietuvos dalių galės rasti netikėtą kiltis tarp pačių mūsų brolių — Mažosios Lietuvos gyventojų. Tiesa, Vidūnas, kiek žinome, niekuomet nebuvo prūsų valdžios opozicijoje, bet bėda tame, kad tos opozicijos ten ligšiol buvo kuomažiausia, kad vienatinis skus prūsų politikos priešininkas p. Vanagaitis, neturi žymesnės intekmės į prūsų lietuvių. Pagaliaus, jeigu ir buvo koki opozicija, tai ar nenusmėlė jos visuotinis karės ūpas, atidavęs vokiečių gyventojų širdis ir smagenis kaizeriui Viliui? Be to mes matome, kaip netiesiogiai ir vienpusiškai paduoda žinias apie karę Vokietijos laikraščiai ir kaip jie pakreipia mintis ir širdis skaitytojų sau pagedaujanom pusėn, kad net tokie kritiški protai, kaip Vidūno negali atsilaukti ir ir akiai pasiduoda. Rodos, reikėtų stebėtis, kokio būdu „Sav žmonių“ autorius patsai patapo nebe „sau žmogus“, arba dėlto Vidūnas, žmogaus dvasios gilus tirinėtojas, gerbėjas ir kėlėjas, berišdamas svarbiausius, tautos klausimą, bevelijo pasiremti tik materialistais — lobio-turto žvilgsniais visai pamiršdamas tautos dvasią, už kurios savarankumą patsai ligšiol tarėsi kovojas.

Na, nusiraminkime bent ta mintimi, kad Vidūnas-augšta-dvasis filosofas, teosofas — juk gali pasirodyti labai menku politikui nesuprantančiu net to, kad lengviau bus mums sustiprėti ir savitumą išlaikyti tarp „apsileidusių slavų“, negu tarp „stropių vokiečių“.

Dar vienas trukdymas.

Šiaip ar taip susiliejamus dviejų sričių — Didžiosios ir Mažosios Lietuvos po Rusijos globo — ant kiek patys Prūsų lietuviai turės į tai intekmę — galės surasti nemažą kliučių jų pačių tarpe. Čia neatbūtinai būtų reikalinga susizinti ir susitarti abiejų sričių veikėjams ir vadams, kad kartais neatsitiktų su mumis panašiai skaudi drama, kaip su lenkais, padalinusiais pradžioje karės savo širdį vokiečiams ir rusams.

Daug lengviau eitų tas susiartinimo darbas, jeigu Didžiosios Lietuvos visos srovės eitų tame klausime išvien. Tačiau ir čia nematyt pagedaujanamos nuomonės vienybės. Aną met Suvalkijos atstovas A. Bulota, nors buvo spaudžiamas lietuvių susidariusios opinijos — išskirti Dūmoje klausimą atskirimo Suvalkijos nuo Lenkų karalijos — tečiau to nepadarė. (Nors buvo labai patogus momentas, kuomet buvo tariamasi apie atskirimą Cholmo gub.), remdamasis tuo, kad Suvalkiečių kai-kurios teisės esą didesnės. Šiandieną, kuomet lenkai, ruošdamiesi prie savo autonomijos, turėdami iš rusų jos pažadėjimą, — ir visą Suvalkiją norėtų priskirti prie Antonomiškos Lenkijos — šiandieną visi suprato, kokią klaidą tuomet A. Bulota padarė.

— Bet, dėja, klaidos tos pačios ir vėl atsikartoja. Mūsų pirmiečiai taip protauja, kad kol dabartinė Rusijos valdžia neužtikrins Mažajai Lietuvai tos pačios laisvės ir teisių, kokias ji turėjo po vokiečiais — tol mes negalime reikalauti abiejų Lietuvos dalių susivienijimo po rusų valdžia. Štai „Tėvynės“ N. 3 p. A. R. išreiškia pasipiktinimą, kodėl „Saulės“ valdyba, sveikindama rusų vyriausybę su pergale, siuntė jai „širdingiausius linkėjimus galutinai nuveikti priešininką ir prijungti Prūsų Lietuvą prie Rusijos“. Tame linkėjime p. A. R. surado net „broliūdytės ir par-davikšumo žymį“.

P. A. Rimka, nori kad „Saulė“ vietoje to štai ką būtų pasakiusi caro valdžiai:

Taip, mes geidžiame, kad vokiečių tušioji didybė ir militarizmas būtų suaužyta. Mes trokštame, kad Mažoji Lietuva būtų prijungta prie Didžiosios. Mes nieko neturime prieš jį, bet mes turime prieš jį kokių fanatikų. Mes negalėtume matyti čia jokio fanatizmo. Viena, medicinos mokslo šiandieną jau aiškiai išrodo, kad ir mažos dozės alkoholio, ypač jei dažnai vartojamos — sveikatai kenkia. Abstinencija, arba visiškas atsisakymas nuo svajonių, yra tai kokių fanatikų išmūšas, bet remiasi mokslo išvadomis ir nurodymais. Antra, ano gerb. kun. pasakymą: „pasilinksinti reikia, stiklas išgerti sveikatai nekenkia“, ir mūsų nuomone, buvo labai neatsargus ir pavojingas, nes jeigu raginama paieškoti linksmumo apsisvajinime, tai tuo pat skatinama tiek svaigalų suvartoti, kad nuo jų ištikrų pasidarytų linksma; o tas be pakenkimo sveikatai jau nebėgi apsieiti. Ypač iš sakyklos priderėtų raginti žmones prie blaivių pasilinksminimų, o ne prie svaigalų.

Tas paraginimas (jei p. Pavlonis teisingai užteitavo duos raginimo žodžius) buvo dar ir tuo pavojingas, kad galėjo padrasinti kasdieninį vartojimą alaus prie valgio, nors ir mažose dozose; toks dažnas vartojimas alkoholinių gėrimų, kad ir mažomis dozėmis, labiau net kenkia sveikatai, negu didelis retas apsisvajinimas.

Ar išdirbtų p. Rimka tvirtinti, kad nors vienas iš „Saulės“ valdybos narių norėtų parduoti Mažosios Lietuvos teises rusų biurokratijai? Kur rasi šiandien tokį atgaleivį, kuros netrukėtų ir Mažajai Lietuvai, ir Suvalkijai ir visai mūsų tėvynėi kuoplačiausių savyvaldybos teisių? Bet-sutikite gerb. p. A. R., kad Amerikos laikraščio redakcijoj daug lengviau drąsą rodyti, negu šiandien Lietuvoje prie karės stovio. Jeigu būtų p. A. R. „Saulės“ pirmininku ir gyventų ne Amerikoje, bet Vilniuje, ar išdirbtų jisai taip gražiai pakalbėti rusams, kaip tai padarė „Tėvynės“ skiltyse!

Pagaliaus paprasčiausias taktas jau nurodo, kad prie dabartinio selgų kitaip rusams atsiliepti „Saulė“ nei negalėjo, nei nebuvo net ir reikalo. Ateis laikas, gal jisai ir netoli, kada ir „Saulė“, ir kitos mūsų organizacijos ir visa Lietuva kitaip prašnekes. Šiandieną gi lengva suprasti, kad aiškesniai kalbai dar neatėjo patogus momentas.

Ta baimė rusų biurokrati-

jos persekiojimų eina kartais net per toli. Užmirštama, kad negalima ilgėsi laiką spausiti tų, kurie prie laisvo gyvenimo jau paprato, arba kurie priaugo iki to, kad varžančiais rėžiais gali nusikratyti. Neilgai tad ir Rusija galėtų varžyti suvalkiečių, arba Mažosios Lietuvos teises. Panėiai nukristų; juos nukratytų patsai gyvenimas.

Pats p. A. R. pataria Prūsų lietuviams nesibijoti Rusijos jungo. Jisai supranta, kad tam jungui nebe ilgos dienos beliko gyvuoti.

Tad kamgi šaudu tušius šūvius į „Saulę“. Mat, reikia parodyti savo skirtingumą nuo nekenčiamųjų „klerikalų“ ir savo pirmėivybę. Žiūrėkite, kokie mes geri ir drąsūs, o kokie nedori tie katalikai.

Tečiau toki taktika kuoblogiausius vaisius gali atnešti. Mažoji Lietuva gali ingyti be-reikalingo nepasitikėjimo mūsų visuomenės didžiūma. Be to stoka vienodumo mūsų nuomonių šiame svarbiame klausime gali tik paskatinti juos laikyties griežtai savo nuomonės, kad po vokiečių laukia Lietuvą geresnė ateitis.

AR GI ČIA FANATIZMAS.

Pereitame „Draugo“ numerįje buvo išspausdintas laiškas p. Pavilonio, kuro prašo savo klebono prirodyti, jog stiklas alaus sveikatai nekenkia. Mat jo klebonas taip išsakyklos išsireiškęs. „Katalikas“ iš tos priežasties pri-davikšumo žymį“.

Narių nokesnis: Metiniai — 1 dol.; amžnieji — 25 dol.; dalininkai — 50 dol.; garbės 100 dol. Amžnieji, dalininkai, garbės turės pilną balsą. Kuopų delegatai turės taip pat pilną balsą. Metiniai — tik savo kuopų veikime. Visos katalikiškos draugijos gali būti nariais. Centro valdyba susidės iš 9 asmenų ir Literatiškos komisijos iš 3 asmenų.

Ištatai tapo vienbalsiai priimti; jų tekstas tilps laikraštyje.

Centro valdybon liko išrinkti šie: Pirmininku kun. F. Kudirka, Sekretoriumi kun. F. Kemėšis, Kuopų valdininkų rinkimai, stokuojant laikui atidėti kitam sykiui.

Tapo inkurta katalikiškų laikraščių sąjunga, kurion prisirašė šie laikraščiai: „Tikyba ir Dora“, „Mokslėivis“, „Draugas“ ir „Švieša“.

Draugijon įstojo šie: Amžiniais nariais: Kun. M. Krušas, kun. F. B. Serafinas, kun. Fabijonas Kemėšis, kun. A. Skrypka, kun. Kudirka — užsimokėjo po 25 dolerius, kun. P. Lapelis prižadėjo 25 dol.

Metiniais: Vincentas Paukštis, Jonas Klimas, Julius Kaupas, Aug. Petraitis, Dom. Kazlauskas, Petr. Cibulskis, Stan. Olberkis, Vlad. Tubutis, Ant. Pel-džius, Mot. Mažeika, A. Bendaraitė, Barbora Vitartaitė. Sekantis susirinkimas pasiskirtas ant 14-os dienos vasario, 4-tą val. po pietų, švento Jurgio parapijinėje svetainėje.

Susirinkimas užsibaigė 11:30 val. vakare. Visi linksmai išsiskirstė.

Išrinkus susirinkimo valdybą, prasidėjo svarstymai. Kun. F. Kemėšis išdėstė ir išaiškino, kaip didelę rolę lošia panašios draugijos ir pasi-remdamas statistika parodė, kad katalikiškoji spauda silpnai yra išsiplatinusi ir idant tą pagerinus, neatbūtinai reikia steigti tokią draugiją, kuri galės geriausiai atlikti tą užduotį.

Kilo klausimas: ar tikrai yra reikalinga panaši draugija?

Dr. Graičūnas: Beabejonės, toki draugija yra reikalinga ir reikia išrinkti sutvarkymui to visko komisiją.

Kun. F. B. Serafinas: Šiandieną reikia perskaityti sumanytus įstatus. Visi sutinka.

Kun. F. Kemėšis skaito kun. M. Krušą prisiųstą laišką, kuris šitaip skamba:

Gerbiamieji.

Negalėdamas asmeniškai dalyvauti tame taip svarbiame ir naudingame susirinkime, Liet. Kat. Spaudos Draugijos įsteigime, linkiu nuosirdžiai jai įvykti ir kuopasekmingiausią veikti labai Liet. Katalikų Amerikiečių.

Meldžiu ir mane paskaityti jos nariu ir duoklę priimti pirmutinį mokestį 25 dol., Linkintis viso labo

Kun. M. Krušas.

Dėlų plojimas.

Kun. F. B. Serafinas perskaitė tam tyčiai parengtas labai dailias eiles.

Kun. F. Kemėšis skaito sumanytus įstatus. Draugijos vardo svarstymas. Visokios nuomonės. Paliktas šis: „Amerikos Lietuvių-Katalikų Spaudos Draugija po globo šv. Povilo“.

Kun. F. B. Serafinas ankoja 25 dol., dėlų plojimas.

Narių nokesnis: Metiniai — 1 dol.; amžnieji — 25 dol.; dalininkai — 50 dol.; garbės 100 dol. Amžnieji, dalininkai, garbės turės pilną balsą. Kuopų delegatai turės taip pat pilną balsą. Metiniai — tik savo kuopų veikime. Visos katalikiškos draugijos gali būti nariais. Centro valdyba susidės iš 9 asmenų ir Literatiškos komisijos iš 3 asmenų.

Ištatai tapo vienbalsiai priimti; jų tekstas tilps laikraštyje.

Centro valdybon liko išrinkti šie: Pirmininku kun. F. Kudirka, Sekretoriumi kun. F. Kemėšis, Kuopų valdininkų rinkimai, stokuojant laikui atidėti kitam sykiui.

Tapo inkurta katalikiškų laikraščių sąjunga, kurion prisirašė šie laikraščiai: „Tikyba ir Dora“, „Mokslėivis“, „Draugas“ ir „Švieša“.

Draugijon įstojo šie: Amžiniais nariais: Kun. M. Krušas, kun. F. B. Serafinas, kun. Fabijonas Kemėšis, kun. A. Skrypka, kun. Kudirka — užsimokėjo po 25 dolerius, kun. P. Lapelis prižadėjo 25 dol.

Metiniais: Vincentas Paukštis, Jonas Klimas, Julius Kaupas, Aug. Petraitis, Dom. Kazlauskas, Petr. Cibulskis, Stan. Olberkis, Vlad. Tubutis, Ant. Pel-džius, Mot. Mažeika, A. Bendaraitė, Barbora Vitartaitė. Sekantis susirinkimas pasiskirtas ant 14-os dienos vasario, 4-tą val. po pietų, švento Jurgio parapijinėje svetainėje.

Susirinkimas užsibaigė 11:30 val. vakare. Visi linksmai išsiskirstė.

S. L. R. K. A. REKALAI.

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ
RYMO-KATALIKŲ AMERI-
KOJE IZDO STOVIS UZ 4-TĄ
BERTAINĮ 1914 M.

INEIGA

Spalio mėnesio

6	21 So. Boston, Mass.	\$1.00
	101 Chicago, Ill.	17.33
9	131 Westernport, Md.	16.41
	115 Brooklyn, N. Y.	27.52
	Brooklyn, N. Y.	.50
	9 Bridgeport, Conn.	24.00
	44 Haverhill, Mass.	1.00
	83 Scanton, Pa.	14.50
	37 Oregon City, Ore.	4.50
	39 Chicago, Ill.	16.89
19	125 Export, Pa.	34.50
	23 Hastings, Pa.	17.00
	112 Tverekin, Pa.	6.50
	151 Westville, Ill.	12.50
	14 Pittsburgh, Pa.	1.00
21	34 Cincinnati, Ohio.	3.50
	32 Ansonia, Conn.	2.00
	45 Poquonock, Conn.	15.00
	73 Hudson, Pa.	9.50
	76 Connerton, Pa.	31.77
	127 Cambridge, Mass.	7.50
	136 Watervliet, N. Y.	7.25
	138 Pittsburgh, Pa.	12.87
	128 S. Omaha, Nebr.	38.71
	56 Brooklyn, N. Y.	39.07
	87 Allegheny, Pa.	21.15
	115 Brooklyn, N. L.	3.50
26	140 Carbondale, Pa.	32.01
	145 Manessen, Pa.	3.50
	9 Bridgeport, Conn.	4.90
	134 Brooklyn, N. F.	30.94
	94 Westville, Ill.	81.16
	106 New York, City.	8.00
	Cambridge, Mass.	1.00
	49 Reading, Pa.	9.50
	104 N. Adams, Mass.	8.09
	54 Grand Rapids, Mich.	20.10
	51 New Phila., Pa.	4.50
	64 S. Bethlehem, Pa.	5.50
	85 Chicago, Ill.	18.50
	110 Athol, Mass.	47.46
	10 Philadelphia, Pa.	10.65
	47 Mt. Carmel, Pa.	56.00
	60 Bayonne, N. J.	55.02
	38 Homestead, Pa.	85.24
	101 Chicago, Ill.	42.78
27	108 Maspeth, N. Y.	3.50
	127 Rockford, Ill.	20.69
	29 Cambola, Pa.	.50
	84 Meriden, Conn.	16.00
	113 Wilburton, Okla.	7.50
	149 Hammond, Ind.	3.00
	43 Portchester, N. Y.	33.00
	105 Braddock, Pa.	3.00
	148 E. Arlington, Vt.	33.32
	27 Minersville, Pa.	31.56
	24 Minersville, Pa.	121.23
	90 W. Harleton, Pa.	97.90
	142 Cleveland, Ohio.	34.58
	4 Shenandoah, Pa.	44.84
	75 Wanamie, Pa.	80.09
	97 Lawrence, Mass.	25.50
	11 Waterbury, Conn.	76.81
	109 New Britain, Conn.	15.50
	118 Girardville, Pa.	24.83
	86 Portage, Pa.	21.83
	72 Newton Upper Falls, M.	1.50
	89 Hartford, Conn.	24.62
	92 Bentleyville, Pa.	10.20
	89 Chicago, Ill.	25.38
	146 Spring Valley, Ill.	36.90
	28 Luzerne, Pa.	127.50
	119 Manchester, N. H.	54.21
	8 Cleveland Ohio.	96.00
	98 Worcester, Mass.	42.84
	94 Westville, Ill.	5.65
	30 Scanton, Pa.	122.16
	141 Brooklyn, Mass.	26.50
	79 Clennlyon, Pa.	40.57
	78 Dubois, Pa.	8.50
	50 Cleveland, Ohio.	55.33
	21. S. Boston, Mass.	75.00
	143 N. Abington, Mass.	2.50
	126 Coalale, Pa.	18.64
	123 Dorrisville, Ill.	19.95
	65 Paterson, N. J.	4.00
	2 Forest City, Pa.	106.06
	114 Rhone, Pa.	31.02
	88 Donora, Pa.	26.63
	26 Lewiston, Me.	24.50
	16 Chicago, Ill.	11.50
	107 Waterbury, Conn.	61.08
	55 Bernice, Pa.	15.75
	103 Rochester, N. Y.	47.03
	130 St. Clair, Pa.	8.00
	51 New Phila., Pa.	68.13
	62 Sheboygan, Wis.	18.08
	66 Elizabeth, N. J.	8.00
	124 Wilmerding, Pa.	51.63
	81 Norwood, Mass.	10.88
	46 Sugar Notch, Pa.	31.18
	82 St. Louis, Mo.	2.50
	71 Waterbury, Conn.	86.50
	91 Waterbury, Conn.	88.50
	77 Swoyers, Pa.	116.25
	35 McKees Rocks, Pa.	31.25
	96 Gilberton, Pa.	17.07
	61 Duryea, Pa.	116.86
	Waukegan, Ill.	11.89
	105 Braddock, Pa.	2.00
	13 Baltimore, Md.	38.78
	150 Waterbury, Conn.	24.50
	3 Elizabeth, N. J.	37.00
	102 Duquesne, Pa.	2119

	44 Haverhill, Mass.	8.00
	39 Chicago, Ill.	3.35
	94 Westville, Ill.	3.50
	74 Shaft, Pa.	18.00
	80 Eynon, Pa.	16.03
	122 Laupurex, Pa.	1.50
	135 Brooklyn, N. Y.	25.48
	29 Cambola, Pa.	21.00
	99 Chicago, Ill.	15.45
	139 Portland, Ore.	8.67
	147 Wallingford, Conn.	17.26
	31 Mahanoy City, Pa.	120.50
31	151 Westville, Ill.	40.54
	17 Wilkes Barre, Pa.	119.54
	69 Ashley, Pa.	20.30
	6 Plymouth, Pa.	46.64
	25 Minersville, Pa.	24.00
	111 Runford, Me.	3.50
	100 Chicago, Ill.	11.61
	63 Youngstown, Ohio.	20.41
	144 Freeland, Pa.	22.66
	117 Middleport, Pa.	12.65
	36 Newark, N. J.	69.43
	57 Exeter Borough, Pa.	51.39
	132 Philadelphia, Pa.	3.50
	5 Forest City, Pa.	14.55
	15 Chicago, Ill.	9.00
	12 Shamokin, Pa.	43.15
	53 Shamokin, Pa.	10.50
	19 Northampton, Mass.	10.00
	18 Tamaqua, Pa.	23.50
	20 Philadelphia, Pa.	30.42
	31 Mahanoy City, Pa.	50
	40 Shenandoah, Pa.	86.45
	70 Old Forge, Pa.	34.70

TĖVYNĖS AIDAS

SUDIEV, AMERIKIEČIAI!

Stebėtina! Kitus draudžiau
Kėliauti čionai, o pats nūjau
Grįžtu namo su aimana.
Delko taip! Kas per atmaina!
Tiesa, tai kraštas įstabus!
Kaip jis pagauna ateivius!

Gyvenimas banguoja čia
Vaga liuosybės taip plačia,
Kad nepajusi, kaip tave
Vilnis smarkia pastvers srove,
Įsukis į biznio pragarmes,
Ar ant krantų bedarbės mes.

Ei kas tave širdie supras,
Kam kartais lieji ašaras!..
Bedarbės rodo neturėjau
Ir dolerių neglamonėjau..
Tik pamylėjau, Broliai, jus
Ir jūsų darbus prakilnius!..

Čionai ant mano dvasios skliausmo
Nušvito tiek naujų žvaigždžių..
Tiek prakilniausio kvėpelt jausmo,
Sužadint gražių minčių,
Kad sustiprėjęs viltimi,
Aš su jumis išvien esmi.

Kad žiaurios marių vilnys gros,
Kalbėsime užmu audros..
Kad švies ramioji prigintis,
Tai vienybės žvaigždėmis..
Kuomet stebėsiuos į sielą,
Minėsiu jūsų nanjokynus!..

Kada pavargs laki siela,
Tai jūs buveinė bus sala,
Kurion skrajosi pasilsėti
Ir jūs draugystę paviešėti!..
O dar sudiev, Amerikiečiai,
Mane darban Tėvynė kviečia!

M. Gustaitis.

Brooklyn, N. Y.
d. 18 I 15.

I LIETUVAI!

Grazi Lietuva praeityje buvai,
Nevystanti vainiką dėvėjai.
Tvirta, galinga liuosybė kvėpavai,
Skaisti kaip rožė žydėjai.
Žmonės laimingi buvo iš seno
Ramiai gyvenę, leido laikus.
Vytautas didis kada viešpatavo,
Skambėj Lietuvos vardas garsus.
Prieš ją kaimynai tvirti drebėjo,
Žiaurūs kryžuočiai nuleido kardus.
Laikai garbingi greitai praėjo.
Lietuva kluvo į priešų nagus.
Kapuose miega jau amžinai,
Suspaustas šalčio kietuos sparnuos.
Be jo Lietuva liko našlaitė
Vargus, nelaimės kentė jinai.
Nebuvo kam šaukti Lietuvos sūnus,
Kovot už žemę šventą tėvų;
Nebuvo kam griauti tamsybės rūmus,
Kurios pastatė rankos priešų;
Vien tik nelaimės srovėmis plūdo,
Slėgė varguolių sunki našta.
Oi daug - daug brolių be laiko žuvo,
Jiems uždaryta buvo šviesa.
Be kaltės žiaurūs priešai kankino,
Ašaras sunkė iš jų akių.
Mylėtą kalbą tėvų naikinę,
Nepkanta sėjo tarp Lietuvių.
Kuris tik vardą jos paminėjo,
Ištremtas tapo toli nuo jos.
Sibire išvytas vargus kentėjo,
Bočiai garbingi žemėms užkloti,

Bet kaip po audrai didžiai nutilsta,
Permaino viską saulės šviesa.
Gamtai iš naujo ramumas grįžta.
Nyksta ant žemės nakties tamsa.
Teip ir Lietuvai saulė prašvito,
Nuslinko tirti nakties ūkai.
Sunkūs grandiniai geležies krito,
Kurios nesiojo josios vaikai.
Pajutę savo liuosą kritinę,
Stoję į darbą dirbo karštai:
Ieškojo vaisto gaivint tėvynę,
Kuriai vien karštą rengė priešai.
Gydė jos kūno opas baisingas,
Kurias pagimdė metų simtai,
Arė, akėjo dirvas derlingas,
Ir metė grūdą josna giliai.

Trumpai Lietuvai saulė žibėjo.
Ją greit apniakė debesys tamsūs.
Silpnas jos kūnas visas suvirpėjo,
Kaip apužės lapas užgautas šalnos.
Šalis Lietuvos kraujuos papludus,
Laukai paversti karės arena.
Sveikus stipriausius renka jos sūnus,
Stato kur karė verd kruvina,

Kur skambėj skardūs balsai dainelių,
Prie Nemuno žalių krantų.
Šiandien ten girdis griausmai kanuolių,
Naikinančių gyvybę žmonių.
Kada nutilis griausmas kanuolių,
Kardai plieniniai nežvangės?
Kada prie Nemuno pakrantėjų,
Lietuvio dainelė suskambės?
Kada tėvynę nukankintai,
Žvaigždė aušrinė užtekės?
Ir mūsų tautai puvargintai,
Laikai geresni pražydės?

O, Dieve didis, kuris ligšioliai,
Globėjai Lietuvą ir josios vaikus,
Neapleisk mus, nors tiriūčiai,
Galastų del jos aštrius kardus.
Tavyje viltį mes padėjė,
Nepaliausime meldę karštai.
Nekartą buvom Tau nusidėjė,
Nekartą buvom Tavo priešai.
Tu - gi nei vieno neapleidai,
Kuris pagelbos tavo šaukęs.
Tad neleisk žūti mūs tėvynę,
Kuri kraujuos ir ašarose plaukia.

Ne amžius bet-gi verks tėvynė,
Nors gelia šiandien ją vargai -
Užšvis ir vėl ją laisvės saulė,
Nuslinks audringi debesiai.
Tada nuvarginti jos sūnūs,
Tėvynės verkėmą nutildys,
Prasiblaivys Dangus aptemęs,
Pracitės garbė jai sugrįš!..

K. Karvelis.

KARĖS METU*)

VAIZDELIS IS LIETUVIŲ GYVENIMO.
(Parašė P. A.)
VEIKIANČIOS IPATOS.

ZIBINTAS
ZIBINTIENĖ
ONA — duklė
MARIUTĖ — jaunesnėji duklė
JURGUTIS — piemenukas
JUODZIŲ JONAS
SALTYSIUS

PIRMAS AKTAS.

Okiminko gričia.

Scena I.

ZIBINTIENĖ. (Stuostydama stalą). Kasžin
kur tėvas, kad teip ilgai šandien negrįž-
ta?! Aš teip lyg nenorėjau, kad jis va-
žiuotų į miestą! — Širdis lyg ką prija-
čial... Na-gi dirstelt, Onutė, pro langą, ar
nematyti vežimo ant kieno!

ONA (Siūdama pas langą). Jūs, mama, vis
tikit į kokius prijautimus, burtus... parva-
žiuos. Dienos dabar trumpesnės... Užtru-
ko, žinai, ilgiau — mat turėjo parduot sar-
tį ir man žadėjo nupirkt už penkrublinę
gražią šilkinę, beto ir Mariutei šėvėryku-
čius — visai jau senuosius nuplėšė.

MARIUTĖ (Žaidžia pas suolą). Mamytė, ar
tėtis man parvės šėvėrykučius?..

ZIB—NĖ. Parvės, dukrelė, parvės, tik bėgk,
pažiūrėk už vartų, ar da neparvažiuoja...
(palaukus) Ne, čion turi būti kas negero!
Aš pereitą naktį taip baisiai sapnavau,
kad net iš miegų pašokau ir ilgai vėl ne-
galėjau užmerkti akių iš baimės. Rodos
toks didelis debesis iškilo iš vakarų kra-
sto, tokios baisios perkūnijos su žaibais,
dangus degė degė ugnimi, — pasaulio pa-
baigoje negali būti baisiau. Žmonės lin-
do į sklepas, paukšteliai slapstėsi po ša-
kas... U! Net dabar mane drebulsis paima,
kaip atsimenu... O vėl tas mūs juodkis
teip stangė visą pereitą naktį, kaip prieš
kokią nelaimę...

ONA... Mama, man šandien išryto rūtas be-
skinant, klausau, kas čion teip gieda. Ugi
žiūriu, mūsų perekėlė višta, ką slapukus
neseniai išperėjo, o teip rėkia, o teip rė-
kia galvą užsirišius, lyg rodos ją kas
pjautų... (Garsiau už kaimynų gaidį... Aš
ir jau pradėdau bijoti, ar tik neatsitiks
čion kokia nelaimė...)

Z—NĖ. Tai-gi aš ir sakau, kad čion ne prieš
gerą! Ir tu, mat, jau pradėti tikėt. Be-
je, anais metais, ar pameni, Biržų vištos,
kaip pradėjo giedoti, ėmė ir nusprogo
jiems geriausioji karvė.

ONA. Aš mama, netikiu į burtus, pereitą
nedėdienį kunigas per pamokslą išaiški-
no, kad nereikia į burtus tikėti... bet... aš
nežinau...

Z—NĖ. Čion, durlėlė, ne burtai, čion prijau-
tinas, o žinai gyvulus, kartais turi dides-
nį prijautimą už žmogų. Turėkime, vis-
gi viltį, vis mus gelbės Aušėjausis nuo
nelaimės — (atsikreipus į kryžį) kad
nors Dievas duotų, kad tas tėvas greičiau
parvažiuotų... man teip visai neramu...
(ineina Jonas).

JONAS... Na, gerą vakarą, ko taip nusiminus,
mama... Sveika Onutė...

Z—NĖ. Nieko, tik taip čion mudvi su Ona kal-
bavos... tėvas taip ilgai neparvažiuoja...
prašom sėst...)

*) Ši 3 veiksmių drama stato prieš akis gyvą vaizdelį
dabartinį Lietuvos santykį. Mūsų kolonijų scenos myle-
tojams labai patartume suvaidinti ją Lietuvos Dienoje
4 kovo. Red.

JONAS... Pastovėsiu netoli ejan... Aš tik grį-
damas iš Biržų, sakau, užėsiu kaimynų at-
lankyt. Onutė, ar greit išpildysi ką man
pražadėjai?

ONA... Aš Tau nieko nežadėjau...

JONAS... Na, tik atsimink... žinai tada —
kaip nuo mamos gavai da bartis...

ONA... A... šitokio žadėjimo... ką aš juokais
pasakiau, tai tu ir tiki... Aš tau pasakiau
kitąsyk... žinai, Jonai, man tėtė, sakė,
šiandien nupirks šilkinę... Tu vis man sa-
kydavai, kad man toji geltonoji netinka...

JONAS... Tau vis parėdai galvoj... žinai, kad
žmogų labiau dabina apsvietimas, dora,
darbas, pasisąntimas...)

ONA... Tu, Jonai, vis manęs nesupranti... aš
vėl juokais pasakiau, o tu jau manai, kad
man daugiau niekas nerūpi, kaip tik pa-
rėdai.

JONAS... Ar žinai ką, Onutė, labai pradeda
žmonės kalbėti apie kares, ar tau negailė-
tų, kad mane paimtų į kariuomenę... už-
muštų...

ONA... Jonai, kam tu mane erzini, man šian-
dien ir taip labai uesmagu.

JONAS... Na, neįyk, aš tik juokais... Šia tau
atnešiau knygutę... Lietuvos istoriją...
Kiekvienai lietuvaitei reikia žinoti savo
tėvų praeitį... Na, girdi, ar pasakysi, ką
žadėjai?

ONA. Tu Jonai žinai...

JONAS... Na dabar — ką gi aš galiu žinoti,
juk ne burtininkas...

ONA. Tu daugiau žinai, negu burtininkas.

ONAS... Na, tiek to, kitąsyk. Man skubu na-
mon... jau saulutė seniai nusileido... Lik
sveika... Su Diev — mama.

Z—NĖ. Ar jau eini...

JONAS... Neturiu laiko... Nežinau kas namie
darosi... Būkit sveiki.

Z—NĖ. — Keliauki sveikas... Koks tas Jonas
geras vyras! Jis vis mus neužmiršta!
Tik nežinau, delko tėvas jojo nekenčia...
Aną dieną sakiau, kad imty jis mūs Oną...
o tėvas sako, man tokių žentų nereikia,
kurs iš knygų ūkė veda... gerai skaity, bet
blogai ari... ar tu Onuk, eitum už jojo?

ONA... Ką jūs, mama, niekus kalbat... aš ne-
noriu tect... Klausyk tu čia to vyro pas-
kul... Mama, turbūt tėvas parvažiuo...
girdėtis, lyg jo balsas ant kiemo.

Scena II.

Žibintas, Žibintienė, Ona.

ZIBINTAS... Sakau jau, negali, kaip tik koją
kur iškelk, tai žiūrėk ir kas pasidarys na-
mieje. Žiūriu, ganyti visi miežiai. O toki
buvo gražūs — juodi dideli, kaip giria. Su
tais piemenimis tokia bėda, kad ne žmogų
negali apakinti, lepyko jau man tas ūki-
ninkavimas, paduosiūsi namus ir eisiu gy-
vent į miestą. Jau ūkininkai šandien ne-
gyvenimas. Šeimyna brangi, o jeigu ir
gausi koki, tai dabok ji, kaip savo akį, o
ne — tai ir pames, ir da drabužius išnės.
Žiūrėk ir bėga visi į tą pragarinę Ame-
riką. — kad jie nors kada atsimintų apie
savo tėvus — Lietuvą.

ZIB—NĖ. Nerūgok, tėvai, prieš, o gal ir atsi-
mins. Petrukas atsiveikindamas pernai,
kaip turėjo bėgti nuo kariuomenės, man
su ašaromis žadėjo, bučiuodamas rankas,
neužmiršti tėvų, tėvynės niekadus. Sako,
mamytė, aš vis jus atsiminsiu ir kaip tik
užsidirbsiu, tai tuoj jums ir atsiųsiu ką
nors...

Z—TAS. Jie vis taip atsimena! Bet tik tada,
kada jau ten netinka. Grįžta pas mus į
Lietuvą elgėntai, tik apsupkina mus ir
taip vargais prispausta Lietuvą... Elgėtų
mums nereikia... (rėdosi, sėdasi už stalo)
Na, tuščia juų. Duok ką nors valgyti, vi-
są dieną mieste nevalgiau. Užigos visos
prisikimšė, tokia galybė žmonių... ir kas
juos ten visus sutraukė? — Bet jau ir lai-
kai pas mus virto! Kitąsyk, tai nors
alaus stiklą galėdavai bent kur išsigerti,
šiandien nė to negausi — Ir tu man tau
taip susitark visiems pareikalaut karčia-
mų uždarymo! Ką-gi valdžia darys!
žmonės pareikalavo — valdžia turi pildyti...
O gal ir gerai... štai ir mano šiandien
pinigai liko kišeniųje... — o kitaip kasžin
kaip būtų buvę... Silpnas žmogus neiškentiu.
O kur vaikai, čia jiems pyrago parvežiau.
(Vaikai atbėga ir pasiėmę nuo tėvo lau-
kūtes vėl išbėga).

ONA... O man, tėtė, lauktuvių!?

Z—NTAS... Mažukė, užsimanė lėlės...

ONA... Ar tai, tėtė, man šilkinės neparvežėt!?

ZIB—NTAS... Arklio neparlavau. Tik su-
maišo žmogų galvą... vieni sako parduok,
kiti rėkia — palauk. Sako, brangiau mo-
kėsią, būsiandienos su prūsų karės, tuojau
paraginsiu visus vyrus, arklius supirksi...
paklausiau, paklausiau ir parsivedžiau na-
mon.

Z—NĖ. Ar tik neišpildysi mano prijauti-
mas... Neduok Dieve! Nuo bado, ugnies
ir karės išgelbėk mus Viešpatie...

ONA... Tai kadagi man, tėtė, nupirksi šilki-
nę!?

Z—NTAS... Eik pas Juodžių Joną, kuris tau
iš galvos neišėina, tegul jis tau ir perka
šilkines... O čion vėl kita savo prijauti-
mais!.. žinai miestiečiai, ką jie veiks
daugiau, kaip tik sudarinėti nebūtus daik-
tus... Bet po šimto pipkių, čion jau turės
kas nors būti, kad net žydai išsigando ir
rengiasi kraustyti ten toli nuo sienos...
Na, o ką verdat vakarieniės!..

Z—NĖ... Mesk Onutė, tą siuvinį ir bėgk pa-
žiūrėk puodo... tik nepersūdyk, jau aš vie-
ną sauja dėjavu... (Ona išeina).

ZIBINTAS... (skaityo pinigų)... Mano lyg dau-
giau turėta, ar tik aš nepamečiau...

ZIBINTIENĖ... Ką tu manai, tėvai? leiskime
Oną už Jono ir gana...

ZIBINTAS... Viens, du, auksinas ir šeštukas...

Scena III.

ONA (Grįžta nusigandus)... Kasžin kas ten po
mūsų kiemą baladojasi? Išėjau mal-
kų atsinešti... taip persigandau, net mane
šaltas prakaitas išpylė...

Z—NTAS... Na, kas-gi ten gali būti?

Z—NĖ... Toki laikai... visokių valkatų pilni
keliai... Ugi anadien išplėšė Galinių kletį...
Galinių taip išgąsdino, kad, sako, net ku-
nigą ir daktarą vežė... Eik, tėvai, pažiū-
rėk, kas gi ten būtų! Taip labai šunes dra-
skosi.

Z—NTAS... A, duokit man ramybę! aš vis gal-
voju, kur aš galėjau išleisti pinigų, o ro-
dos nieko nepirkau. Galu gale kas ten
bus! jei vagis tai dabar neis, kada grįžio
žibury, o jeigu geras žmogus, tai-gi ne-
aklas, mato šviesą, pats ras duris.

SALTYSIUS... (pailsęs, išsigandęs įsilaužia
pro duris...) Tegul bus pagarbintas... Na,
žemok Dieve, o ką taip vėlai vakarieniu-
jat!?

VISL... Prašom, prašom, tai kaimynas, o mės
net persigandom...

Z—NĖ. Suvelinom truputį, laukėm tėvo par-
važiuojant...

Z—NTAS... Sėskis, kaimyne, į talką... Bulvi-
niai puzzlei iš šviežių bulvių.

SALTYSIUS... Ačiū labai gražiai (sluostosi
kaktą)... neturiu laiko, da man negalas ke-
lionės.

Z—NTAS... O kur taip vėlai: koki tai svar-
būs reikalai kaimyną veja...

SALTYSIUS... O svarbūs... kaimynėli... svar-
būs...

Z—NĖ... Ar kas mirė? ar gal į šermentis!..

SALTYSIUS... Blogiau, negu į šermentis...

VISL... Kas? kas? sakykit... Gal kokia nelai-
mė?

SALTYSIUS... Palaukit, — duokit man atsi-
kvėpt. (Visi padėję šaukštus laukia. Zi-
bintienė stovi toliaus)... Tik nenusin-
kit!.. Prūsas apskelbė rusi karę... Caras
ragina visus...

ZIBINTIENĖ... O tas nedaviarka!..

Z—NTAS... Nekliudykit, tegul kalba.

SALTYSIUS... Klausyk, geriau perskaitysiu
viršminko paliepimą... (Ieško kišeniųje
gana ilgai... ištraukia ir pradeda rusų kal-
bą skaityti, bet nesiseka...) načelnik... na-
čelnik... a geriau aš taip papasakosiu.

"Prūsas apskelbė rusi karę. Caras ragi-
na visus vyrus į apskritį. Žibintas rytoj
švintant turi važiuoti taipos-gi, o iš ten
vežti kareivių daiktus į guberniją.

Z—NTIENĖ... Ar ir mūsų tėvas turi važiuo-
ti!?

SALTYSIUS... Taip, jisai rytoj anksti, nie-
ko nelaukiant... Su Diev — turiu bėgti.

Z—NĖ... O Dievuliū... (nublanksta).

ONA... Mama... mama... (bėga gelbėti, tėvas
atsistoja... Mariutė pradeda varkti)

ZIBINTAS... Na, kasgi dabar! duokit van-
dens.

(UŽDANGA NUSILEIDŽIA)

(Toliau bus.)

DEŠIMTS METŲ SMUKLEJE.

PENKIŲ AKTŲ DRAMA.

Paveikslai iš lietuvių gyvenimo Amerikoje.

Vertė JONAS SIRVINTAS.

VISNEVSKIS: Toki, kaip jis, neturi čia dar-
bo. Aš, tamstos dėta, neduočiau, tai nei
neateitų.

KAZIMIERAS: Galima savaip elgtis. Šis
girtuoklis čia negavęs, kitur eis ir vis
gers iki kol turės kišenių centą. Jisai nė-
ra suvis blogum žmogum. Turi gerą šir-
dį. Tiesa, truputį per daug kalba, bet ne-
galima sakyti, kad jisai keltų vaidus.
Reikia atkreipti atydą į jo būdą.

VISNEVSKIS: Aš renku žmones ne pagal
būdą, bet pagal apsiėjimą. Aš, būdamas
šio viešbučio šeimininku, išmesčiau jį, jei-
gu kuomet pasirodytų. Tai biau rus stor-
žievis ir valkata.

KAZIMIERAS: Tamsta pasielgtum nežmo-
niškai ir kad aš čia būčiau (stoją ir žen-
gia atgal) to nepadarytumei.

VISNEVSKIS (pašokęs sušunka): Ką sakei!
KAZIMIERAS: Rodosi girdėjai: sakiau ai-
škiai.

VISNEVSKIS: Norėjai mane užgauti?

STOTKUS: Svetelii! svetelii!

KAZIMIERAS: Gali sau aiškinti mano žo-
džius, kaip tau patinka.

VISNEVSKIS: Turin tik tai vieną atsakymą
tokiems šalaputrams, kaip tu (griebia
Kazimierą ir parmuša. Idbėga Pranas ir
trenkia Visnevskį į kammą).

PRANAS: Gulėk ten iki padvės. Matai, Ka-
ziuti, sergėdau. (Visnevskis stengiasi pasi-
atiduosiu!..)

NAUJŲ METŲ VAKARAI!

Jau gera valanda praslin-
ko, kaip saulutė pasislėpė už
kalnų.

Ant mėlyno skliauto dau-
gaus sužibėjo milijonai žvaig-
ždelių. Vienos tarsi juokėsi, ge-
redamosios taip puikiu Naujų
Metų vakaru. Mėnuo pilnatis
išlindo iš debesų savo gelsva
šviesa, nušvietė užklotą sniegu
matutę žemę. Mūdu su drau-
gu išėjau už miesto pasiva-
ikšti ir pasigėrėti gražių
žiemos vakarų. Pamažu lei-
domės nuo vieho kalno ant ki-
to. Sustoję pažvelgėme atgal,
— miestas liko toli užpakaly-
je. Atsigrįžę traukėm namų
link. Kelias kálnuotas, sli-
dus, tad gerai nuilsom, kol da-
siekm miestą.

Mieste gatvės veik tuščios,
jokio bildiesio, tikta pertrau-
kė tylą praeidamas gatvėka-
ris. Praeinant pro šalį vieno
namo, pasigirdo triukšmingas
balsas armonikos ir pritarian-
čių jam balsai jau gerai in-
kaususių ten esančių žmonių.
Tai buvo paprasta smuklė.

Suskambėjo varpelio bal-
sas: išgirdę žmonės skubinosi
bažnyčion, atiduoti garbę, pa-
saulio Atpirkėjui.
Bet balsas varpelio nepa-
siekė ausų tų, kurie linksmi-
nos smuklėje. Jie ant to pa-
siliko kurčiais, nes gaila pa-
likti garuojantį geltoną alutį,
ypatingai šiandieną. Naujus
Metus pradėdant.

Jau užgeso bažnyčioje žibu-
riai, visi ten buvęsi išsiskir-
stė, išvaikščiojo namon.
Pro vieną prie pat žemės
langą, spinksojo vos matoma
šviesa. Kambarys panašus į
urvą, kuriam tikrai gali rasti
prieglaudą miesto valkatos, ir
kiti nakties paukščiai. Ant
dėgnos ir pelėsiai aptrauk-
tos aslos, sėdėjo panaši į nu-
mirėlį moteriškę, iš šalių pri-
sispaudę miegojo da vaikučių.
Moteriškes veidas išbalęs, su-
rumbėjęs, reikiantis pergy-
ventas sunkias valandas.

Atsibudęs vienas vaikutis,
pradėjo verkli, trindamas už-
miegotas akutes, prašė valgy-
ti.

Motinos širdį suspaudė
skausmas, iš akių pasipylė
ašaros. Ji užkimusi balsu
pradėjo raminti verkantį vai-
ką.
"Neverk, mano sūneli, tuoj
poreis tėtuiš, jis parnės ką
nors", ramino matyna. Nors
žinojo, kad vyras parėjęs iš
smuklės girtas, ją ir vaiku-
čius kumščiomis pavaisys. Vėl
kas išgirdęs motynos žodžius
sudrebojo, nes jisai žinojo ką
parnėša pareidamas girtas tē-
vas.

"Mamytė, aš bijau tėtuiš",
verdamas kalbėjo vaikutis.
Motina nieko neatsakė. Nesu-
laukdamas vaikas iš motynos
atsakymo pradėjo kalbėti:
"Pasakyk, mamytė, kodėl
Petruko tėtuiš pareidamas
jam visko parnėša, o mūs tik
muša ir keikia!"

"Mano sūneli, Petruko te-
tušis niekadus girtas neparei-
na, ir dabar jis jau senai mie-
ga namie, o mūs da smuklėje
girtuokliauja".
"Tai negera smuklė?" —
pertraukė vaikas.

"Negera, vaikeli, negera".

"Tai kodėl ten eina mūsų
tėtuiš?" — klausia vaikas.

"Delto vaikeli eina, kad jis
ten palieka sunkiai uždirbtus
pinigus, prageria — protą, pa-
virsta į žvėrį. Kad ne smuk-
lė, nereikėtų mums kėsti ba-
do ir šalčio, kaip kad dabar".

Su tais žodžiais motinos balsas
nutilo, užstojo tyla.

Taip jiems bešnekančias praėjusio meto pabaigą, o dar vyraus nepareina.

Moteriškė pradėjo nerimauti bijodama, kad kas su juo blogo neatsitiktų. Kasžin kas j duris subarskino?

Moteriškė krūtelėjo, pasikėlus pamažu prie durų, tyliai balsu paklausė „kas čia?“ nes nemanė, kad tai ne jos vyras, kuris pareina paprastai reikaudamas ir keikdamas.

„Ar čia gyvena pati J. R.“

„Teip, aš jo moteris. Bėk kas su juo atsitiko, delko jis šianakt namo negrįžta.“

„Nenusimink per daug, aš atnešiau tau lūdną naujieną: tavo vyras yra ligonbutyje. Jis hegerdamas susimūšė su draugais, kurie jam perskėlė galvą.“

Moteriškė daugias negirdėjo ateivio kalbos. puolė ant žemės be jausmo, nežinodama, kas su juo atsitiko, ir ilgą valandą gulėjo negirdėdama nei vaikų verkimo, nei kitų žaidimo.

Už valandos atsigavusi, praverė savo uždarytas akis, pamatė apie save stovinčias moteris, kiek patylėjus, pradėjo alsnodama kalbėti. „Dieve, kur yra mano vyras?“

Greta stovinčios moters stengėsi ją nuraminti, bet veltui. Atsiminė neseniai girdėtus žodžius: „Tavo vyras ligonbutyje.“

Veskit mane, kur mano vyras!

Apsitaisius sudėvėtai rūbais,ėjo tamsia gatve, vedama nepažįstamojo, dažnai perkluodama, nes nuo asarų nematė kelio, kuriuo turėjo eiti. Po taip sunkios ir nuobodžios kelionės, priejo prie durų didelio namo.

Nepažįstamasai paspaudė skambutį, pasirodė duryse tarnas. „Ko reikalaujate?“

„Mes norime matyti ligonį J. R., kurį neseniai čia atvežė. Tarnas nuvedė juos prie viršpaminėto ligonio, prie sienos stovėjo geležinė lova, ant jos gulėjo surišta galva ligonis.“

Moteriškė valandėlę pastovėjus, praskėdė savo sudžiūvusias rankas, norėdama pagriebti jį savo glėbim, sušukus: „vyras, mano vyras!“ puolė prie gulinio ligonio.

Bet šale stovintis spėjo sugriebti ją į savo tvirtas rankas. Ligonis sudejavę, praverė savo užmerktas akis, silpnai balsu pradėjo kalbėti. „Dovanok man, aš nelaimingas girtuoklis, eju kaip erelis, neatsižvelgdamas nei į tavo asaras, nei į asaras nekaltų vaikelių, kurie per mano priežastį kenčia badą ir šaltį. Vedžiau gyvenimą nedorą, neatsižūrėdamas ant nieko, bet galinga Dievo ranka parabolė mane, jau dabar matau, kad artinasi valanda, kada stosiu prieš Augščiausiojo teismą atskaitą išduoti iš visų savo darbų.“

Ligonio veidas pabalo, akys pradėjo merktis, ant skruostų pasirodė dvi dideli asari.

„Dar kartą praverė akis, atsidukėjo, tarsi norėdamas ištartį paskutinį atsisveikinimą. Kūnas pradėjo stingti, širdis paliovė mušus, dvasia nukeliavo amžinybėn, prie Augščiausiojo teismo...“

K. Karvelis.

IŠ LAIKRAŠČIŲ

GYVENIMO.

„Vilniaus Žinių“ dešimties metų sukaktuvės. Prieš dešimt metų — 1904 m. atgavo lietuviai spaudą, — liuosybę leisti savo prigimta kalba knygas ir laikraščius. Pirmasis lietuvių dienraštis buvo „Vilniaus Žinios“, kurias leidinėjo savo lešomis žinomas Lie-

tuvos mylėtojas ir uoliausias jos darbininkas tautiškoje dirvoje dirvoje inžinierius Petras Vileišis.

Prie „Vilniaus Žinių“ pradžioje buvo susispietę žymiausi lietuvių veikėjai ir visi karštai dirbo tėvynės labui. Pirmieji „Vilniaus Žinių“ redaktoriai buvo: lietuvių kalbos žinovas Jablonskis, J. Kriaučiūnas ir P. Višinskis. Paskui susiskaldžius lietuviams į partijas, sustojo ešes pirmasis lietuvių dienraštis. Gruodžio 10 d. suėjo dešimties metų nuo pirmojo lietuvių dienraščio „Vilniaus Žinių“ pasirodymo.

„Rygios Garsas“ eis 3 sykius į savaitę. Nuo Naujų Metų „Rygios Garsas“ pradėjo eiti tris sykius į savaitę ir gerai pasisekė žada virsti dienraščiu. „Rygios Garso“ leidėnė žada laikraštį leisti toje pačioje dvasioje, pavairindami jo turinį gerai pritaisintais žmonėms straipsniais.

Kunigas Tumas dirbs prie „Rygios Garso“. Lietuvių plačiai visuomenei žinomas vienas iš gabiųjų rašytojų ir geriausių Lietuvos veikėjų — kun. Juozas Tumas pakviestas užimti redakcijos sekretoriaus vietą prie „Rygios Garso“.

„Vienybė“ praneša, kad 1915 metais išnaujo pradės leidyti savo priedą „Viensėdį“, skiriamą ūkininkų reikalams. Karės laikas buvo laikinai sutrukdęs „Viensėdžio“ išleidimą, bet dabar ant kiek galima, sutvarkius savo reikalus, „Vienybė“ su „Viensėdžiu“ eis reguliariai.

„Blaivybės“ kalendorius „Dieve Padėk“ 1915 metams šiomis dienomis turėjo jau apkeisti spaudą. Šių metų kalendorius žada būti didesnis, nes 72 puslapių.

Lietuvos žemlapis. „Vairo“ 16 numeryje surandame Lietuvos žemlapi, ant kurio nurodyta vietos, kuriose gyvena kalbantieji namie lietuviai. Šitą žemlapi pagamino inžinierius Čiurlys.

„Leidimo Komisija“ prie lietuvių studentų draugijos Maskvoje, praneša „Vairui“, kad mano praėjusių metų pavyzdžių vartoti tolyn pradėta darba ir prašo lietuvių rašytojų siųsti „L. K.“ įvairius išlestatūros srities veikalus.

„Viltis“ išleido gruodžio 2 dieną metinių sukaktuvių numerį, kaip eina dienraščiu. Nors dar to numerio nematė, bet iš anksto galima spėti, kad jis bus toks, kaip ir visi „Vilties“ leidiniai yra turtingi ir įvairūs.

„Rygios Naujienų“ 5 metų gyvavimo sukaktuvės. Lapkričio 29 dieną „Rygios Naujienos“, kaip jau nuo senai žadėjo, išleido 5 metų sukaktuvių numerį. Mūsų lietuvių visuomenė, kaip Lietuvoj, taip ir čia Amerikoje neperdaug simpatizavo „Rygios Naujienų“ politikai ir tiesą pasakius daug ten būdavo labai nešvarių žodžių ir straipsnių, nebesakant jau apie kitus „Rygios Naujienų“ leidinius. Taigi dabar pažymėdami „Rygios Naujienų“ 5 metinės sukaktuvės gyvavimo ir darbo turime stiprią viltį, kad skaitančioji lietuvių visuomenė vengs tokių laikraščių arba ji turės permąstyti iš paaknių savo nešvarią išvaizdą.

5 metų sukaktuvių numeryje mietų ypatingo nesiranda. Žymiausių dalyku bene bus kunigaikščių Beržanskių pavaišas.

kelti). Gulėk ramiai, kaip šuo. Pabandyk pasijudinti, tai gausi tiek, kad užteks, iki nusprogsi!

UZDANGA.

ANTRAS AKTAS.

Pirma Scena.

(Smūklė. Pro ją eina gulvė. Ineina iš kairės Ona, laišku rankoje nešima).

ONA: Nuėjau į krasą parnešti Skirsnienė laišką ir, vietoj jai, pati gavau laišką. Kas gi galėtų j mane rašyti? Net bijau j atidaryti, bet reikia... Gal kuris iš tų jaunių, ką vakar načiau priešais vėšbutį. Pažiūrėsim. (Atplėšia laišką ir skaito): Gražiausiai Pajurio mergelė! Pasijūrėti į tave, reikią pamylioti. Ar neteiktumei savo laimę sujungti su mano? Ar nesutiktumei su manim apleisti šiuos kaimiškus kampus ir nulekti toli, — kur mudu galėtume naudotis visomis gamtos grožybėmis ir mylėtis! Meldžiu duoti koregicijai atsakymą ir nekankinti mane meilės abejojimais. Tave myliu S. V. Ziūrėkite, kaip tai puiku! Gal koks turtingas asmuo nori, kad aš su juo išbėgčiau? O kas gal užtikrinti, kad manes naktį neišvogs? Greičiausiai taip gal atsitikti. Gal galvažudžių gauja privers mane tekėti už savo vado? Turėsiu taip padaryti. Aš tikiu, kad taip atsitiks. (verkia): Aš nelaiminga! Ko čia gyvenu šiame pasaulyje? Laimė, mano, laimė!

PRANAS (ineidamas po dešine): O kas čia? Kas truko, ar susiklė? Gal svogunus piauštei? Gal iš pikto, ar pavydumo, o gal ir iš linksmybių. Ko tyli?

ONA: Vai, Praneli, Lakštuti! Vai, Linksmuti-PRANAS: Toliau kas, toliau! Išpiekau! greičiau!

ONA: Vai, Praneli, Praneli! Juodas karžygis atvyks mane išvogti į savo užkerėtus rūmus!

PRANAS: Vai, Ona, Onelė, Onytė! Ką tu kalbi! Karžygis? Juodas! Tai aš jam kailį taip išvėsiu, kad jisai taps mėlynu.

ONA: Turės dides melsvas akis.

PRANAS: Uždėsiu ant jų juodus akinus.

ONA: Kardu rankoje...

PRANAS: Jam parodysiu, kad Linksmtis tvirtesnis...

ONA: Ir paims mane į urvą...

PRANAS: Kertam iš laizybų, kad jisai taves nepaims.

ONA: O ten kunigas...

PRANAS: Klausyk-gi, tamsta, ką čia pliauški!

ONA: Pirmą perskaityk laišką, neismauži, o paskui sakyk ar nėra priežasties bijoti.

PRANAS: Ką? Laišką gavai! Ar kas numirė? (skaito): „Gražiausiai Pajurio mergelė!...“ Tai juk ne, tau tas laiškas!

„Pažiūrėti į tave, reikią pamylioti! Gražiausiai sustatė. „Ar neteiktumei savo laimę sujungti su mano? Ziūrėkite, koks laimingas! Nežino kur savo laimės kišti. „Ar sutiktumei su manim apleisti šiuos kaimiškus kampus ir nulekti toli, —“ (Pranas šaiposi): Už girių žaliųjų, už kalnų augstųjų! „Kur mudu galėtume naudotis visomis gamtos grožybėmis ir mylėtis — mylėtis! Meldžiu duoti kuogrečiąsiai atsakymą ir nekankinti manes laimės abejojimais.“... Perdaug skubinasi!

„Tave myliu S. V.“ (užsimasto): S. V. — S. V. ką tai reikštų S. V.? Sicilija Rukyte. Netapi! Tai juoks juodas karžygis — tai latras Stasys Vyšnia! Palaukit! Aš jį išliuosuosiu iš meilės pančių!

ONA: Neuzkabink Jokubą!

PRANAS: Kas čia po šimto pyptių kalba apie Jokubą? Aš kalbu apie tą latrą šunadvokatį Vyšnevkį!

ONA: Tenenupuola jam nei vienas nuo galvos plaukas!... Aš tavo būsiu per amžius!

PRANAS: Taip! Būsi mano? Santaika! Eik dabar namo, taves laukia Skirsnienė — reikią migdolus pietums aižyti! Aš pats į šį laišką atsakysiu. Nenusimink! Aš ant jo kailio taip išrasysiu, kad jisai niekuomet neužmirš!

ONA: Garbingas karžygis, dėkui tau už apgynimą! Einu! Bėgu! Su Diev (išeina po dešine).

PRANAS: Sprandą nusisuktum su tuo pliauškinu! Iš juokų sudaryk tu man tokią rimtą istoriją. Kaip sudeginsiu jos „geltonas literatūras — romanus“, tai kalbės kaip visi žmonės! Kazimieras man uždraudė užgauti tą latrą, bet jeigu jisai įsikis į mano asmeniškų reikalus, tai aš jam prievėsiu tokią pirtį, kad jisai savo kaulus maiše nusineš (išeina po kairei).

Pr. A.

(Toliau bus)

Sveikatos Skyrius

Dr. A. L. Graičūnas

LEKCIJA XII.

Kitos gerklės ir plaučių ligos.

Daugiausiai ligos įsigauna į kūną per burną ir nosį. Be džiuvos yra dar ir kitokios ligos, kurios silpnina plaučius. Dauguma mikrobų įsigauna kūnui per burną ir nosį; yra tai perai, kurie ineina per nosį susimaišę su oru, kurį mes kvėpuojame ir maistu, kurį mes valgome.

Difterija (Diphtheria). Liga dažniausiai užpuola vaikus, nors neretai ir suaugęs asmuo gali susirgti. Toji liga labai kimbanti. Tos ligos perai yra randami burnoje ir gerklėje ligonio. Jei geri vandenį iš puodelio, kurį prieš tai kitas vaikas turėjęs difteriją vartojo, tai gali gauti tą pačią ligą, — difteriją. Tad visada gerdamas vartok savo puodelį. Vienas viešas puodelis parke ar mokykloje gali turėti tiek daug difterijos perų, kad užnuodyt gal li kiekvieną vaiką, visame mieste. Būk atsargus su skolinu paiseiu — nedėk jo burnon pavilgiui. Istikrųjų, neįprask laizyti paiseio ar kokio kito daikto, nes tas yra nešvarus ir nesanitariskas įprotis, kuris veda tikrai prie užsikrėtimo liga.

Uždegimas plaučių (Pneumonia). Kita plaučių liga yra tai uždegimas plaučių. Uždegimas plaučių ir džiūva krūvon sudėjus padaro 1/3 (vieną trečdali) visų mirčių, kurios tik pasaulį atsirado. Geriausias būdas apsaugoti uždegimo plaučių, tai prižiūrėti savo kūną, kad būtų visada sveikas. Mes tą galim padaryti kvėpuodami tyrą orą ir valgydami sveiką maitinanti maistą. Kita, mes privalom šalinties neiti į sergančio žmogaus kambarį. Vienas daiktas, kurį kiekvienas turi žinoti, tai, kad žmogus, vartojantis svaiginančius gėrimus, dažnai suseraga ir miršta nuo uždegimo plaučių, neg tas, kuris jų nevartoja.

Kokliušas — Kokliušas. Jei kaimyno kūdikis serga kokliušu, tai neįpralvai į stubą eiti pasiviešėti. Jei pats turi kokliušą, tai taip pat neįpralvai eiti niekur iš namų, o ypač mokyklon, vien delto, kad tikrai užkrėsi mokyklos mokinčius. Istikrųjų neįpralvai pasikieminti ten, kur yra difterija, kokliušas ar skarletina ar kokia kita lūpmamoji liga. Kokliušas užima daugybę mažų kūdikių ir jaunų vaikų ir vien delto privalai būti atsargus, kad neužsikrėsti arba kito neužkrėsti.

Sloga. Sloga ir gripas gali būti pernešama liga nuo vieno asmens ant kito ir tos ligos pasidaro sunkesnės, kada kūnas būna atšaldytas. Slogos mikrobai ateina nuo slogonis sergančio asmens ir prikimba prie sveiko asmens. Asmuo ne antsyk ir ne staiga suseraga, bet kada jis jau ingauna perus ir prie to atšaldo savo kūną, tai tieji prikimba perai gali jį padaryti sergančiu. Žmogus gali atsisaldyti sėdėdamas šaltame kambaryje, važinodamas šalčioje dienoje ir būdamas neįtektinai šiltai apsidrėdęs arba kada gauna sušlapstį, ypatinai šalčioje dienoje. Sėdėdamas mokyklos kambaryje, jei kojos yra šlapios, gali gauti slogas. Lengvas būdas gauti slogas ir duoti progos perams veikti kūne, tai sėdėti ant vėjo traukumos (draft), tada, kada tu esi sušilęs ir suprakaitavęs. Kada kūnas yra drėgnas, šlapias nuo prakaito ir staiga būna atšaldytas, tai privalo savo kūno odą, sausai nušluostyti ir net iki raudonumo nutrinti.

Jei turi slogas, tai niekam neskolink savo skepetaitės. Nečiaudėk ir nekosėk liuosai į kambarį, neprisidėngęs burnos skepetaitė, o dar svarbiaus nekosėk ir nečiaudėk kitam žmogui staciai į veidą. Visada nepamiršk prisidėti nosinę skepetaitę prie burnos kada kosi, ar čiaudi.

Tabakas. Mes jau daug sužinojome apie ligas ir mikrobus, kurie padaro žmogų sergantį. Buvo aiškinta, kaip mikrobai įsigauna į kūną ir kaip nuo jų apsaugoti.

Tečiau nevisada galime išsisaugoti tų ligos mikrobų ir kai kurie iš mūsų susirgtume, tečiau pasimokinimas iš šitų lekcijų apie sveikatos dėsnius, dideliai prigriebęs nuo daugelio ligas gaminančių mikrobų apsaugoti.

Kiekvienas gali apsaugoti nuo tabakos. Nors asmuo ne visada gali prasielenti ligos gaminančių mikrobų, bet yra vienas kenksmingas daiktas, su kuriuo mes galim prasielenti. Tai tabakas. Rukyti po vieną tik cigarettę kasdieną per istisus metus, ženklina beveik ką sirgti nuo uždegimo plaučių, arba atsisaldyti savę per dešimtų sykių.

Tabako dūmai išdžiūvina labai švelnų išklojimą plona odele gerklės ir oro trubelių. Ir tas padaro tuos organus šurksčius ir skaudžius.

Plaučiai yra dar opesni ir už ploną odele gerklės ir oro trubelių. Tabako dūmai, savo nuodais, kurie randasi tabake yra labai pavojingi plaučiams. Cigaretai labai kenksmingi, delto, kad dūmas iš jų paprastai būna intraukiamas į plaučius. Ir čion tai padaro didžiulį blėdį. Jauni bernaičiai, kurie rūko negali niekad turėti gerų plaučių, delto, kad plaučiai būna įžeisti pačiam svarbiausiam laike jų augimo. Rūkimas liginai įžeidžia ir suaugusį asmenį, bet daugiausiai įžeidžia jauną augantį vaiką.

Vyrai ir bernaičiai, kurie užsiima mankštymu atletikoje (sporte) negali turėti pasisekimo, jei jie rūko. Paprastai tokių vyrų ir bernaičių neįprima į sportų draugijas. Rūkymas sugrdo liuosą kvėpavimą; tai yra asmuo, kuris rūko pritrūksta greičiau kvapo, neg tas, kuris nerūko. Aišku, jei rūkimas yra kenksmingas bernaičiams, kad jis nori dalyvauti sporte, tai lyginai yra kenksminga ir kiekvienam laike. Tabakas visada susilpnina širdį. Širdies ligos, yra tai paprasčiausia liga tarp rūkančių asmenų.

Todel geriausias būdas — nesipratinti prie rūkimo — niekad nepradėti rūkyti. Syki įpratęs rūkyti, sunku benusikratyti. Rūkymas atbukina pajėgą valios ir žmogų pasiilekia tabako vergas.

MOTERŲ DIRVA.

LIETUVES KATALIKES MOTERIS IR MERGINAS.

Sesutės! Ar rūpi Jums Lietuvių tauta? Ar rūpi išlavimas jaunosios kartos? Jei rūpi, tai pirmiausias pačios būkite išsilavinę. Neužtenka mokėti skaityti, rašyti ir naminio darbo. (Nors tai būtina reikalinga). Kiek yra iš mūsų lietuvių moterų, katros savo vaikeliams, yra sakišios: „Vaikelai! kalbėk lietuviškai, neisarmatyk, kad esi lietuvis, bet didžiukis iš to...“ Bet, pirm nei galime tą savo vaikams sakyti, turime jausti, kad esame lietuvis, moters narsios tautos... Turime suprast, ko tauta ir kultūra nuo mūsų reikalauja.

Norint ką gero padaryti tautai ir sau, sunku yra vienai tai nuveikti, bet susivienijus į vienybę — lengva. Jeigu tik yra geras noras. Taigi Lietuviškos Moters ir Merginos! vienykės į vieną organizaciją, savo naudai ir naudai visų moterų ir visos lietuvių tautos. Jungkitės į A. L. R. K. M. S. S.

Iš Chicago ir prieniėsčio, ateikit ant Sąjungos susirinkimui ir pasilausykite ką šneka sąjungietės — visom bus išaiškintas atkartinai Sąjungos tikslas ir reikalavimai. Reguliariški susirinkimai 1-os kuopos atsisub paskutinį nedėdienį kiekvieno mėnesio, 3 val. po pietų, šv. Jurgio svetainėje, 33 ir Auburn ave.

Prisirašykite kuogrečiąsiai, kol sumažutas įstoijimo mokesnis (iki kovo 15—1915).

Norėdamas prisirašyti į palšpinius skyrius — ar pomirinius — turit gauti paliūdinimą kaslink sveikatos nuo Dr. Stės kvotėjos Dr. A. Šlakienės, 3255 S. Halsted St. Norinės kokios nors infirmacijos, Sąjungos reikale, kreipkitės laišku ar ypataiskai į Sąjungos raštinkinę p. M. Gurskaitę, 3347 S. Auburn ave.

Visoms, norinėms pasiūdarbuoti del praplafinimo Sąjungos, yra dabar progos, prirašykite naujų narių į kuopas, o kur nėra kuopų — tverkite naujas. Taip pasidaravus moteris ir prirašius dešimt naujų narių, bus palinosuota nuo įstoijimo mokesnių.

Labai malonu girdėti, kad kai kuriuose parapijose Sąjungos kuopos tveriasi viena po kitai, kaip tai šv. Antano parapija (Cicero, Ill.), šv. Jurgio, Apveizdos Dievo parapija, šv. Mykolo. Labai tai gražu, bet ar nebūt gražiau, kad dar prisidėtų ir šv. Kryžiaus parapijos moters? Ten tiek gabių moterų, tiek didelių draugių, tai kodėl dar nei viena iki šiol Sąjungos kuopa nepasirodė? O gi ir Visų Šventųjų? Švento Petro (West Pullman)? O kur So. chieagietės? Ir dar kitos parapijos ir kurgi visos Amerikos lietuviškos kolonijos? (Iškyrus Worcester, Mass. ten jau net dvi didelės kuopos — valio worcesterietės!)

Sesutės, ar neskaitytė mūsų straipsnelių katalikiškuose laikraščiuose? Argi neprisidėsite prie bendro darbo — Sąjungos, tik jau negalima intiki. Kėti, kad negalėtume (bet, jog būtų sarmata prisipažinti jeigu nenorėtume). Dabar laikas stot prie darbo, iki Seimui, mažų-mažiausiai reikėtų turėti nors penkiasdešimt kuopų... parodykite svetimtautėms, kad gal mes paskutinės atsidubome, bet pirmutinės veikiamė.

Taipogi melėčiau mūsų gerbiųjų klebonų, visų parapijų ir koolnųjų Amerikoje, neturinčių dar Sąjungos kuopų ar nemalonėtumėtė garsint iš sakyklų, ragint, o net gal ir pagelbėt sutvert naujas kuopas! gal ne visos sesutės li-

tuvės skaito mūsų straipsnelius, o kitos labai norėtų skaityti, bet gal dar nemoka... taigi gerbiameji! žinome, kad Jūs darbaus užinti, bet beveik visuose geruose užmynuose Jūs pirmininkaujate (o kas gali būt geresnio už L. M. R. K. S. A.?) taigi pagelbėkite ir mums...

„O Tėvas Augščiausias, kur amžiais mus plakė, Paguostančią ranką išties. Su Dievo pagalba ir mokslo galybe Sustosim į darbą, su drąsos stiprybe: Išnyks tada burtai nakties“.

Vaidelytė.

Nauja A. L. R. K. Moterų Sąjungos kuopa.

Šv. Mykolo parapijoje, North Sidėje sausio 17, 1915 susidarė 4-ta iš eilės Moterų Sąjungos kuopa. Prisirašė iškarto 16 narių, ir tai pažymėtina, kad ne į pašalpos ar apsaugos skyrius, bet į apšvietos. Valio northsidietės!

Geriausios pasekmės naujai kuopai.

Nenuorama.

L. R. K. MOTERŲ SAJUNGOS REIKALUOSE.

Kaipo Centro Raštinkinė L. R. K. Moterų S. A., laukau savo pareiga atsisaukti į susitvėrusias ir tveriančias kuopas, kad išvengus daug keblumo ir nesusipratimo, mel džiū, kad kuopos norėdamas gauti numerį ir vadintis pilna kuopa L. R. K. M. S. A., turi būtinau prisiųsti pilną užmokesnį (ne tik vieną įstoijimo mokesnį) ir drauge Daktarės paliūdinimą į Centrą, tuomet Centras suteiks Kuopai paeilinį numerį, ir prisiųs paliūdinimą arba „receipt“, kad gavo pinigų, ir tik tai tada bus intraukta į Centro „Knygas, ir“ vadinsis pilna, arba teisėta kuopa L. R. K. Moterų Sąjungos Amerikoje.

Taigi kuopų raštinkinėms ir visa kuopų valdyba, atkreipkite į tai domą ir prisiųskite pinigų ir Daktarės Paliūdinimą prieš, arba ant susirinkimo, kuris bus laikytas 31 d. šio mėnesio (Sausio) 1915. Šv. Jurgio parapija, salėje, 3 v. po pietų.

Iki šiol turime tikrai vieną pilnai užsimokėjusią kuopą, tai yra 1 kuopa, kuri susitvėrė švento Jurgio parapijoje, ant Bridgeporto. Šios kuopos narės užsimokėjo pilnus mokesnius ir atsinešė daktarės paliūdinimus.

Į kuopa labai sparčiai auga, ji turi išviso 30 narių, kurios yra pilnos narės, taigi visos kitos kuopos, kurios, kaip girdėjome, yra susitvėrusios, bet mokesnių į Centrą dar nepriėmė, taigi jeigu norite gauti iš eilės numerius, tai prisiųskite pinigų į Centrą, nes tik tai tuomet, mes galėsime sutvarkyti viską geriau, kuomet Centras žinos kiek kuopų yra Moterų Sąjungoje, kiek jos turi narių, ir kokioje dirvoje jos veikia.

Teipogi atsisaukiu į kitų valstijų moteris ir merginas, kur dar nėra susitvėrusių kuopų, kad pradėtų, kaip galint greičiau tvirti kuopas, nes jei mes miegosime, ir žiūrėsim į vieną kitą ir tik tai tą darbą atidėliosime ant viena kitos, tuomet nieko iš to nebus, bet jeigu jau pradėjome dirbti, tai neustokime vilties, bet dirkime.

Jeigu kitų tautų moters turi po kelias didelis organizacijas, argi jau mes, lietuvės, negalime turėti nors tą vieną organizaciją?

Mes lietuviškas katalikės galime turėti sąjungą, jeigu mes tikrai raginsime vieną kitą, ir

kiekviena atsivesime nors po vieną narį, tai bus didelė pagelba mūsų moterų Sąjungai. Lietuvės Katalikės, moters ir merginos, turėdamos tą vienintelę sąjungą, jos labai pašveskime nors keletą valandų į savaitę, o tuomet pamatysime pačios, jog ištikrųjų ir mes galime taip dirbti, kaip kitatautės moters. Parodykime, jog mūsų tauta dar nemirė, kad ji dar gyvuoja ir kad tos tautos moters yra veiklios ir pašvenčia laiką ant naudingų darbų.

Tiktai pamąstykite apie Sąjungą, kiek ji mums gero žada. Ne vien ką turi pašalpinį skyrių su \$150.00 pomirtinės, bet turi skyrių pomirtinės ant \$250.00; bet naudingiausias ir gražiausias tikslas šios organizacijos t.y. Apšvietos Skyrius, kur kitose organizacijose iki šiolai nebuvo. Sąjunga, steigis mokyklas, kuriose bus mokinama namų ruošos, podraug ir lavins rašyt ir skaityt, kaip lietuviškai, taip ir angliškai.

Tikimasi, kad moters ir merginos apmąstiusios viską ir pa mačiusios, jog prigulėti prie L.R.K.M.S.A. yra labai naudinga ir yra priedermė kiekvienos lietuviškos katalikės moters ir merginos, prisirašys prie jos, o taip darydamos padaugins skaičių narių sąjungoje.

Su pagarba
Monika L. Gurinskaitė,
L. R. K. M. S. A.
Centro Raštininkė,
Jeigu kokių informacijų reikalingumė, meldžiu kreiptis į Centro Raštininkę: M. L. Gurinskaitė, 3347 Auburn ave. Chicago, Ill.

(Pradžia ant 4-to pusl.)
" 77 Swayers, Pa. 8.87
" 151 Westville, Ill. 7.50
" 88 Donora, Pa. 2.27
" — New Canaan, Conn. 8.15
\$259.14

ISEIGA.

Spalio mėnesio

Dienų No.

Bilos

9 579 Valerija Levanavičienė, už a. a. Antaną jos vyrą, narį 7-os kp. 1-mo skyriaus — pomirtinė \$150.00

9 580 Stanislava Rekiene, už a. a. Adamą jos vyrą, narį 90-os kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

9 581 Paulina Varsiliene, už a. a. Prancišką jos vyrą, narį 78-os kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

21 582 Domininkas Simonavičius, už a. a. Antaną Meškį, narį 26-os kp. 1-mo skyr. \$150.00

21 583 J. S. Vasiliauskas, už spausdintuvų del. susiv. \$42.50

21 584 "Draugas" Publishing Co. už atspausdintą 20 tūkstančių lentelių (lapelių) mokesnis \$28.40, už 200 egz. "Draugo" su pašalpos įstaiais \$4.00 \$32.40

21 585 J. S. Vasiliauskas, alga už rugsėjo mėn. \$75.00, protokolų knyga \$2.05, ekspesijos \$4.07, ekspedicija į kuopas \$8.20, laiskai \$2.18. Viso \$91.50

21 586 The Universal Press Co. už atspausdintą 2000 narių piliūnijų \$50.00

21 587 Vincas Šedveckis, už a. a. Katariną jo moterį, narę 51-os kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

21 588 A. J. Sutkus už prirašymą naujų narių ir kelionės lėšos organizavime kuopų \$4.60

21 589 Tadas L. L. Dundulis, už netikėtai mirusį Baltr. Šliką narį 94 kp. Centr. Vald. pripažinti išmokėti iš pomirtinės del. si- ratų vaikų per globėją \$150.00

21 590 Agnieszka Paludnevičienė už a. a. Juozą jos

vyrą, narį 146 kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

21 591 J. S. Vasiliauskas, už kelionę į Chicago ant Lietuvių Politiko Seimo 21-22 d. rugsėjo 1914 m. \$30.00, kelionė į Brooklyn, N. Y. reikale apžiūrėjimo namo del. susivienijimo \$10.00; viso \$40.00

31 592 Juozas Pietelis, už Mortą jo moterį, narę 90 kp. pomirtinė 3-čio skyr. \$500.00

31 594 Julius Venskūnas, už a. a. Madgaleną jo moterį, narę 40 kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

31 595 Magdė Griškauskienė, už a. a. Jurgį jos vyrą, narį 11 kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

31 596 Alžbieta Gelbotienė, už a. a. Praną jos vyrą, narį 11 kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

20 593 Alena Varsevičienė, už a. a. Kazimierą jos vyrą, narį 50 kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

20 597 J. S. Vasiliauskas, alga už spalio mėn. 1914. \$100.00

20 598 Pranciška Barilienė, už a. a. Kazimierą jos vyrą, narį 7-os kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

20 599 Morta Zebrienė, už a. a. Juozą jos vyrą, narį 50 kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

20 600 Juozas Beniulis, už a. a. Marijoną Galinaitienę, narę 51 kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

20 601 Pranciška Ribinkienė, už a. a. Joną jos vyrą, narį 6-os kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

20 603 Kostantui Rudaičiui, nariui 17 kp. atgrąžinti atgal įmokėti pinigai (nepriimtas gydytojo). \$4.00

20 604 Marė Perlaivičienė, už a. a. Adamą jos vyrą, narį 46 kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

15 605 Arthur M. Siegk (actuary) už patarnavimą prie sutalymo susiv. raporto registruojant čarterį \$35.00

15 606 Petronė Kasparaitienė, už a. a. Jurgį jos vyrą, narį 36 kp. pomirtinė 1-mo skyr. pomirtinė \$150.00

15 607 Vincas Vitkus, narys 91 kp. (gyvenęs Chicago) 39-to Seimo pripažinta išmokėti jam pusę iš jo pomirtinės gyvam \$75.00

15 608 J. S. Vasiliauskas, alga už lapkritį \$100.00, susiv. lėšos kaip: ekspedicija į kuopas \$3.40, laiskai \$5.25, akrynuotė "Ruber bands" 50c. \$109.15

15 611 Antanas Čepanovas, už a. a. Juozą brolį, narį 1 kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

15 612 Marijona Madžarskienė, už a. a. Karolį jos vyrą, narį 24 kp. pomirtinė 1-mo skyr. \$150.00

15 613 Antanas Butkevičius, narys 1 kp. atgrąžinti atgal įmokėti į susiv. pinigai (nepriimtas gydytojo) \$4.29

INEIGA, ISEIGA IR BALANSAS

Likę pas kasin. ant rankų \$9,815.70

Spalio mėn. inėjo \$5,099.53

Lapkričio mėn. inėjo 373.96

Gruodžio mėn. inėjo 259.14

Viso \$15,448.33

Spalio mėn. išsimokėjo \$2,261.00

Lapkričio mėn. " 854.00

Gruodžio mėn. " 823.44

Sausio 1 d. 1915 m. likę ant rankų \$1,609.89

Sausio 4 d. 1915 m. padėta į Banką \$6,000.00

Lieka pas kasininką ant rankų 1-5-15. \$5,609.89

SUSIVIENIJIMO TURTAS

SAUSIO 1 D. 1915 M. TOKS:

Bankose randasi sudėta ant nuosimėjų \$39,673.79

Balansas pas kasininką ant rankų 5,609.89

Susiv. raštinės knygos, ženkliai etc. 1,800.00

Visas turtas \$47,083.68.

Pranas Burba, Susiv. Kasin. J. S. Vasiliauskas, Susiv. Rašt.

Padėkones laiškas S. L. R. K. Joseph S. Vasiliauskas, Baltimore, Md

Gerbiamas Tamsta:

Gavau nuo tamstas laišką su atsakymu, kad bilę pasitūstė kasininkui. Taigi duodu tamstai žinoti, kad \$75.00 priėmiau 18 d. gruodžio 1914 m. Ištariu Susivienijimo L. R. K. nariams nuosirdų aciu, kad mane sušelpė ligoj ir prašau, kad Dievas jums atmokėtų tris kart daugiau.

Vincetas Vitkus.

WEST PULLMAN, ILL.

Susivienijimo prakalbos.

24 d. sausio westpullman'iečiai, surengė prakalbą nuo tikslu, kad sutvėrti naują S. L. R. K. A. kuopą. Kalbėtojas buvo pakeisti p. A. J. Sutkus ir p. P. Gudas. Gerb. kun. Lukošius atidarė vakarą ir perstėte publikai, p. P. Gudą. Jis kalbėjo apie draugijų tikslą, išaiškina mas jų vertę.

Antanas kalbėjo p. A. J. Sutkus. Jis plačiai išaiškino S. L. R. K. Amerikoj organizacijos stovį, ir kaip didelę naudą nariai turi prie jos prigulėdami. Pabai gus apie Susivienijimą kalbėti, matydamas, kad publika indomauja ir ramiai užsilaiko, kalbėtojas išaiškino alkolio kenksmingumą, ragindamas rašyties prie blaivybės, skaityti geras knygas ir laikraščius.

Susirinkimas pasižymėjo pavizinga tvarka. Susirinkusieji atydziai klausėsi prakalbų, o paskui pradėjo rašyties prie uždedamosios kuopos. Prisdėjo 22 nariai; organą "Draugų" užsiskė apie 6 nariai. Laimingai gyvuoti naujai kuopai!

Makiukas.

Chicago, Ill. 100 kp. laikys savo metinį susirinkimą, nedėlioje 31 d. sausio, Ausros Vartų parapijos svetainė, 1-mą val. po pietų. Meldžie visų pribūti ant susirinkimo ir atsivesti naujų prisirašyti, taipgi bus priimami nariai į pašalpos skyrių.

Jurgis Lebišk, Rašt.

Export, Pa. 125 kp. laikys susirinkimą nedėlioje 7 d. vasario pas p. St. Kondratą dirbtų, 2 val. po pietų. Malonėsite visi nariai pribūti.

J. Mickus, Rašt.

(Seka nuo 3-čio pusl.)

ROCHESTER, N. Y.

Šv. Petro ir Povilo draugystė laikytame savo mėnesiniame susirinkime, 8 d. gruodžio, nutarė padaryti išvažiavimą ant metinio susirinkimo sumažinti įstojimo mokesnį: nuo 18 ligi 45 metų gali tapti nariu šios draugijos, įmokėdamas vieną \$1.00 įstojimo, ir tuos įstojimo dolerius draugystė aukuoja į Tautos Fondą. Gražus tai užmanymas, kuris atnešė ir gražių vaisių, nes laikytame metiniame susirinkime, 21 d. sausio, draugija gavo 10 naujų narių, o T. Fondas \$10.00, kuri suma atiduota Tautos Fondo komiteitui. Prie to prakilnas užmanymo prisidėjo vietinis kleb. kun. Kasakaitis savo karšta agitacija bažnyčioje; išaiškindamas vertę prigulėjimo ir ragino neprigulintiems nepraleisti tos progos, nes tuom savo doleriu ne vien tapsi draugijos nariu, bet dar sušelpsi savo brolius Lietuvoje nukentėjusius nuo karės.

Mykolas Ventis, dr. rašt.

CICERO, ILL.

Šv. Antanų parapijoje susidarė "L. Vyčių" kuopą. Valdyba išrinkta toki: K. Mikaluskas — pirm., K. Ambrozaitis — prot. rašt., S. Šleigaitis — fin., A. Poceius — išdininkas, K. Kraučinnas ir V. Poškaitis — izdo globėjai. Nors kuopa tik ką susidarė, bet uoliai darbuojasi.

N.

ELIZABETHPORT, N. J.

Elizabethporte skaitoma apie 4 tūkstančiai lietuvių, bet

jų veikimas dar nežymus.

Ypatingai mažai išjudinta katalikiškoji lietuvių visuomenė, o užleidią vietą visokiems nereikalingiems gaivalams, kurie landžioja po minią ir skleidžia iškrypimo dvasia. Kaip visur taip ir čia randasi "socialistų". Jie rengia prakalbas, keikia kapitalistus ir bažnyčią, mat, sulyg jų išvadų, bažnyčia kapitalizmą globoja. Neseniai "socialistai" rengė garsesnes prakalbas, o kalbėtoją pakvietė tūlį Baranaušką. Prakalbos nepasisekė.

Šiaip negalėdami prisimėdžioti šalininkų, tai sumanė vilioti draugijas. Pradėjo užkviesti katalikiškas draugijas rengti bendrai išvažiavimus, nusisamdyti kalbėtojus, bet katalikai griežtai pasisakė nesusidėsi. Tas tečiau neintikino "socialistų" ir jie vis bando. 13 d. spalio šv. Kazimiero draugija gavo du užkvietimu. Vienu kviečiama į balių Uždūšinėj dienėje, kitu kviečiama prisijusti 3 delegatus, apsvartymui pasekmingesnio sutvarkymo aukų rinkimo nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Pirmas kvietimas buvo tuojau atmes tas, antras — gi atidėtas ligi paaikšės dalykai (kokie ligišiol dalykai dar nepaaiškėjo? Red.).

Šiaip naujienos nekoksios: darbai vis silpnai tebeina, bedarbių daugybė; oras gražus, šilta.

Victinis.

ST. JOSEPH, MO.

Nesu matęs "Drauge" jokios žinutės iš St. Joseph, tartum, čia nėra apsigyvenusio nei vieno lietuvi. Bet taip manyti būtų klaida, mat, norėdami surasime būrelį mūsų vienuolių — gal kokį šimtą žmonių. Vieni dar nežinoja vardus katalikų, kiti laisvamaniais save vadina. Pirmieji parodo daugiau energijos dirbti ir daugiau apreiškia meilės savo tėvynei. Kai kurie daugiau susipratę sumanė išjudinti vietinius lietuvių, iškelę sumanymą rinkti aukas nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Aukus šiaip-taip sekasi rinkti. Tiesa, yra ir tokių žmonių, kurių širdys, rodosi, lyg iš geležies padirbtos, nes jie neatjauna tėvynės nei brolių vargų ir neprisidėda nei vienu centu. Gi tokie tik gausiai šelpia alkolio pramonininkus.

Katalikiškoji visuomenė šiek tiek pasidarbavo aukų rinkime. Surinko \$42.15, kurie jau pasiųsti Tautos Fondo izdininkui.

Aukavo šios ypatos: D. Klimas — \$10.00; po \$5.00: dr. D. L. K. Algirdo, J. Klimas, J. Jankauskas, A. Vaitkus, P. Ziembliis, J. Ziembliis ir A. Vaitiekūnas; po 50c.: P. Ambrozaitis, V. Karnicki (rusinai) ir M. Saloniežnay (rusinas); M. Raskilienė — 40c.; T. Zaveckis — 25c.

D. Klimas.

NEWARK, N. Y.

Šio sausio 16 ir 17 d. mūsų "ceicilistai" surengė vakarą, ferus ir prakalbas rinkti aukoms Lietuvos sušelpimui nuo karo. Kaip del "ceicilistų", iš kurių daug ko nelaukiama, surengtoji pramoga galima vadinti pasisekus, nes iš vietinių lietuvių pavyko jiems sulauyti gražių pinigėlių. To vakaro rengėjai privalo būti dangiausiai dėkingais Dr. Kaškevičiui, kuris surinkti publiką traukė daugiau, negu patys kalbėtojai. Iš surinktų aukų į \$100.00, susidarė graži dovanėlė nukentėjusiui nuo karės Lietuvai, jei jų dalis ne užsiliks kur "draugų" redakcijose "per nekalta neapsižiūrėjimą", arba nepateks kokiai "revoliucijai", kad po to karo sukelti kitą lietuvių savame tarpe, kad būtų pro-

gos mūsų "ceicilistams" liuosai parodyti visus savo gabumus.

Ar tos aukos sukelis Lietuvoje revoliuciją, sunku pasakyti, bet kad jos gal prilipti prie "draugų" pirštelių, apie tai drąsiai spelioti galima, nes tai atsitinka "draugams" užsimanusiems be vargo paptapti "bagočiais".

Visoje pramojoje darbavos rinktinieji, garbingesni. Jų gi tarpe t. v. žvaigždėtą kompaniją sudarė kalbėtojai, kaip va: Bagočius, nemarusis, gražbylis Pruseika, Dr. Kaškevičius ir Dr. Matulaitis).

Newarko mitresnieji lietuviai, "Draugo" korespondentai ir kiti klausytojai, neįprastę "vergauti stipriems žodžiams", kuriais verčiasi pas mažamokslus Bagočiai, Pruseikai ir kiti jų plauko "draugai", emė stebėtis margumai prakalbų, ir priėjo prie pačių kalbėtojų margumo.

Nemarusis Bagočius, tai didvyris, kursai Amerikos lietuvių visuomenėje ingijo garbę kadaisiai savo "karštų ašarų" apgaulinga priėmyste pas presbiterijonus, neteisingsais liūdijimais ir prisiegomis po teismus, ir kitokiais "geraisiais darbeliais". Gražbylis Pruseika, tai vienas iš "derektorių" — "draugų" kompanijos su "kuopomis", kurių sanariai mėgsta meškerioti ant svetimų pinigų, kaip kad va pas mus užmesta "draugų" meškerės ant "Lietuvos Dukterų Dr-jos" pinigų, skiriamų nukentėjusiui nuo karės Lietuvai, arba vėl meškeriata ant pinigų andai paskirtų Tautos Namams Vilniuje, ir "draugų" ar "draugijų" meškerė nuviltų į vieną tos kompanijos redakciją, arba vėl, kaip kad nepersemai vienas "socialistų" kuopos Montello, Mass. šulap A. D. be jokios meškerės ir "prakalbų" pagavo \$2,100.00 svetimų pinigų ir pateko kalėjimui, ir tt.

Dr. Kaškevičius — mylintis tėvynę tėvynainis per kelius sykius prašomas aukų Lietuvos nuo karės sušelpimui, toliaus nebeiscentėjęs dabar dargi gražią auką: pečių — tams ir \$50.00 į kasą ir eina į kalbėtojus su Bagočiais, Pruseikais ir jiems lygiais "socialistų" "redaktoriais". Dr. Matulaitis atsikraustė iš Bostono, Mass. Brooklyn, turbut ieškoti čia jau anžiui bėgant daugiau "praktikos". Jis kad ir stvoja Bagočių ir Pruseikų eilėn atrodė tarant "socialistų" prasme žmogumi nekaltų rankų, kad ir su gražybės pretensijomis. Jei ir pasirodė Newark, tai daugiau del biznio... Tikrai žvaigždėta ir marga kompanija: du daktaru, Bagočius ir Pruseika.

Turtinga ir turininga Amerikos lietuvių visuomenė savo veikėjais. Kitos tautos, jei mums nepavydi, tai iš širdies galėtų pavydėti. Ir už tai neapyktumėm, bet gailėtumėm.

Papruseika.

MONTREAL, CANADA.

Šiame mieste yra diktoka dalis lietuvių gerai susipratusių, kaip tatuiškuose, taip ir divasiškuose reikaluose. Į šv. Kazimiero parapiją priklauso apie 500 suaugusių ypatų. Jie turi nusipirkę bažnyčiai ir mokyklai 15,500 ketvirtainių pečių žemės. Žemė nupirka rytinėje miesto dalyje, ant kalvos, ir yra atskirta už vidiurį miesto: prie kampo Portthensais ir Sherbrooke gatvių. Iš vienos pusės yra didelė lyguma, kurioje žada dirbti miesto parką (sodą); delto žemė bažnyčiai ir mokyklai yra gražiausioje vietoje iš viso miesto. Už žemę išmokėta per

*) Dr. suprask "daktaras", ne "drangas" ar ką kitą.

Dėkite Sutaupytus pinigus

į saugią banką, kuri jums tikrai apsaugos. Jei jums nepatinka banka, su kuria dabar turi reikalus, dabar yra geriausias laikas ją permaitinti. Jei turi savo pinigus bankoje, apie kurios saugumą abejojai, viskas ką turi daryti, tai atnešti mums savo taupymo knygutę ir mes išimsime pinigus be jokių jums iškaščių.

MES MOKAME 3 NUOSIMTĮ ant padėtų pinigų.

SIUSK SAVO PINIGUS Į LIETUVĄ PER SENĄ GERAI ŽINOMĄ

PEOPLES STOCK YARDS

STATE BANK

Ashland Ave. Kampas 47/105 gatv.

Chicago, Ill.

Seniausia, didžiausia ir stipriausia banka vakaruose nuo Stock Yards.

du metu \$13,000.00 su šeštu procentu; o dar tur mokėti suviršum \$3,000.00. Tas būtų jau nebedaug, kad tik darbai būtų gerai. Vietiniai lietuviai labai nori pasistatyti savo bažnyčią, nes jau labai įvargę bevaikšėdami po svetimtačių bažnyčias; klebonas taip-pat iš visų pajėgų tame darbuojas ir aukuoja kiek išgalėdamas ant bažnyčios.

Vietinis klebonas surinko aukų Tautos Fondui nukentėjusiems karėje \$150.24, ir pasiuntė 21 gruodžio, 1914 tautos Fondo vyriausybei į Ameriką: pagirtinas tai darbas, ypatingai šiais laikais, kada darbai menkai eina.

Šiame mieste yra pereitą vasarą susidariusi 152 kuopa S. L. R. K. A., kuria žmonės labai patenkinti, nes iš S. L. R. K. A. gauna didesnes pomirtines, neg iš kitų vietinių draugijų. Kad tai pasiekti seniau lietuviai rašydavos į svetimtačių draugijas ir apsaugojimo kompanijas. Prisi- rašydavo ir kiek pavabų turėdavo išstoti. Dabar to nereikia.

Ta kuopa turėjo susirinkimą, į kurį atsilankė keletas ir neprigulinių pasiveizėti, kaip kuopa gyvuoja. Laikė susirinkimo moksleivis S. Laurento kolegijos p. K. J. Bajorinas skaitė straipsnius ir plačiai aiškino naudingumą Susivienijimo ir visus ragina prisirašyti prie minėtos kuopos. Paskiausias tas pats kalbėtojas išrodinėjo smulkiai Lietuvių Rymo-Katalikų Federacijos stovį ir kvietė vietines draugijas ir pavienius prisirašyti prie Federacijos; nes galimas prigulėti užsimokant tik 12c. į metus. Kalboje nurodė reikalingumą prigulėti prie Federacijos, jeigu norime susilaukti geresnės sau ateities.

Iš senesniųjų draugijų veikia daugiausiai šv. Kazimiero draugystė; paskui jos šv. Onos Moterų draugystė, Blaivybės draugystė, neatsilieka ir Rūta.

Susivienijimas Liet. Montrealyje yra tai buvusi kuopa S. L. A. Kilus susivienijime nesusipratimams, ta kuopa atsiskyrė nuo susivienijimo ir iki šiol gyvuoja; bet jos gyvavimas kas-kartą puola žemyn. Ji visai atsilikusi nuo kitų draugijų ir jokio veikimo neparodo.

Draugystė ir klubas Did. Lietuvos Kunigaikščio Vytauto, yra didžiausia iš visų Montrealiaus Draugysčių. Ta draugystė norėtų nors ką veikti, ir galėtų veikti, bet negali, delto, kad ji susideda iš dviejų pakraipų narių: iš katalikų ir socialistų: socialistai traukia į savo pusę, o katalikai į savo, ir draugystė nepagalė veikti, o vaidai nepabaigti. Tos draugystės klubas turi laisnius pardavi-

nėti alų ir degtinę. Kad mieste subatomis nuo aštuntos valandos vakaro visos smulkės yra uždarytos, tai lietuviai eina į Vytauto klubą ir ten geria. Klubų yra salė, kur subatomis gali pasisukti, kortomis lošti, ir visokių laikraščių pasiskaityti: "Laisvę", "Keleivių", "Draugų" ir tt. Nedėliomis klubas atviras, kaip ir subatomis.

Moters labai nepatenkintos tuomi klubu. Jos sako, kad jų vyrai išneša iš namų iki paskutinio cento ir ten prageria. O kaip reik eit į darbą, tai serga pagiromis.

Daugumas iš jų girtebe ir darbo nustoja; taigi namuose nepabaigti vargai.

Šiame mieste yra būrelis taip vadinamų pirmiečių (socialistų). Jie taip-pat karta kiek galėdami, darbuojas, bet mažos jų pasekmės. Čia nurodysiu vieną jų pereitų metų veikimą; o iš to bus ir kiti suprantami.

Metais gegužės mėnesyje, kada visi gyvūnai sukilo saulėkaitroje krutėti, tai ir pirmiečiai emės prie darbo. Kad padidinti savo turtą, sumanė rengti vakarą. Vyrai artistai apsirėngė kunigaiz, o moters vienuolėmis; iškabino šventųjų paveikslus ant sienų teatro salėje ir pradėjo veikti roles, išjuokdami katalikų tikėjimą. Publika supratusi jų rolę labai pasipiktino, ir visi vienbalsiai nutarė, kad nuvaryti artistus nuo estrados; tą padarė žmonės išskirstė kiekvienas į savo namus.

Cicilikai papykę apskundė katalikus į teismą, aiškindami, kad katalikai juos labai sumušė. Zemas teismas, netarėdamas tiesos te

ŠIS TAS.

Redaktorius patį patį laikraštį redaguoti pasiūnė pranešimą į laikraštį, kad toks ir toks laikraštis sustojė ir užbaigtas kriukis, o kad pasikiau išklia nesupratimai tai jam vistiek galvėlės neskauda. Kam gi būtų administracija!

Apie Tautos Tarybą niekas daugiau anei žodžio nesako. (Tai visai užmiršo amerikiečiai apie savo prižadus, o gal pabūgo patarimo Jurgio Spurgio, kuris nuosirdžiai, praše, kaip galima smarkiau peisti už Tautos Tarybą. Kaip ten nemanytum visgi nusibodo laukti ir ty ginčų ir jų pasekmės.

Socijalistams ir vėl progą pasigirti. Kopenhagos tarp-tautinis socijalistų seimas reguliavo tuojau sustabdyti karę ir jeigu ant laimės dabar nustotų parakas kvepėjęs, socijalistai ir tartų: mes pergalėjome, štai kur didvyriai! „Laisvoji Mintis“ netrukus žada pasirodyti Chicagoj ir čia apsigyventi, nieko prieš tai neturėtume, jeigu siektiek jos kariškasis ūpas nupultų. Europoj karę, laikraščiuose kova, visuomenėje susirėmimai ir nuo ty visų atakų net akyse žaliuoja. Vertėtų ir atsidvesti.

Dažnai Amerikoj diskutuoja ma, kas meilesnis ar Rusijos caras, ar Vokietijos kaizeris. Nuvažiuotų ponai diskutantai pas juos svečiuosna tai ir be diskusijų galėtų patirti, kuris svetingesnis.

KAIP DAR SVIETE NEGIRDĖTA...

Komiškas dialogas.

Jaunuųjų artistų perstatymėlis
Parašė J. V. Kovas.

Veikiantieji asmenys:

Juozas Protietis, ir
Mikas Tamsietis.

(Veikiama kiekvienoj vietoj).

Juozas. Na, Mikai, kad tu vis geries esąs gerai pamokyti, tad pasakyk, kur tu mokinai?

Mikas. Ir kam-gi tau tai reikia žinoti?

Juozas. Mat, man nebūtų abejojimų, jei žinočiau apie tavo apsišvietimą, tad tarpe mūsų būtų didesnis draugiskumas.

Mikas. Aš mokinaus, ir baigiau mokslo Šiaulių gimnaziją, net su pagyrimu.

Juozas. Ištiesybės?

Mikas. Taip, tikrai!

Juozas. Ir perėjai visas klases?

Juozas. O, taip! Perėjau net po kelis kartus kiekvieną kambarį.

Juozas. Ar daug laiko ten buvai?

Mikas. Apie kokias tris savaites.

Juozas. (Nustebe). Stebėtinai greit! Kaip dar sviete negirdėta, kad per tris savaites baigti gimnaziją...

Mikas. Matai taip buvo, luktelk, pasakysiu: kaip įrengė naują gimnaziją, jau viskas buvo beveik pabaigta, tik reikėjo kambarių grindis apvalyti, na, o aš turėdamas liuso laiko apsiėmiau per tris savaites viską ir apvaliau, o ant pabaigos išmazgojau ir išluošiau. Taigi užtai nuo inspektoriaus gavau puikų pagyrimą.

Juozas. Hm, tai dabar suprantu. Reikia tu taip mokytas, kaip šios gėdynės

mūsų „cicilikas“, kuris del pėtyčios pasaulį griauja. Uždanga.

MAN NE TAI RŪPI.

Viena, jauna, skaisti mergina, skubindamas į stotį nusisamdė važnį važiuota važiuoti, kad nepavėlinti truki, ir važniui prisako, kad greit važiuotų.

— Gal panaite tur naujus dantis susidėjus? (maloniai važnis paklausė.)

— O kas tau galvoj. — Atkirtė mergina.

— Man ne apie tai rūpi, atleiskite, bet šiom keliu, kur važiuosime, yra labai traukus kelias, bijau, kaip smarkiai važiuosime, kad neišbiretų.

— Tai tik ir žioplai; verčiau paliepk užsčiaupti, tai bus mandagiau.

— Tai ne šioje gėdynėje moterims gali paliepti užsčiaupti.

J. V. K...s.

IR TAIP DAUG.

Vienas, Plačiaužiūrys, didžiudamasis daug žinančiu, kalbėdamas su savo draugu užmetė anam:

— Jūs malonybė nei truputį neindomauji pasaulio atsitikimais?

— Et, ką jau čia dar į pasaulį kišti, kadangi mūsų mieste ir taip daug bobų plepalų girdėti. Jos žino, kada saulė tams, kada bus vakaras, kada Oms Joną suareštuos, kada šalgytius nosimi teplios ir tt.

J. V. K...s.

AIŠKUS ATSAKYMAS, I VIETĄ PATAIKĖ.

Vienas šios gėdynės galvočių, norėdamas Lietuvių parapijės mokyklos vaikelių pašiepdamas, kvosti paklausė:

— Pasakyk man, kad jus giretės taip esate visame išsilavinę; kuom bus šitoks žmogus, gimęs Lietuvoje, užaugęs Amerikoje, o miręs Canadoje?

Neilgai mąstęs vaikelis atsakė:

— Tikrai namirusinoju. Bet pasakyk tamsta man, kuo yra šitoks žmogus, jei Lietuvoje nemokėjo pavardės pasirašyti, atvykęs į Ameriką pasimokino dū mėnesius Valparaiso universitete, ir tapo pirmieji laikraščių plačiausių meiles laisčių literatū.

Atsakymo nebuvo, tur būt pataikė.

J. V. K...s.

SUPRANTA UŽSIEMIMĄ.

Gydytojo moteris, rengė savo sūniuką vakare gulti, ir paklausė:

— Jonuti, o poterėlius ši vakarą ar jau kalbėjai?

— Kalbėjau, mamytė.

— O ar prašei man, tavo mamai, sveikatos?

— Prašiau, mamytė, Dievuli, kad tu būtum sveika.

— O tėtukui ir prašei?

— Prašiau ir tėtukui, mamytė.

— Prašei, kad visi žmonės būtų sveiki?

— Ne, ne mamytė.

— Tai kodėl?

— Nu-gi kad žmonės nesirgtų, tai tėtukas neturėtų darbo, nei uždarbio.

J. V. K...s.

(Pradžia ant 7 pusl.)

dienos. Vakare liep visai nusisirengti, šiltame vandenyje išsimaudyti, apsilviki naktiniais marškiniais ir vėl ilgai poteriant, o po poterių eiti gulti. Aš savo amžiuje to vargo neturėjau, maudytis, valkstytis naktiniais marškiniais ir poteriant taip ilgai. O jei nenori klauptis poteriant, tai policmonas mušaper galvą su lazda. Jei nepareini į laiką iš miesto, tai liepia kertejė stovėti už pakūtą. Aš išty-

riau, kad jis buvo girtuoklis. Taigi girtuokliams visiems taip yra.

Perejūnas.

PHILADELPHIA, PA.

6 d. sausio, 2-ji „Liet. Vyčių“ kuopa laikė savo metinį susirinkimą šv. Kazimiero bažnytinėje svetainėje. Susirinko netoli 100 jaunuomenės, dalyvavo ir keletas moksleivių.

Pirmiausia tartasi apie balius rengimą. Per pastarąjį susirinkimą buvo sutarta rengti, gi dabar atmeta, kaip netinkamu šiuose laikuose, kada mūsų brolių Lietuvoje kraujas liejasi. Vienbalsiai nutarta nusigrįžti pasveikinti naujai susiturėsi L. Vyčių kuopai Richmond'e — šiaurinėje miesto dalyje. Nutarta užsidėti knygyną ir kas ketvirtadienį laikyti literatiškojo skyriaus susijungimus. Buvo dar nemaža inestų dalykų, bet nepabaigta svarstyti.

„Vyčių“ tarpe matosi didelis draugiškumas ir sutarimas. Ateityje iš tokios jaunomenės daug gero galima pasitikėti. Lai gyvuoją „Vyčių“ organizacija ir spiečia jaunomenę prie naudingo veikimo!

Keistutis.

WORCESTER, MASS.

Šis miestas palaiko savo gerą vardą: kaip seniau taip ir dabar jis rėmė ir remia tautos dalykus.

Štai aukos Tautos Fondui, Lietuvos sušelpimui ir autonomijos išgavimui:

Dienos užbarbio aukos \$481.00
Smulkių aukų 43.07
Susiv. P. Blaiv. 25 kp. 36.90
„Birutės“ Teatrališka kp. 10.60
Kun. J. J. Jakaitis 150.00
Kun. K. Vasilauskas 25.00
Knygčių parduota 22.60
Ženklių parduota 43.20
Viena dežutė .68
Vėliau 3.96

Moters surinko 107.00
Iš viso \$924.00.

Čekiai, ant vardo p. B. Vaisnoro, ir vardai aukavusių pasiūst. Bė to šv. Jurgio draugija nutarė paaukoti \$100.00.

Girdėti rengiasi dar paaukoti ir kitos katalikų draugijos.

Kun. J. J. Jakaitis.

Worc. Komiteto pirmininkas.

ROCHESTER, N. Y.

Šio miesto lietuviai-katalikai gana giliai atjautė reikala stiprinti „Tautos Fondą“ savo aukomis ir tame atžvilgyje gana karštai darbuojasi. Žinoma, prieš katalikų tėvynainių nepasidėjo visi „pažangieji“ ir nedalyvavo apvaikšiojime „Lietuvių Dienos“. Jie darė apvaikšiojimą gruodžio 20 d. ir kaip girdėti, nekaip nuvaikšiojo, nes pasekmės labai mažytės, (vos tik trisdėsimis keli doleriai), palyginant su gausiomis katalikų aukomis, kaip pamatysime žemiau.

Be to gruodžio 20 d. pobažnytinėje svetainėje laike prakalbų buvo traukimas leidžiamųjų išlaimėjimui 5 dol., kuriuos aukojo šv. Jurgio draug. Tas davė gryno pelno \$89.74

Tą patį vakarą prie durų sumetė 65

Už ženklius gauta 15.00

Viso labo pasidarė \$251.59.

Dar šv. Petro ir P. draugija aukojė 5 dol., už kuriuos bus nupirktas koks daiktas ir leidžiamas išlaimėjimui ir tokio būdu iš ty mažų draugijų aukų pasidarys didelė suma, kuri įplauks „Tautos Fondan“.

Garbė Rochesterio lietuviams-katalikams už jų duosumą ir atjautimą taip svarbaus mūsų Tautos reikalo. Dabar tik aklas gali nematyti, kurie iš mūsų tikrųjų esame pažangiaisiai.

Brojai — seute! Napsitenkime tik šia padaryta auka, bet vienybėje darbuokimės ir toliau tam panašiai, kiekvienai progai pasitaikius aukokime šiek-tiek „Tautos Fondan“, tik tokio būdu nušluostysime ašaras mūsų motinos Tėvynės, atmintine visados, jog prakilius yra daiktas atjauti savo Tautos reikalus, bet dar prakiliusis paremti juos savo auka.

Komiteto širinkti korespondentai.

C. BROOKLYN, N. Y.

Šiandieną C. Brooklyniečiai lietuviai katalikai gali pasididžiuoti prakiliu savo darbu, mūrini bažnyčia ir klebonija. Teisybė — yra kuo ir didžiutes, nes tai pirmutinė lietuvių bažnyčia visame Brooklyn, N. Y., plita po plitos nuo pamatų iki viršui duosniai parapijiečių aukomis pastatyta. Gražumu architektūros ir medega šiandieną nepapali atsigėrėti netiktai patys parapijonai, bet ir svetintaučiai.

Nuolatines pamaldos naujoje bažnyčioje prasidės nuo 31 d. šio mėnesio, nes toje dienoje, kaip mums yra žinoma, Jo Malonybė Vyskupas G. W. Mundelein 11 valandą iš ryto pašventins ją ir Jam esant prasidės iškilmingos šv. mišios ir po tuo pamokslas.

C. Brooklynietis.

KUN. DR. M. GUSTAITIS DAR AMERIKOJ.

Brooklyn, N. Y. Mums pranešama, kad gerb. kun. Dr. M. Gustaitis, kuris rengės iškelti į Lietuvą sausio 19 d. tebėra dar Amerikoj. Laivas „Kursk“ išsisia tik 2 d. vasario. Tas laivas plaukia į Archangelską, kurio uostas šiuo laiku užšalęs.

CHICAGOJE.

Iš vienos „Vyčių“ kuopos veikimo.

— Gerb. „Vyčių“ organo „Draugo“ skaitytojai, dažnai pastebėdavome žinutes apie „Vyčių“ IV kuopą (Dievo Apveizdos parapijos). Bet toli ne visos žinutės paduotos; daug daugiau nuveiktas būrės jaunuomenė nuveikė, negu, kad buvo paduota plačiai visuomenei. Tik devyni mėnesiai praėjo, kaip ši kuopelė suorganizuota. Vienok, nežiūrint trumpo laiko, nežiūrint to, kad nevisai dar tvarkai buvo nustatyta, juk nemažai iš narių buvo ir tokių, kurie dar žiūrėjo su nepasitikėjimu. Pagaliau, kad buvo perskaitytas metinis raportas (gruodžio 3 d.) metiniame susirinkime, pasirodė, kad „Vyčiai“ nepasiliko ant vietos, bet gana toli nužengė pirmyn. Ir jų darbu nemažai pasinaudojo nuvargusi mūsų tėvynė, Amerikos viešasai gyvenimas ir vietinė bažnyčia, (nes jos labai surengtas vakaras, kur iš atnešė \$100.00 pelno). Ant galo, juk ir patys Vyčiai daug kuo pasinaudojo.

Gal neprošali būtų pažymėti svarbesnius jų nuopelnus per devynis mėnesius. Vienas iš svarbesniųjų — įsteigimas knygyno, net už 150 dolerių; surengti keturi vakarai, vienas naudai savo kuopos, kiti gi naudai lietuvių visuomenės. Surengtos dvi bendros visų „Vyčių“, gegužinės. Surengta 10 paskaitų, kur kas daugiau prakalbų. Visos pramonės apsiėjo be svaiginamųjų gerimų. Viršui 100 dolerių aukauta tėvynės reikalams. Kiekvienas vytiš, kuris galėjo, aukavo dienos uždarbį į „Tautos Fondą“, iš kasos išlaidos 50 dol. apmokėjo „Vyčių“ seimo delegatą, kurio išlaidas 50 dol. apmokėjo „Vyčių“ kasa. Įsteigti vakariniai kursai ir tt.

Kaip minėjau, 3 gruodžio buvo metinis susirinkimas. Išrinkta 1915 metams nauja valdyba. Valdybos priedermės krito ant pečių sekančių ypatų: A. Aleksandravičius — pirm., B. Abramavičius — vice-pirm., Pužaras — raštin., F. Nutautaitė — fin. rašt., A. Freitkaitė — išdin., P. Balčiūskaitė — išdo glob., P. Varakulis ir St. Kybartas — maršalkos; A. Jakavičaitė ir J. Pabarška — knygiai, K. Tjunonis ir V. Klimavičius — Savaitiniai susirinkimai nutė — revizoriai.

tarta daryti ketvergais.

Reikia tikėtis, kad nauja valdyba ir narių didesnis pasišventimas 1915 metais veikimu perviršys praėjusius metus šimteropai.

Senosios valdybos narys.

DIDELIS KONCERTAS.

Sausio 31 d. Dievo Apveizdos parapijos svetainėje „Vyčių“ IV kuopa rengia gana indomą ir įvairų vakarą (koncertą) naudai „Labdarybės“. Programa bus labai įvairi: bus atvaizdinta komedijėlė, muzika, solo, deklamacijos, dainos ir tt. ant galo lietuviški šokiai ir žaislai. Kviečiama kuoskaitlingiausiai atsilankyti į minėtą vakarą. Priedermė paremti Labdarybę, nes tai viena iš prakiliųjų organizacijų.

Labdarybės Valdyba.

„L. Vyčių“ apskritio kuopų delegatų susirinkimas.

Sekmadienyje, 24 d. sausio, ant Bridgeporto įvyko „L. Vyčių“ apskritio kuopų delegatų susirinkimas. Išskyrus Roselando, visos kuopos buvo atstovaujamos. Svarbiausioji susirinkimo reikalų buvo namų klausimas. Pirmiausiai išdavo raportus komisijos nariai, išrinkti apžiūrėti, tui tinkamų vietų manomiams namams statyti. Nors į minėtą komisiją buvo išrinkti nariai nuo visų kuopų, bet papildais raportais pasirodė vien bridgeportiečiai, o kiti pasiaiskino, kad jiems ne per daug ir rūpėjo surasti, mat, visiems yra žinoma, kad Bridgeportas yra Chicago lietuvių centras, ir kaip toks yra ir patogiausia vieta namams. Ant Bridgeporto užėita dvi vietos, apie kurių patogumą nemažai pasiginčyta. Pirm negu kalbėti apie namus, žinoma, reikia apgalvoti tuos šaltinius, iš kurių bus paimamos lėšos. Šitas klausimas privėdė prie labai svarbaus dalyko. P. H. pasiūlė „Vyčiams“ projektą, kad namų idėja turi būti surišta su biznio reikalais, tuo tikslu „Vyčiai“ gali įsikurti taupymo — skolinamos draugija. Pats projekto inėjas plačiai, paaiškino taupymo — skolinamosios draugijos reikalus ir kodėl tas būtų reikalingas. Sulyg jo ir kitų išaiškinimo, reikalinga, kad žadameji namai užsitikrintų sau užsilaikymą, o nereikalaujant iš organizacijos nuolatino šelpimo, kas būtų nepageidaujama tuo atžvilgiu, kad mažiau ideališkos tos organizacijos narius gaudintų savo tais reikalavimais. O prijungus prie namų idėjos ir minėtąją šaką, ir ją priariusius, namas lengvai atsistotų ant kojų, o vėliau nešit nauda patiems nariams, o kas svarbiausiai — daug patarnautų organizacijos drūtybei, nes kartą prisidėjus prie organizacijos narių į priėjusių ir duotų paskatinimo akstiną darbuoties jos labui.

Po tų abejojimų išreiškimų išaiškinimo, rimtai apsištota prie šito projekto, ilgai ir plačiai jis apkalbėta. Pasirodė, kad netruksta žmonių, kurie šioje dirvoje nusimano ir joje bedirba, tai su jų pagalba ir manoma šis dalykas skėsti. Nutarta plačiai kuopų nariams išaiškinti šį sumanymą. Šitą darbą atlikti išrinkta komisija, kurią suėjo gudresnieji šioje dirvoje žmonės. Jie tai apvaizdės kuopas per jų susirinkimus ir išaiškina taupymo — skolinamosios draugijos reikalus, o tas darbas skubina bus atliktas. Gi 7 d. vasario bus įsteigiamasis taupymo — skolinamosios draugijos susirinkimas.

Dabar prieš mūsų akis stojosi didelis sumanymas. Žinovai tikrinam, kad jis galimas įvykdyti, o inkūntas daug žada. Jis užimtas statyti pamatą Amerikos lietuvių ekonominio stovio. O darba žada pradėti „L. Vyčiai“! Gi „Vyčiai“ šiandien jau sudarė nemažą spēką, kuri labai traukia vis auga. Reikia tikėti, kad iš gyvo ir rimto jaunomenės judėjimo plazdės tiek energijos ir pasirizmo, kad užmanytieji svarbūs sumanymai neturės progos užsimerti ir nugaruoti.

Buvo paliesta keletas smulkesnių reikalų, kai kurie iš jų išrišti, kiti atidėti ant vėliau. Višiams šiuo tarpu daugiausiai rūpi namų klausimas.

TAUTOS FONDO REIKALAI.

LIETUVŲ SIUNCIAMA 4,400 RUBLIŲ.

Tautos Fondo komisijai nutarus, Fondo Valdyba intekė kun. M. Gustaičiui t.v. „Draft“ ant 4,400 rublių — išduotą vardą adv. Kymonto, išdėminko Lietuvių Draugijos šelpiti nukentėjusius nuo karės.

AUKOS TAUTOS FONDUI.

Amherst, Mass.
Paulina Prancunaitė \$3.00
G. Mikolaitienė \$2.00
Po \$1.00: J. Mickelionas, P. Kuzmickienė, P. Kuzmickas, E. Mikolaitis, J. Boranaukas, B. Rėtienė, U. Radzevičienė, I. Barkauskienė, Karolina Ašmenienė, P. Skrebičkas, A. Batutis, S. Skrebičkas, O. Acovienė, M. Adomaitienė, B. Baranaukas, J. Baltrunas, J. Kutilevas, P. Mickelionas, A. Radzevičius, E. Terškevičienė, J. Zakaitis, A. Mikulinas, A. Kavaliauskas, A. Vilčiauskas, A. Mičionienė.

Viso iš Amherst, Mass. \$32.00.

Northampton, Mass.
Ona Raklevičienė \$2.00
Po \$1.00: K. Bagdonavičiūtė, M. Norikūtė.

Mikase Seiliute 50c
Viso iš Northampton, Mass \$4.50.

Dorriaville, Ill.
Kun. P. Vaitonis (už ženkli) \$5.00
Po \$1.00: J. Sakevičius, K. Pažėra, A. Baranaukas, J. Čižius, M. Moekevičius, V. Breidelis, O. Pečiuniene, O. Keršukienė, J. Jasevičius, K. Magelis.

Po \$5.00: V. Mikelionis, J. Gailunas, M. Šulis, K. Kanikas, K. Januškas, J. Karaukas, P. Masilius, J. Pečiuniene, K. Svinkunas, J. Radzevičienė, J. Pečiulis, J. Krasnickas.

Smulkesnių aukų \$1.00
Viso labo iš Dorriaville, Ill. \$22.10.

Westville, Ill.
Lietuvių Dienoje laike gedulingų pamaldų aukojų:

Viens lenkas (pavardė nepriduota) \$10.00
Po \$1.00: Ant. Šlikas, Pranas Vargonas.

Smulkesnių aukų \$4.51
Pelnas nuo vakaro parap. mokyklos auklėtinų 29 d. lapkr. \$10.60
T. F. ženklių ir kugutijų išplatinata už \$7.65

Viso labo \$34.76
Iš ty pinigų 30 dol. pasiūta į T. F. centrą, o \$4.76 lieka pas vietinį T. F. kom. kasininką.

Kingston, Pa.
Lietuvių Dienoje laike pamaldų aukojų:

Kun. J. V. Kudirka \$10.00
Pranas Burba \$10.00
Po \$5.00: Flor. Gegužis, Silv. Pankėtis.

Po \$3.00 Kazys ir Agota Kučinskai, Jur. Kazokas, A. Kučinskis, J. Urbanavičius, J. Grumbilis.

J. Garzevičius \$2.50
Po \$2.00: J. Totoraitis, A. Merkešionis, K. Antanaitis, V. Mielkus, A. Baubonis, P. Kavaliauskas, A. Rekus, J. Savukėvičius, A. Lenkauskas, B. Žekas, M. Abraitis, J. ir V. Agurkiai, A. Mačiulis.

Po \$1.00: Tamulienė, A. Vidunas, A. Remeikis, A. Urbanavičius, V. Januškas, M. Idonka, D. Marcinkevičius, J. Zagarakas, J. Neveckas, J. Balevičius, V. Leliukevičius, A. Agurskis, M. Žekas, A. Soroka, J. Mihauskas, J. Padereckas, K. Kundreikas, A. Usis, J. Kuiza, A. Liuda, P. Karunavičius, P. Žekas, A. Lukoševičius, A. Agurskis, A. Butrimavičius, A. Zaleckas, V. Žilinskis, J. Daukšas, V. Vuoslis, V. Budzika, A. Kraulis, A. Pluke, V. Pankštis, A. Jankelionas, J. Siemonis, P. Stravinskis, J. Slankauskas, J. Sikorskis, J. Marcinkevičius, A. Seimis, J. Geraltauskas, J. Straigis (II), M. Karaliūnas, M. Velyvis, J. Čekanauskas, J. Pileckas, Pr. Leliukevičius, J. Greblauskas, V. Kazokas, A. Pacenka, B. Butkevičius, J. Rekus, B. Burba, J. Kupėtis, M. Šilingaitė, M. Jancevičiūtė, Ina Gelgotienė, J. Šilgauskas, M. Motiejunas, J. Eidukevičius, D. Miekevičius, E. Totoraitienė, A. Lukoševičienė, J. Mielkytė, J. Urbanavičius, V. Vaitiulis, P. Baltius, M. Bužiūtė, O. Juškauskaitė, A. Velyvytė, P. Januškauskaitė, K. Kalrūtė, J. Brukas, O. Adomaitienė, R. Malinauskienė, O. Ivauskienė, O. Pilikonienė, O. Micevičienė, O. Marzukevičienė, R. Marzukevičiūtė, B. Erturkai, A. Muckus, B. Antanavičiūtė, J. Jarašunas, M. Stankevičius, A. Milončius, M. Stanišienė, E. V. Ežerskis, P. Andriejauskas, P. J. Cerniauskas, D. Vaitkevičius, V. Kerulis, J. Belskis, J. Vaupkas, A. Bartuška.

Smulkesnių aukų \$10.00
Koloktuojant po stubas:

Raulinas Cerniauskas \$2.00
Po \$1.00: A. Baubonis, A. Kadžiūnas, L. Pikunas, V. Kalinauskas, J. Vostluis, J. Klūdninkas, M. Treigis, P. Dambrauskas, J. Zavičkas, L. Gilda, D. Vitkauskas, D. Adaukas, A. Makauskienė, M. Zengulienė, J. Žmuidina, M. Kuosa, V. Ruseckas, J. Rušinskas, O. Klimavičiūtė, T. Gudinas, M. Andrievičienė, L. Paulauskas, A.

Voška.
Po \$5.00: J. Augonis, A. Matulevičius.

Smulkesnių aukų \$1.35

Edwardsville, Pa.
Ant. Jonuska \$1.50
Po \$1.00: J. Liutkevičius, J. Zėnaitis, J. Basanavičius, Vaitulionytė, M. Abraitis, O. Molisienė, P. Rekus.

Smulkesnių aukų \$2.00

Luzerne, Pa.
Po \$5.00: A. Vaitulionis, A. Moekešaitis.

Po \$1.00: M. Zelionis, V. Bartuška

Anučiškis, M. Digris, F. Kazlauskas, K. Kvederas.
S. Panaruskis. 65c.
Smulkesnių aukų \$8.50
(Vardus aukavusiųjų mažiau 50 c. negarsiname).
Viso iš Port Washington, Wis.

Thompsonville, Conn. \$2.75.
Lietuvių Dienoje laike šv. Jurgio dr. prakalbų aukojai:
Karolis Miglinas \$5.00
Po \$2.00: P. Sabonis, P. Urbonas, G. Milnute.

Po \$1.00: J. F. Makoveckas, P. Luigas, M. Radvienis, P. Čiapas, A. Čiapienė, V. Simanavičius, V. Oršinas, V. Milutis, M. Miglinienė, O. Skiperienė, V. Mikolajus, J. Sabonis, O. Sabonis, O. Serienė, A. Petkus, A. Avedas, P. Jasikevičius, J. J. Latvis, Z. Karosaitis, J. Linkevičienė, P. Skrickas, A. Buinickas, V. Pabijonienė, A. Zukauskienė, K. Cipulienė.

Po \$50c: V. Bismarkienė, E. Stamaševičiūtė, M. Muzikevičiūtė, A. Lopė, E. Čeplikienė, V. Tamulevičius, K. Oršienė, J. Labanaukas, A. Armanavičius, M. Norutavičienė, V. Barisas, Cezaras, Barisas, M. Daidzevičius, J. Miglinas, B. Buinickas.
Viso iš Thompsonville, Conn. \$43.60.

So. Omaha, Nebr.
Lietuvių Dienoje aukojai:
Kun. J. Jonaitis 6.20
Po \$2.00: B. Maslauskas, A. Gurskis.

Po \$1.00: P. Šarpaitis, V. Akromavičius, A. Smailis, J. Sviežauskas, M. Uzdavinis, J. Jonaitis, A. Navickaitė.
Po \$50c: K. Kusleiko, P. Špokas, A. Šimkevičius, F. Uzdavinis, Monkevičius, A. Bagalaukas, J. Soris, J. Jurevičius, J. Janušauskas, P. Vargis, V. Kiboras, S. Plunksnienė, M. Girskaitė, M. Beliauskaitė, A. Špokas.

Smulkesnių aukų surinkta \$3.50
Už Tautos Fondo ženkliukus \$7.70
Pelnas nuo vakaro \$68.10
Viso labo \$106.00
Už spaudą užmokėta \$6.00
T. F. išlaikymai per adv. A. Šlakį pasimeta \$100.00.

Symptoms, Pa.
(Prisijungė Forest City, T. F. Kom.)
Jonas Prusas 3.00
Kaz. Petruskas 1.50
Po \$1.00: J. Peldis, J. Kazlauskas, A. Makunus, Vengraitis, A. Baluševičius, P. Kasparavičius, V. Kasparavičius, A. Pakšys, F. Morison.
Smulkesnių aukų \$3.60

Forest City, Pa.
V. Bulotas \$2.00
Pr. Subinskas \$1.00
Kaz. Stachas 50c.
Viso labo \$20.60
Viso iš Forest City, Pa. gauta \$443.47.

Roseland, Ill.
Laike vakaro šv. Onos Drjos Lietuvių Dienoje aukojai:
J. Simanavičius \$2.50
Po \$2.00: Petras Nemanušas, Stasys Piktūsis.
Po \$1.00: J. Vilkinė, Et. Gustys, M. G. Valaskas, E. Klimavičienė, O. Počenė.

Smulkesnių aukų \$8.09
Už T. F. knygetas \$2.00
Pelnas nuo šv. Onos Drjos vakaro \$26.90
Laike a. a. A. Galvanauko laidotuvių suaukota \$8.65
Pirmiau garsinta \$79.40
Viso iš Roseland, Ill. prisijęta \$136.54.

Mahanoy City, Pa.
Lietuvių Dienoje aukojai:
Kun. V. Dargis \$25.00
Vikt. Lapinskas \$5.00
A. Benevičius \$5.00
Po \$2.00: P. Kubertavičius, J. Benediškas, M. Staniukynas, A. Bartuška, Ig. Mocijūnas, T. Paugonis, A. Damsavičius, W. Jusaitis, M. Lapinskas.

Po \$1.00: A. Žitkus, A. Aidukaitis, J. Maciulekas, A. Suchockis, K. Lapinskas, K. Stravinskis, J. Zablauskas, J. Ambrozijus, V. Traskauskas, M. Geležė, J. Služė, P. Navickas, S. Anuševičius, J. Jurška, A. Kazlauskas, A. Klingis, J. Jasienauskas, P. Sabaitė, J. Neverauskas, M. Benevičienė, A. Naginonienė, V. Benevičienė, J. Andzilionė, V. Šupranavičienė, O. Jukertienė, M. Lapinskienė, U. Aidukaitienė, M. Mockaitienė, E. Draskinienė, V. Paugonienė, K. Silaitienė, J. Reketys, K. Paugonis, K. Preidzius, X.

Smulkesnėmis aukomis \$4.89
Už T. F. ženklelius \$30.33
Valešnių aukų \$2.25
Viso labo iš Mahanoy City, Pa. \$124.47
(Iš tų 15 dol. prisijęsta už ženklelius pirmiau).

Dunlop, W. Va.
V. Zubris \$1.00.
Chicago, Ill.
(Šv. Mykolo par.)
Susivienijimo Brolių Lietuvių Draugų ja \$25.00.

Worcester, Mass.
Kun. J. J. Jakaitis \$150.00
Kun. K. Vasilionas 25.00
Baltrus Vaitiekaitis 10.00
Jonas Butkus 7.00
Po \$5.00: Kaz. Stribikas, Ant. Sakalauskas, Barbara Galeckaitė, Mag. J. Kleizintė.

Po \$3.00 Stan. Mančevičius, Adomas Stasėvičius, Stasys Ščiplis, Vincas ir Ona Lodai, Viktoras Gražulis, Ona Garmaitė, Ant. Palubeckis.
Po \$2.00: Jonas Vaitkus, Petronė Zaucaitė, Monika Zabaniūtė, Juozas Šukis, Pr. Džetaveckas, Antonina Skieraitienė, Jonas Snaidieraitis, G. Mažeika, M. Žiemis, A. Sironkienė, P. Navickas, Jonas Mitrikičius, J. Juozaitis, Stasys Kuolis, J. Geležius, J. Pašakis, J. Jankauskas, J. Mažeika, J. Čižauskas, E. Morkevičienė, A. Barkauskas, M. Laurenciūtė, J. Frankavičius, S. Stasėvičius, Petras Kondrotavičius, Jurgis Ribinskas, Juozas Buneikis, K. Tamkus, Jonas Urbanavičius, Ant. Kulis, Zigmas Juskevičius, A. Modelis, A. Mažiūnas, L. Tamoliūnas, I. Bickienė, A. Biežgus, Ušulė Račkauskaitė, S. Ristokas, A. Ruseckas, A. Matlauskas, V. Galevičius, Magdė Kleikaitienė, M. Sarkus, M. Glaveckas, A. Grabauskas, J. Galiauskas, J. Alita, E. Prakupaitė, M. Svitojus, J. Vaitiekaitis, J. Gudukas, J. Miesionaitis, K. Griškaitis, J. Potila, A. Pauliukonis, J. Šiupka, J. Stasėvičius, V. Valkauskas.

Po \$1.75: J. Vaitiulis, M. Aliukevičius, J. Ruseckas.
Ad. Mocijūnas \$1.60
Po \$1.50: Petronė Stanceliūtė, Tomas Ruseckas, A. Sutekus, J. Glaveckas, Ursulė Zagienė, K. Pigaiūtė, M. Ulevičius, A. Česna, A. Šveinimas, I. Kukuškas, A. Skibauskas.
Elena Juozaitytė \$1.15
Po \$1.00: Ona Rajeckaitė, Jieva Zubriūtė, J. Valiūnas, Ina Sakalauskaitė, A. Greičaitis, K. Dusevičius, V. Kamandulis, P. Karpavičienė, M. Maleckienė, M. Majauskaitė, Jieva Griškaitė, Jonas Simanušas, M. Žiogas, R. Mažeika, P. Grabauskas, K. Bartkus, J. Paskevičius, Ona Daugirdaitė, J. Samolis, Izabelė Barkauskienė, Z. Zinkevičius, R. Seilius, S. Tamoliūnas, J. Puzara, J. Valinskas, J. Osipavičius, Lindv. - Šviklas, Petr. Liubinas, K. Kulinskis, A. Bartuška, V. Aliušauskaitė, J. Bantrėnas, S. Bundza, J. Vasilionas, A. Bartkus, K. Tamulevičius, K. Džiožis, I. Šilauškas, J. Kazlauskas, A. Stokas, J. Bagurskas, J. Galevičius, S. Šeškevičius, J. Dubinskas, A. Zakaras, J. Navikas, V. Steponavičiūtė, K. Kuoga, P. Pranckevičius, J. Gorskis, J. Tamulionis, V. Mankauskas, R. Vrinkevičius, K. Vankevičius, Pranas Tamoliūnas, J. Džervas, J. Leikas, B. Marcinaitis, M. Gražulienė, M. Bukevičienė, A. Čiginas, P. Skrickis, A. Dailys, S. Saulianis, R. Migauskienė, P. Venis, J. Cenarkus, J. Bacevičius, K. Kibirkštis, L. Dranginis, J. Čiginas, Ona Pečiūskaitė, Monika Karskevičienė, V. Kreževičius, Petras Budvitis, J. Ramanauskas, N. Safranok, T. Domalaitis, A. Marčionis, I. Krupčinskis, S. Pranaras, V. Keršis, P. Šilauškas, A. Jonis, B. Barvykas, S. Aršimas, A. Žilinskis, A. Viskauskaitė, Ursulė Vaskėvičienė, M. Skamareikiūtė, A. Morkevičius, J. Gurbasius, K. Gudraitis, V. Aleksandravičius, A. Butėnas, S. Vaidėnas, V. Urbanavičienė, M. Alkėvičienė, Benignas Stokaitis, V. Čiginas, Ona Simanienė, B. Juodis, J. Telinaitis, M. Avilaitė, A. Vanietė, J. Ginkuvienė, J. Daugaitė, U. Urbanavičienė, A. Masilionis, M. Bartuškaitė, A. Baublienė, O. Pranaitienė, M. Grinevičiūtė, A. Tamulionis, J. Pigigienė, Krist. Lukšaitė, A. Lapinskaitė, Gabrys Dirsas, J. Glavickas, A. Latvis, J. Pigaga, A. Vaitkevičius, V. Didolka, K. Skrickis, S. Aleksandravičius, A. Degutis, J. Salatkus, S. Petruska, M. Svitojūtė, J. Vaitkevičius, M. Koraliūnienė, J. Pečiūlis, L. Meškinaitė, A. Bulvidas, P. Barisas, A. Barisas, P. Sidas, J. Luckis, P. Karalius, S. Kimauskas, J. Kvietkauskaitė, A. Valašaitis, P. Kvietkauskaitė, A. Valaška, M. Litvaitis, V. Svarčintė, O. Palubeckytė, J. Lietuvninkas, J. Bartkevičius, J. Kaminskis, A. Zubrickas, P. Jurgelionis, A. Stankevičius, M. Vasilionaitė, U. Adomaitis, E. Kopetienė, E. Dominaitienė, J. Bendoraitis, M. Kudlinkaitis, S. Simonaitis, M. Černiūnienė, Jonas Černaus, A. Burba, Ona Gelėntė, M. Simanuskaitė, U. Stamiraitė, A. Garbaliuskaitė, M. Poškevičiūtė, O. Jonaitienė, A. Kleinauskas, P. Steponkus, V. Buda, J. Gudelis, Ig. Manasas, A. Černauskas, J. Žirinskis, J. Galbickas, M. Šeškus, P. Pajaujis, J. Kurtinaitis, J. Babonis, P. Lizoraitis, P. Bagdonas, M. Grabauskaitė, A. Grinevičienė, J. Bendoraitis, A. Barauskas, J. Grigas, P. Alajovius, J. Pučiulionis, A. Stokas, V. Čižlas, V. Gudukas, J. Latvis, A. Navickas, J. Gražulis, J. Kuzmikas, J. Gudaitis, J. Žemaitis, Petras Čiras, J. Brazauskas, V. Pabizara, M. Burnelevičius, J. Baltramaitis, J. Skliutas, K. Kriščiūnas, K. Mikalionis, Jonas Janušauskas, A. Bickionas, V. Rapkevičiūtė, A. Andriulionis, Jonas Kieš, K. Libereis, M. Taraskevičius, V. Kereckis, M. Bulauka, T. Daugailas, V. Barisas, M. Čiras, A. Tamulionis, J. Anušaitis, Raulinas Baevinkas, M. Kazlauskas, Kunigunda Dėdinaitė, M. Kevonienė, A. Šukienė, Matilda Šukytė, M. Kulikaitienė, S. Ziurliūtė, M. Jankauskienė, Z. Kazlauskienė, O. Zemaitienė, M. Švikliūtė, M. Nastaravičiūtė, M. Tamulevičiūtė, R. Budvitytė, K. Simonaitė, A. Kelišaitė, A. Giedraitis, J. Bruozis, P. Bartuška, Petras Čiras, J. Česnuvičius, Ign. Zinkus, V. Galinis.
Smulkesnėmis aukomis \$37.98
Pelnas nuo vakaro Blaivinkų \$25 knop. \$11.90
Pelnas nuo "Birutės" teatro 10.60

Smulkių aukų 27 d. Rugs. 12.60
Viso iš Worcester, Mass. \$690.58.
T. F. Kom. prisijęta

Rochester, N. Y.
Sekančieji aukojai:
Kun. J. Kasakaitis \$6.00
J. Bardzilauskas \$5.00
A. Gervickas \$2.50
Po \$2.00: K. Tamoliūnaitė, T. P. Jankis, S. Mocijūnas, A. Vėželis, S. Kovas, P. Gribauskas, J. Levickas, J. Šokelis, P. Šukis.

Po \$1.50: V. Palukaitė, V. Zygarėvičius, A. Pacevičiūtė.
Ig. Kairys \$1.05
Po \$1.00: K. Šešys, S. Riekielis, J. Mastauskas, J. Bisekiskijė, J. Palnikis, A. Gudinas, O. Maliauskaitis, S. Janavičius, P. Pikūnas, A. Žinckas, J. Davidsonis, T. Bombauskas, F. Palmikis, M. Kulbis, S. Margolis, J. Kazirskis, J. Novickas, Mocijūnienė, D. Vilimas, J. Laukytė, J. Musteikis, A. Gervickas, J. Jonėlis, J. Pukevičiūtė, J. Kumparskas, P. Kazakevičius, O. Zdanavičiūtė, O. Mitkaitis, J. Gudinas, J. Gudinauskis, J. Bartusevičius, J. Nevidioniskis, A. Stukas, K. Judaitis, M. Zukaitis, M. Zdanavičius, R. Kaučiūtė, M. Barkevičiūtė, S. Kazakevičius, J. Tomašauskas, M. Bartusevičius, S. Butrimavičius, J. Ufencas, B. Danilevičius, J. Levickas, V. Izelskis, V. Motiejūnas, J. Vaitiekaitis, P. Pranickas, A. Jucis, M. Jovaišienė, A. Baranaukas, M. Barauskaitė, M. Rutkauskaitė, D. Melinis, J. Dauda, E. Griceitė, A. Valaškaitė, T. Griceitė, J. Malevičiūtė, M. Taukevičius, J. Aleliūnas, A. Margevičiūtė, A. Opulskis, M. Tamošiūnaitė, M. Saviškis, M. Rasišienė, B. Plikiytė, O. Pranckunaitė, K. Zdanavičiūtė, J. Anusevičiūtė, J. Savičiūtė, O. Kazakevičiūtė, O. Šimkaičiūtė, P. Gudelis, J. Jokas, A. Samuraitis, K. Stašaitienė, J. Kačkis, M. Navickaitė, A. Bernatavičiūtė, M. Pavickaitis, M. Ventis, V. Stankevičius, A. Luke, E. Zdanavičiūtė, P. Krajeris, V. Danilevičiūtė, J. Bickis, M. Škulytė, K. Dubickiūtė, V. Butrimavičius, K. Andriuskevičius.
Smulkesnių aukų surinkta \$16.15
Viso surinkta \$146.20.

(ATTITYSIAI).
Forest City, Pa.
Vincas Šlika \$3.00.
Worcester, Mass.
\$7.00 T. F. aukojai: Jonas Baubis (buvo paskelbta Jonas Bubičius).

Tamaqua, Pa.
Kun. P. Gudaitis \$10.00
Vaiųk Drja \$3.00
M. Jakubiniene \$1.50.

AUKOS "ŽIBURIO" MOKYKLoms.
New York 18 sausio d. Aukos Vartų parapijos lietuviai per prakabas sudėjo:
Po \$5.00: Jurgis Bartušas, Antanas Petronis, Rozalija Vigižiūtė.
Po \$2.00: Marijona Jukevičytė, Ona Stasėvičiūtė.
Po \$1.00: Elžbieta Varnevičiūtė, Antanas Dromontas, Juozapas Jabošaitis, Jonas Žilis, Barbara Žimkaitė, Ona Januskytė, Adomas Jasaitis.
Smulkesnėmis aukomis sudėta \$22.
Iš viso \$48.

Tuo-pat New York parapijos "Žiburio" draugijos nariai įsirašė ir užsimokėjo:
1. Ona Liškauskienė (vieniemis metams) \$1.25. Adr. 117 Varick st.
2. Marijona Jukevičytė (penkiems metams) \$5.50. Adr. 52 W. 53 rd.
3. Ona Šarkaitė (5 m.) \$5.50. Adr. 64 Leroy st.
4. Mikalina Šakalaitė (1 m.) \$1.25. Adr. 32 Dominick st.
5. Magdalėna Norkus (1 m.) \$1.25. Adr. 7 Monroe st.
6. Kazimiera Kausytė (1 m.) \$1.25. Adr. 117 Varick st.
7. Rozalija Kalošytė (1 m.) \$1.25. Adr. 171 Perry st.
8. Vincentas Liandanskis (1 m.) \$1.25. Adr. 617 E. 16 st.
9. Paulina Dylaitė (1 m.) \$1.25. Adr. 64 Leroy st.
10. Marijona Drumsčiūtė (visam amžiui) \$11. Adr. 32 Dominick st.
11. Ona Januskytė (5 m.) \$5.50. Adr. 117 Varick st.
12. Marijona Šestokaitė (5 m.) Adr. 32 Dominick st.
13. Kun. Juozapas Šestokas (visam amžiui) \$11. Adr. 32 Dominick st.

Iš viso \$52.75.
Tuo-pat parapijos pasižadėjo "Žiburio" nariai:
14. Jonas Dajota (1 m.) \$1.25.
15. Juozapas Želvis (1 m.) \$1.25.
16. Juozapas Karčauskas (2 m.) \$2.30.
17. Antanina Januškeikienė (1 m.) \$1.25.
18. Petronėlė Zenkytė (5 m.) \$5.50. Aukos ir pažadus priėmėms. Ašilė Kun. M. Gustaitis. "Žiburio" pirmūninkas.

REDAKCIJOS ATSAKAI.
P. Augštaičiui. Jūsų atsakymo p. Žemaičių nespaudinamam dėl šių prieštarių: 1) Tamsta klaidingai supratė žodį "absurdas", pavartotą p. Žemaičių. Tą žodį jisai taikė ne prie Tamstos esmens, bet prie vienos vietos Tamstos korespondencijoje. Ir įsimintingas žmogus gali kartais pasakyti absurdą; 2) Tamstos atsakymas p. Žemaičių nieko nauja ir svarbaus nepasiskina; 3) kaip rašytas neramiam stovyje, jisai turi labai piktą toną ir delto gali sukelti jausmų klonijoje daug bereikalingų neramumų.

ir nesupratimų; 4) Tamsta prašai spaudinti jį nieko netaisant; negalėdami prie to prašymo prisitaikyti, mes visai Tamstos laiškelio nespaudinam ir norėtume, kad polemika tarp Tamstos ir p. Žemaičių būtų tuo užbaigta.

P. J. Dantai, Chicago. Jūs vardu 37-os socializmo sąjungos kuopos kviečiate "Draugo" redakciją į debatų, skirdami temą: "ar socializmas griauja katalikišką tikėjimą". Jūs norėtumėte išrodyti, kad jie to nedaro. Jūs paskyrėte tuos debatus ant 30 sausio p. Šemaičio svetainėje — prie jo saliono. Jūs nutarėte mus kviešti į debatus 9 sausio, pakvičimą gi parašėte tik 17 sausio. Išsistutėte 18 sausio, mes gi gavome jį 19 sausio. 4-me "Draugo" numeryje nebegalė jome jums duoti atsakymo. Atsakome: laikraščio redakcija turi savo skirtą dirvą savo idejoms skieisti ir polemikai vartoti. Negalima iš jos norėti, kad ji dar i gyvu žodžių pateiktų kiekvieną lietuvių kuopą, kurių (ypač socialistų) čia Amerikoje yra tokia daugybė. Mes Tamstai patariame kreiptis tuo reikalu į kaimynišką joms lietuvių katalikų idejinių organizaciją, pav.: į 4-ąją kuopą "L. Vytis". Apv. Dievo parapijos. Tos kuopos pirminko adresas yra toks: A. Aleksandravičius, 732 W. 19th st., Chicago, Ill.

J. Sprančiui. Griaudingi pamokai tautos išgamy neatsvers. Dirbkime, o visokie iškrėpimai seks mus. Aimanoti neapsimoka.

S. Striulauk. Visokias kuopos reikalais kreiptis į "L. Vytį" centro valdybą, kurios adresas vishomet paduodame "Drauge".

Vietniam. Jeigu, Tamsta, aprašinėte dalykus trumpai ir aiškiai, tai daugiau būtų nuoseklaus korespondencijos. Smulkesniški ir mažai paliečiantys dalykai apsipasakojimai sudaro misin. O rašinėkite dažniau.

Waukeganciams ir kitiems, kurie negavo praėjusio "Draugo" numerio primename, kad norėdami gauti kurio savaitės laikraštį turite prisijusti adresu, ypatinai jei jį yra nemažai, neveliau subatos. Tad, meldžiamieji, nepykite.

A. Katilius, 603 8th ave., Hamstead, Pa.
Siburlio korespondentui. Tilps kitame numeryje.

SKELBIMAI.
KETURI METAİ.
Mes esame iš Mr. Bilto iš Forest City, Ill., ką tik gavę laiską, kuriame rašoma sekančiai: "Aš sirgau per keturis metus ir bandžiau vieną gydymoją pasikvi kito, be jokios naudos. Aš praleidau daug pinigų. Galop aš pamaniau, visus gydytojus ir pradėjau vartoti Trinerio Amerikoniską Kartaus Vyno Elixir. Man labai malonu yra pasakyti, kad dabar aš lengvai galiu daryt sunkiausią darbą, nenuilsdamas ir aš jaučiuos sveikas ir tvirtas. Aš tikiu, kad tai yra geriausias vaistas ir noriu patarti jį visiems kenčiantiems nuo savo skilvio. Mike Bilto, R. F. D. 1, Box 50, Forest City, Ill." Ypatos, turinčios kokių nors kėblumų su virškinimu, skaudėjimų skilvyje ar viduriuose ar šių organų katarą, privalo vartoti šį vaistą. Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Skautiniai kuprės raumenys turėtų būti trinami Triner's Liment'u. Kaina 25 ar 50c., perpačta 35c. ar 60c.

Reikalingas vaikas ar mergina į S. L. R. K. a. rašting. Turi būt apsiapinęs maždaug su lietuviška ir angliška rašyba. Atsiųskite tuojaus.

J. S. Vasilionas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md. 4-5

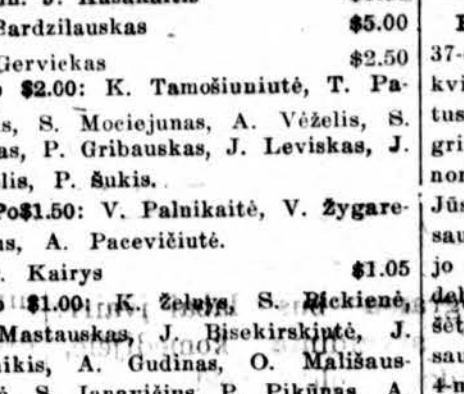
A. RADZEVICZ
Organ Builder, 104 Warwick st. Newark, N. J.

Vargonų dirbtuvė Antano Radzevičiaus 104 Warwick st., Newark N. J. Dirbu vargonus visų konstrukcijų Pertaissau senus.

Kiekvieną vargonų darbą reikale atliekame kuosežiningiausiai ir pilnai gvarantuojame. Dirbtuvė dirba to amato specialistai. Reikale meldžiū kreipties aukščiau minėtą įrašą.

DIDELI PINIGAI. ANT DVIEJŲ VALSŲ ŪKES.
Didelė progą darbininkui pataisyti savo gyvenimą įtaisant užk. Mažai išmokėjimu iš karo gali nupirkti ūk Arkansas ir Louisianoj, kame euriptial labai prasigyna ant skiniū, kurie parsiduoda po \$12 ir \$15 už akrą. Pasakyk rašydamas kad esi lietuvis ir mes jms pranešime apie lietuvių, kurie gyvena tose valstijose, malonesio klimato aplinkybėse. Rašyk šiandien del pilnesių žinių į L. M. Allen P. T. M., Rock Island Lines, Room 718 La Salle Street, Chicago.

5\$ 50Tiktai. Laikrodėlis 14 Karat Golden Filled \$5.50 Tiktai.

15 Dovanų prie laikrodėlio visai DYKAI.

Perkant laikrodėlį stačiai iš fabrikos Jūs gausite su nematiau kai \$19.00, nes pas kožną pardavėją už tokį pat laikrodėlį užmoketumet mažiau \$25.00, o mūsų specialūs fabrikos prekę to laikrodėlio yra tikrai \$5.50 ir apart to kas dabar užsiakys pas mus laikrodėlį, tai gausiam patalpinus 15 puikiasių dalykų kožas aplaikys prie laikrodėlio visai dykai, kaip tai: 1-2) Jenciuogelis su Brelokų, 3) Brista, 4) Diržas galandimui britvos, 5-6) puodelis ir penzels skutimui, 7) Fontaninė Plunksna, 8) Peliukas, 9) Žiedas, 10) Veidrodėlis, 11) Sukos, 12) Spilkutė kaklaryšiui, 13-14) Sagutiniai manketams, 15) 32 Kalibro revolveris (Modelis).
Taigi jei norit pirkti tą puikų 25 dolerinį laikrodėlį už \$5.50 ir gauti tuos 15 dalykų prie laikrodėlio tikrinę, jog ištikrųjų norit turėti mūsų laikrodėlį, o mes tuojaus išsišim Jums laikrodėlį ir 15 dovanų prie laikrodėlio visai dykai.

Kada primant siuntinį perstikrinait, jog tas laikrodėlis yra tikrai 14 K. gold filled, gvarantuotas ant 20 metų, su garsiausiu pasaulyje mechanizmu, o tie 15 dovanų yra taipgi kuogerciausios rūšies, tai užmokėsit likusius \$5.25 ir keleta centų už perstuntimą, jeigu gi nepatiktų, jeigu gi negavot, tai sugrąžinsim Jums 25 c. Turime priminti, jog perkant laikrodėlį nuo mus nel kiek nerisikuojate, kadangi mūsų laikrodėliai yra gvarantuoti ant 20 metų ir jeigu laikrodėlis pasigadintų, tai mes pataisyim ar išmainysim ant kito visai dykai, prisintus tik 25 centų ant perstuntimo.

Is Kanados užsakant visi pinigai turi būti prisijusti is kalno.
ATYDA: Tankiai žmones mums skundžiasi ant įvairių kitų firmų, už tai jog negavo to ką mislino, ir be abejonas buvo patys sau kakti nemokant atstikrū biogo apgarinimo nuo gerojo. Is tos priezasties mes esam priversti pranešti jog mūsų firma yra krikščioniška, neturi nieko bendro su kitomis firmomis ir duoda visą tą ką garšina: apie mūsų teisingumą ir sąžiniškumą kožas gali perstikrinti užsisakant vyrišką ar moterišką laikrodėlį (su dovanomis) ir adresuojant stačiai tikrai pas: NATIONAL COMMERCIAL COMPANY, 90 W. BROADWAY, DEPT. 12. NEW YORK, N. Y.

Parsiuduoda gerai išdirbtas laikrodžių ir muzikos instrumentų krautuvė už pigiausią kainą, geriausioji vietoj, Hamstead, Pa. Kas norėtų pirkti arba mai ntyti, ant farmos vakaruose tegul atsišaukia žemiau esančių adresu, nes biznio savininkai pasirengę važiuoti į vakarus ant farmų. Tai yra priezastis pardavimui.

A. Katilius, 603 8th ave., Hamstead, Pa.

LIETUVIŲ R. KAT. FEDERACIJOS VALDYBA.

Pirm. — kun. J. Misius, Ellsworth, Pa.
Vice-pirm. M. Kadzievskis, 2118 W. 20th st., Chicago, Ill.
Sekr. — J. Kaupas, 3337 So. Morgan st., Chicago, Ill.
Sekr. pagh. — U. Jokubauskaitė, 2118 W. 55th st., Chicago, Ill.
Išd. J. Elias, 4600 So. Wood st., Chicago, Ill.
Išd. glob. P. Mažeika, 3315 Auburn ave., Chicago, Ill.
Kun. Pr. Augustaitis, Girardville, Pa.

Sutv. Liet. R. Kat. Am. valdybos atnaujinai:
Prezidentas: K. J. Krutinkas, 59 Ten Eyck st., Brooklyn, N. Y.
Vice-prezidentas: J. Viktoraitis, 91 Congress ave., Waterbury, Conn.
Sekretorius: J. S. Vasilionas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.
Kasiterius: Pranas Burba, 454-56 Main st., Edwardsville Kingston, Pa.
Knygins: Kun. J. Indura, P. O. Freehold, Pa.
Dvasiškas vadovas: Kun. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.
Kasos Globėjai:
J. Stulgaitis, 122 S. Meade st. Wilkes Barre, Pa.
V. Lukoševičius, P. O. Mineraville, Pa.

"LIETUVOS VYČIŲ" DRAUGI JOS CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI
Dvasiškas vadovas: Kun. F. Kemėsis, 717 W. 18th st., Chicago, Ill.
Pirmininkas: M. A. Norkūnas, 166 Melrose st., Montello, Mass.
Vice-pirmininkas: A. Aleksandravičius, 762 W. 19th st., Chicago, Ill.
Prot. raštininkas: Al. M. Račkus, Holy Cross College, Worcester, Mass.
Finansų raštininkas: Ona Kašėkaitė, 82 Porter ave., Montello, Mass.
Išrinkė: M. J. Jonikienė, 129 Melrose st., Brochton, Mass.
Kasos globėjai: K. Pakitas, 1644 Wabansia ave., Chicago, Ill.
A. Visminas, 315 — 4th ave. Homestead, Pa.
J. Nagėvicius, 32 Dominick st., New York.
Literatiška komisija: A. Kneišis, 41 Capital ave., Hartford, Conn.
J. J. Ramanaukas, P. O. Box 58, Montello, Mass.
F. Virmanskis, 22 Broad st., Montello, Mass.
"Motyvalis" valdybos nariai

Pirmininkas — Kun. V. Varnas gila.
213 S. 4th st., Brooklyn, N. Y.
Baltininkas — Kun. M. A. Paskauskas.
645 Park ave., Bridgeport Conn.
Kasinininkas — Kun. A. Kodis, 285 High st., Brooklyn, N. Y.

Svento Juozapo Draugijos, Sheboygan, Wis., valdybos adresas:
Pirmininkas: Dangiūda Pranas, 214 S. River st.
Pegelbininkas, Skeris Antanas, 909 Indiana ave.
1. Sekretorius Stankus Antanas, 1414 New York ave.
2. Sekretorius Rutkauskas Juozas, Kasos globėjai:
Marculaitis Antanas, 1839 S. 14th st. Kučauskas Andrius, 1623 1/2 Indiana ave.
Maršalka, Karosas Juozas, 914 Clara ave.
Kasinininkas Šalčius Juozas 918 Dillingham ave.

Lietuvių Rymo-Katalikų Piliųjų Blaivinskių Amerikoje Susivienijimo Centro Valdybos adresas:
Pirmininkas: Kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.
Dvasiškas vadovas: Kun. P. Sauraitis, 46 Congress ave., Waterbury, Conn.
Vice-pirmininkas: P. J. A. Petruskaitė, 563 N. River st., Waterbury, Conn.
Centro Sekretorius: J. V. Kovas, 21 Congress ave., Waterbury, Conn.
Kasinininkas: Kun. V. A. Karakauskas, 46 Congress ave., Waterbury, Conn.
Kasos Globėjai: J. A. Aleksas, 659 W. Saratoga st., Baltimore, Md.
J. Antanavičius, 49 Congress ave., Waterbury, Conn.

TAUTOS IRDO VALDYBA.
Pirm. Kun. F. Kemėsis, 1800 W. 46th st., Chicago, Ill.
Vice-pirm. M. Kadzievskis, 2118 W. 20th st., Chicago, Ill.
Sekret. J. Kaupas, 3337 So. Morgan st., Chicago, Ill.
Išd. B. Vaisnoras, 1514 Carson st., S. S. Pittsburgh, Pa.
Išd. glob.: kun. J. Misius, Ellsworth, Pa.

"Karė — kainos sumuštos — Karė" Viskas už \$5.95

MOSŲ NUOSTOLIS, TAI MOSŲ LAIMEJIMAS. PINIGAI NEREI-KALAUJAMI. MOKAMA DAIKTUS ATSIEMUS, JŲGŲ JIE PATIKS. Perdaug turin gerą tavorą. Išduodam tiksliai dolerį davoms supa-zindimui žmonių su mūsų tavorais. Bet tik per apribotą laiką mes duosi-me šitą dalinį išrašytą auksuotą laikrodėlį, moterišką arba vyrišką, su gerasis viduriais ir ant gerų akmenų už \$5.95, ir visus skutiniosios prieitai-su iš 4 dalių, o taipgi lenčių, žiedus, fontaninę plauksną, došė Ha-vanos cigarečių ir ant 7-ųjų šučių nikeluotą revolverį — DYKAL PILNAI GVARANTUOTA. Kitur tie daiktai parduoda po \$25.00. SPECIALIS PASICILIJIMAS: Pakol tavorų yra. Atsiųskit šitą apgarsinimą ir savo adresą, o mes nusiųsime visus 10 daiktų pasiūlyjimui ir išbandymui. Jeigu jie patiks, užmokėsite agentui \$5.95 ir ekspreso lašas. Užsakyk šian-dien, o sutapsysi pinigų.

EXCELSIOR WATCH CO.

DEPT. 991, CHICAGO, ILL.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

(KURTA 1867 M.)

PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir dan-giam, už kuriuos mokam 3 nuosimėjus ant metų, kurį pride-dam kas pusę metų.

Atdaras Šubatos Vakaraus nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; išskolektuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morgitius; skolina pinigų ant įtaisyčių savasčių (properčių).

Ką tik išspausdinta nauja poezijos knyga

"AUREOLE"

Parašyta vieno iš žymiausių lietuvių poetų

DR. KUN. M. GUSTAIČIO

Knyga spausdinta ant gražios popieros, malonu pažiūreti,

bet dar maloniau skaityti

KAINA TIK 10 CENTU

Reikalaudami adresuokite:

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th Street Chicago, Illinois

Telephone Drover 5326

Dr. S. A. Rutkauskaitė-Šlakenė

Gydo visokias ligas

Specijallai moterų ir vaikų ligose

VALANDOS: 9—12 prieš piet; 4:30—7:30 vakare,

Nedėliomis 9—12 prieš piet.

3255 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

JAU EINA NAUJAS LAIKRAŠTIS

Seniai amerikiečių lietuvių laukiamas

"TIKYBA IR DORA"

Jis rašo apie naujus amerikiečiams dalykus, aiškina tikėjimo klausimus, atsako į visokius užsipuldinėjimus ant Katalikų Bažnyčios

Paduoda gražių dora apysakų—trumpai sakant rupinasi žmogaus dvasios lavinimu.

Laikraštis eina du kartus į mėnesį

Kaina 75 c. metams

Kas atsiųs savo adresą, gaus vieną numerį dykai.

Redakcijos adresas:

1644 Wabansia Ave. Chicago, Ill.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seserų Seminarija CHICAGOJE.

Vienolynė yra: prirangiojami mokykla, aštuonių sky-rių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School). Lietuviškosios Seserų prima pas save mergaites moki-nimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliariškoje mokslo, arba ir atskirai, yra mokinama: muzika, paikymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UZLAIKYMAS.

Reikale melžiančia kreiptis prie Motinos Perdėtinės šio antrašči.

Mother Superior, St. Casimir's Seminary, 6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Tel. Drover 7042

Dr. G. Z. Vozel (Vozelis)

Lietuviškas Dentistas

4712 So. Ashland Ave.

arti 4700 gatvės

Telephone Drover 1924

O. JONIKIENE

Geriausio Akušerka

3364 So. Halsted St., CHICAGO

(kampas 3400)

Tel. Drover 5052

DR. K. DRANGELIS

LIEUVIS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 8 iki 11 rytą, nuo 1 iki 4 po piet, nuo 7 iki 9 vakare.

Nedėliomis ir Seredoms pagal sutartį.

3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu

\$165,000.00.

Šitoji Banka prižiūromė Suvienytųjų Valstijų val-džios. Moka 3 nuosimėjus nuo sudėtų pinigų. Galim susisiekti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite.

išdinininkas.

Mandagus patarnavimas

LIEUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savinininkas.

4600—4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Priimame pinigų į Banką užsidėjimui nuo

vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią

procenta ratomis ant metų. Siučiame pinigų

visas dalis vietoje pinigų, greitai ir teisingai,

svetimų žemių pinigų mokame, perkame ir

parduodame. Parduodame šifortas ant visų

lietuvių ir krajų ir iš krajaus, taipgi tikėtus ant

geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir do-

kumentus visose kalbose ir duoda rodą lie-

tuviams visokiose atsitikimuose ir reikalo-

se ypatinai ir per laiškus. Tik kreiptis

visimėčiu antrašu.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

Bell

System

Apsukrus biznieriųs pagauna ir sunaudoja viską

Kad pasukti pirklybą į savo pusę

Vienas sybariausiu pirklybai įrankių yra Bell

telefonas.

Kada prasideda orderiai daugin eiti pasigauk

savo telefoną ir naudokis Long Distance linija

Bell Sistemos kad pagerinti biznį. Tikras kelias

yra

Telefono kelias

Chicago Telephone Company

Bell Telephone Building

Official 100

NAUJIENA!

Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga

Oliveris Twistas

Angliškai Parašė

CHARLES DICKENS

Lietuvių Kalbon Vertė

Jonas Kmitas

Yra tai labai graži ir interesinga apysaka Pradėjus skaityti, sunku yra atsisitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaito šią knygą. Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja

TIKTAI \$1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime!

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite atrašu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th Street,

Chicago, Ill.

JEI NORI ŽINOTI

ko lietuviams šiame svarbiame momente kaip tautai reikia, skaityk naujai išėjusią knygą:

Kokia Autonomija

LIEUVAI REIKALINGA?

Parašė J. GABRYS

KAINA 10 CENTU

Reikalaukite tuojau šiuo adresu:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street

Chicago, Ill.

Jeį nori linksmai ir naudingai praleisti laiką, tai skaityk naujai išleistą knygą

Huckleberry Finnas

Parašyta garsaus Amerikos raštininko Mark Twain. Lietuvių kalbon versta J. Kmito.

Yra tai didelė knyga turinti 284 puslapių ir atsieina tik 75c. su prisiuntimu. Reikalauk tuojau.

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St.

Chicago, Ill.

LIEUVIAI!

SKAITYKITE IR PLATINKITE LIETUVIŲ KATALIKŲ SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ

"ZVAIGZDĖ"

"ZVAIGZDĖ", yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis 16 puslapių didumo. Suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSIENA TIK \$2.00

Korespondencijas ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"ZVAIGZDĖ"

3654 Richmond St.,

Philadelphia, Pa.

SAUGOKIES pa-

mėgdiojimų, ir

visada reikalauk

tikro Richterio

Pain — Expeller

su inkaro žen-

lu, kaip ant pa-

veikslu.

25 ir 50 centų

aptikose ir tie-

sia iš

F. Ad. Richter & Co

74-60 Washington

Street,

NEW YORK.

Visi užsisakykite Amerik. Lietuvių Dienraštį

"KATALIKAS"

Dienraštį "Katalikas" žinio tipas daug greičiau ir plačiau; i visą pajudintus mūsų gyvenime klausimus kuoplausiai atsiliepi-

sime. Dienraštis "Katalikas" yra be-

partijos laikraštis ir prisilaikys ramaus kultūrinio darbo.

Todel dienraštį "Katalikas" bus galima aiškiai ir plačiai nu-

sviesti lietuvių, o ypač Amerikos naujokų nuose gyvenančių, 8.

Valstijų ir kitų šalių gyvenimas, paduoti daugiausia žinių iš Eu-

ropos karo lauko ir visuomenės gyvenimo.

Suv. Valstijose ir Canadoje me-

tams pusei metų .. \$5.00

trims mėnesiams .. \$3.00

Užsienyje, Europoje ir kitur

metams pusei metų .. \$7.00

metams pusei metų .. \$4.00

Prenumeratą siųskite šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

"KATALIKAS"

3249 So. Morgan St., Chicago

Gerbiamesiems Kunigams!

Malonu mums pranešti Gerb.

Kunigams, jog galime jiems

pasiulyti

Kalėdų Dovanoms

labai gražių naujausio leidimo kalėdinių paveikslėlių su lietuviškomis maldelėmis

Kainos su nusiuntimu \$2.30, 90 c. 80 c. ir 60 centu už šimtą.

Be to pasilutome gerb. Kunigams ir savo išleidimo knygų:

1. Kokia autonomija Lietuvai reikalinga. J. Gabrio 10c.
2. Aureolė. Oratorija. Parašė M.